

Forslag til lov om regionernes finansiering

Overordnet set skal Nordjyllands Amt knytte følgende bemærkninger til lovforslaget.

Det er vurderingen, at finansieringen af såvel drifts- som anlægsaktiviteter skal ses under ét. Det betyder, at det generelle tilskud fra staten vil være den primære finansieringskilde for såvel drifts- som anlægsaktiviteter.

I lovforslagets bemærkningsdel anføres det, at driften af institutioner på social- og undervisningsområdet skal finansieres fuldt ud af kommunerne, bortset fra nogle særlige administrative opgaver. Det fremstår uklart, hvordan disse særlige administrative opgaver i givet fald skal finansieres.

I lovforslagets bemærkningsdel anføres det, at administrationen af regionernes likvide beholdninger evt. skal adskilles mellem regionens tre opgaveområder. Dette vil være særdeles vanskeligt at håndtere i praksis, ligesom det vil medføre unødige omkostninger, såfremt et likviditetsmæssigt underskud indenfor ét område ikke kan dækkes af et likviditetsmæssigt overskud på et andet område.

I de opstillede beregninger vedr. bloktilskuddet til regionernes udviklingsopgaver i lovforslagets bemærkningsdel, bør der ske en opsplitning mellem kollektiv trafik og øvrige udviklingsopgaver, idet der er tale om vidt forskellige driftsområder.

Strukturreformen betyder, at en større del af regionernes økonomi kommer til at afhænge af DRG-taksterne. I lyset heraf bør det overvejes at revurdere grundlaget for hvilke omkostningselementer, der medregnes i taksterne. Således indgår eksempelvis udgifter til forskning/udvikling, udgifter til anlæg, til leasing og diverse fællesudgifter ikke i taksterne. Endvidere kan det samtidig gennemføres en tilretning, således at der indføres et et-strengt takstsystem, hvorved der ikke opretholdes separate takster for Lands-landsdelssygehuse, ved siden af den almindelige DRG-afregning for basispatienter. Med hensyn til, at den aktivitetsbestemte statsfinansiering kommer til at spille en større rolle i den fremtidige finansiering af regionerne, bør der ske en principiel gennemgang af de tekniske principper, der i dag indgår i beregningen af baseline med tilhørende kriterier, idet disse ikke forekommer "robuste" set i lyset af at betydningen øges væsentligt i fremtiden.

I forhold til de takster, som amtet i dag opkræver hos kommunerne for færdigbehandlede patienter, afhænger disse på nuværende tidspunkt af, hvorvidt patienten er over eller under 67 år. Med den forenkede opgavefordeling på hele det sociale område, synes der ikke – set alene ud fra en sygehusvinkel – at være grundlag for at opretholde en 2-delt takst, da en sygehusseng "koster det samme" til en færdigbehandlet patient, hvad enten patienten er over eller under 67 år.

I forhold til lovforslagets enkelte paragraffer bemærker Nordjyllands Amt følgende:

§ 9: I det omfang region og kommuner kan blive enige om at hæve grund- eller udviklingsbidrag mere end den årlige norm, kan det forekomme modstridende at der medregnes for en sådan aftale.

§ 19: Af denne paragraf fremgår det, at udgangspunktet for grundbidraget fra kommunerne for tilskudsåret 2007 er 1.000 kr. pr. indbygger i 2004 P/L. Af lovforslagets bemærkninger (s. 9) fremgår det imidlertid, at grundbidraget udgør 1.000 kr. pr. indbygger i 2003 P/L. Nordjyllands Amt går ud fra, at grundbidraget opgøres med udgangspunkt i 2003 P/L.

Fællessekretariatets kommentarer til lovforslag på Justitsministeriets område:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love

I lovforslagets § 1, nr. 2, 4 og 8, foretages der ændring med hensyn til udpegningsretten i forhold til forskellige instanser f.eks. i forhold til politiklagenævn, således at det regionale niveau ikke længere har udpegningsret.

Det er ikke ud af lovforslaget muligt at læse sig til en nærmere begrundelse herfor. De specielle bemærkninger indeholder alene en nøgtern konstatering af, hvad der ændres uden en nærmere begrundelse for ændringerne. De yderst sparsomme almindelige bemærkninger konstaterer alene, at ændringerne foreslås som led i gennemførelsen af strukturreformen. Det forekommer umiddelbart vanskeligt at se, at afskaffelsen af udpegningsretten for det regionale niveau – som jo bevares om end i reduceret form – skulle være en naturlig følge af strukturreformen. Det mest naturlige ville vel have været, at det regionale niveaus udpegningsret – som vel ikke er begrundet i varetagelsen af den del af amternes opgaver, som overføres til kommunerne, men derimod i ønsket om en regionalt udpeget repræsentation – var bevaret og overført til de nye regioner.

Den angivne begrundelse er således i bedste fald vildledende. Der kan muligvis være andre grunde til at afskaffe den regionalt udpegede repræsentation – der ses blot ikke at være redegjort herfor.

Fællessekretariatets kommentarer til lovforslag på Socialministeriets område:

Forslag til lov om ændring af forskellige boliglove

Etablering og drift af almene boliger

Med hensyn til etablering af nye boliger til målgruppen af personer med betydelig og varig nedsat fysisk og psykisk funktionsevne, vil det ifølge aftalen fremover alene være kommunalbestyrelsen, der træffer beslutning herom.

De eksisterende amtskommunale boliger til målgruppen skal overføres til regionerne pr. 1. januar 2007. Eksisterende boliger er i den sammenhæng alle boliger med støttetilsagn, uanset at opførelsen ikke er påbegyndt den 1. januar 2007.

Det må formodes, at kommunerne fremover selv vil bygge og drive almene boliger til målgruppen hvis alle - eller hovedparten af personerne - kommer fra egen kommune. Derfor vil det formentligt kun være relevant for kommunalbestyrelsen at lade regionen bygge og drive boliger til målgruppen i de tilfælde, hvor personkredsen kommer fra en bred vifte af kommuner.

Problemet med lovforslaget er, at den pågældende kommunalbestyrelse, der beslutter at overlade etableringen og driften af boligerne til regionsrådet, skal betale grundkapitallånet på 7 pct. af ældreboligernes anskaffelsessum til regionsrådet. Der er således indbygget en konflikt i loven, idet kommunen således "straffes" for at lade regionen drive almene boliger i sit område til gavn for alle regionens kommuner.

Lovforslaget tager således ikke højde for, at øvrige kommuner i regionen kan have en interesse i etablering af nye almene boliger. Forslaget kan på den måde virke hæmmende for processen med omdannelse af utidssvarende regionale botilbud til tidssvarende almene boliger. Problemstillingen vil specielt gøre sig gældende i forhold til de mest specialiserede tilbud med et stort optageområde i regionen. Samtidig er der risiko for, at der kun vanskeligt kan udvikles og etableres specialiserede tilbud i regi af lov om almene boliger.

Anvisningsret til regionalt drevne almene boliger

Lovforslaget indebærer, at kommunerne får anvisningsretten til og tilsynet med de af regionerne drevne almene boliger.

Forslaget om anvisning er problematisk i forhold til risiko for udvanding af målgruppen og dermed også en risiko for den fortsatte specialisering af tilbudet. Dertil kan lovforslaget begrænse regionens mulighed for at opfylde sin forsyningspligt overfor andre kommuner - jf. forslag til lov om social service - idet boligerne kan risikere at blive anvendt til personer udenfor målgruppen.

At regionen ikke skal føre tilsyn med tilbud som drives af regionen vil i vid udstrækning give anledning til dobbelt tilsyn, idet regionen lige som amterne i dag vil føre tilsyn gennem

den løbende drift. Samtidig er regionen af hensyn til tilbudenes udvikling og drift nødsaget til at oprethold det, der svarer til en tilsynsfunktion.

Forslaget synes ikke konkret at forholde sig til forholdet mellem anvisningsrettens overdragelse til kommunerne og kapacitetsudnyttelsen i de af regionerne drevne almene boliger. Dette skal ses i sammenhæng med, at kommunalbestyrelsen sammen med anvisningsretten overtager garantiforpligtelsen i forbindelse med udgifter ved lejeledighed og tab ved fraflytning. Det vil aktualisere en konkret stillingtagen til, hvilke/hvor mange almene boliger den enkelte kommunalbestyrelse har anvisningsretten/garantiforpligtelsen til.

En sådan fiksering af regionens boliger på de enkelte kommunalbestyrelser kan imidlertid få negative konsekvenser i form af en lavere udnyttelse af den totale kapacitet og en opdeling af ventelisterne, som ikke er trangsaseret.

I forslaget vil kommunalbestyrelsens årlige redegørelse for behov og forventet forbrug af boliger i regionen være basis for regionens opgørelse af det samlede kapacitetsbehov, men det kan ikke forventes at være muligt at op- eller nedregulere antallet af almene boliger i takt hermed. Denne regulering vil ske forsinket gennem nybyggeri/frasalg/udlejning til andre målgrupper.

Fællessekretariatets kommentarer til lovforslag på Trafikministeriets område:

Forslag til lov om trafiksselskaber

Nordjyllands Amts hørings svar er baseret på tilbagemeldinger fra NTs bestyrelse. På baggrund heraf skal Nordjyllands Amt knytte følgende bemærkninger til lovforslaget.

- Loven åbner adgang til, at der kan indgås aftale med en kommune om, at trafiksselskabet varetager opgaver vedr. indkøb af trafik, som en kommune skal varetage efter anden lovgivning. Der bør være mulighed for at indgå tilsvarende aftale med regionen om varetagelse af patienttransport og kørsel til specialinstitutioner. NTs nuværende model for samordnet kørsel vil kun kunne fortsætte, såfremt denne mulighed sikres.
- Det er vurderingen, at den nye lovgivning ikke hindrer, at de nuværende tværgående samarbejder (X-bus, Titsam og Bektra) kan fortsætte, men der bør ske en nærmere afklaring heraf.
- Det virker urimeligt, at hver kommune kun får en repræsentant i repræsentantskabet, uanset indbyggertal. Størrelsesforholdet bør indgå i et eller andet omfang.
- Omlægningen af amter til regioner og den ændrede kommuneinddeling samt ændret finansieringsmodel vil indebære, at det regionale niveau kommer til at finansiere en mindre del og kommunerne en større del af den kollektive trafik. Man skal være opmærksom på, at de nuværende udligningsordninger ikke giver fuld kompensation.
- Trafiksselskabernes økonomiske handlemuligheder vil blive stærkt begrænset med bindinger på, hvor meget taksterne må stige, og snævre økonomiske rammer for regionerne. Trafiksselskaberne får hermed ikke store muligheder for at agere ved bristede forudsætninger i budgetlægningen (større passagerfrafald end forventet, uforudsete stigninger i tilbudspriserne o. lign.). Det kan give et økonomisk styringsproblem og en forkert prioritering.
- Det regulerende indeks i forhold til hvor meget taksterne maksimalt må stige bør ikke være forbrugerprisindekset, men ARFs indeks for buskørsel.
- I det generelle afsnit om trafiksselskabernes finansiering i bemærkningsdelen er følgende angivet: "Kommunernes fordele af trafiksselskabets ydelser kan defineres på flere måder. Det mest hensigtsmæssige skønnes at ville være kommunernes forbrug opgjort efter indbyggernes faktiske forbrug af trafiksselskabets transport – uanset om rejserne sker indenfor den enkelte kommune eller uden for. En sådan opgørelsesmetode bliver dog i praksis først mulig ved implementeringen af det elektroniske rejsekort. Indtil da må tilskuddet fordeles efter andre metoder, der

relaterer trafikproduktionen til de enkelte enheder i samarbejdet". Til dette er der at sige, at fordelingen kun bliver mulig for en del af de rejsende, når rejsekortet er indført. En stor del af de rejsende vil anvende anonyme rejsekort. Desuden vil der fortsat være billetter købt kontant, hvor køberens bopæl ikke registreres. Fordelingsmodellen vil også være problematisk af flere grunde. Alle kommunerne vil få en aktie i trafiksystemerne i alle andre kommuner, fordi de skal bidrage til omkostningerne når deres borgere bruger kollektiv trafik uden for kommunegrænsen. Man får dermed ikke ansvaret for at fastlægge serviceniveauet til at følge pligten til at betale, og det vil være uhensigtsmæssigt.

- Der er for anlægsudgifter til terminaler peget på en tilsvarende model, men denne vil heller ikke være hensigtsmæssig. Det ville fx have betydet, at stort set alle kommuner i Nordjylland skulle have været med til at finansiere den nye busterminal i Aalborg, og for den sags skyld også kommuner uden for den nordjyske region, fordi der kommer fjernrejsende.

J.nr. 1-10-0013-04

1 Kommentarer til lovforslag til gennemførelse af strukturreformen på Teknik- og Miljøudvalgets område.

Resumé:

Lovforslagene til gennemførelse af regeringens aftale om en strukturreform med Dansk Folkeparti fra juni 2004 er sendt i ekstern høring. I den forbindelse bidrager Nordjyllands Amt til Amtsrådsforeningens høringssvar.

Beskrivelse:

Den 1. december 2004 sendte regeringen lovforslagene til gennemførelse af strukturreformen i høring hos blandt andet Amtsrådsforeningen. I alt er der tale om 46 forslag af et omfang på ca. 2.700 sider.

Høringsfristen er sat til den 7. januar 2005, hvorefter lovforslagene fremsættes for Folketinget den 26. januar 2005.

Nordjyllands Amt har lagt sig fast på en procedure, hvorefter lovforslag af relevans for amtet kommenteres af de berørte områder med den nødvendige koordinering mellem områder, hvor der måtte være overlap.

Kommentarerne behandles politisk i de respektive udvalg i løbet af december 2004. Derefter går de sammen med kommentarer inden for Økonomiudvalgets område til behandling i Økonomiudvalget og endelig til behandling i Amtsrådet. Begge disse møder er fastsat til at finde sted den 3. januar 2005.

I forhold til Amtsrådsforeningens arbejde med udarbejdelse af de endelige høringssvar, vil der løbende ske en oversendelse af amtets bidrag med forbehold for de ændringer, som måtte forekomme som følge af den politiske behandling.

Amtsrådsforeningen afholder et endeligt koordinerende møde den 4. januar 2005.

Af hensyn til lovforslagenes omfang er de ikke i deres helhed udsendt som bilag. Lovforslagene er tilgængelige på amtets hjemmeside (www.nja.dk) under "strukturnyt", på Amtsrådsforeningens hjemmeside (www.arf.dk) under punktet "strukturreform" og på Indenrigs- og Sundhedsministeriets hjemmeside (www.im.dk).

Indstilling:

Det indstilles:

- at Udvalget for Teknik og Miljø drøfter forvaltningens kommentarer til lovforslagene, og
- at udvalget videresender sagen med eventuelle bemærkninger til drøftelse i Økonomiudvalget og Amtsrådet.

Bilag:

- Amtsrådsforeningens notat med en gennemgang af centrale områder

- Samlet liste over lovforslag sendt i høring den 1. december 2004 som led i gennemførelsen af strukturreformen opdelt efter ministerområder
- Liste over lovforslag som forvaltningen for Teknik- og Miljøområdet har forholdt sig til
- Kommentarer på Miljøministeriets område
- Kommentarer på Fødevareministeriets område
- Kommentarer på Trafikministeriets område.

* *På Udvalget for Teknik og Miljø møde den 21. december 2004 blev følgende besluttet:*

Udvalget tiltrådte forvaltningens kommentarer til lovforslagene. Sagen fremsendes til drøftelse i Økonomiudvalget og Amtsrådet.

Niels Kristian Kirketerp og Inger Støtt deltog ikke i udvalgets behandling af sagen.

Kommentarer på Trafikministeriets område

1. Forslag til lov om ændring af lov om offentlige veje, lov om private fællesveje, lov om grundejerbidrag til offentlige veje, lov om vintervedligeholdelse og renholdelse af veje samt lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom.

Ændringer:

Ændringerne af vejlovene er i meget stor udstrækning simple rettelser som følger af, at kommuner og stat skal overtage de nuværende amtsveje. I følge aftalen om reformen skal hovedparten af de nuværende amtsveje overgå til kommunerne. Det gælder bl.a. alle lokalt orienterede veje og veje med lokalpræg. Staten overtager derimod veje, der indgår i erhvervslivets transportkorridorer og veje af væsentlig betydning for trafikken mellem lands- og egnsdele.

Kommentarer og anbefalinger:

I regionplanen har amtsrådet klassificeret amtsvejene ud fra en samlet vurdering af deres trafikale funktion, trafikbelastningen og det regionale bymønster. Sammenholdt med regionplanen bemærkes det, at flere af de højst klassificerede veje ifølge lovforslaget nedklassificeres til kommuneveje.

I kraft af det nuværende amtsvejnets størrelse har amtet haft ressourcer til at opretholde et fagligt miljø med en høj specialiseringsgrad. Eksempelvis arbejder 2-3 medarbejdere med trafiksikkerhed. Disse specialister kan ikke deles ud på 8 kommuner. Bevarelse af en høj grad af ekspertise i vejforvaltningen taler for, at mest muligt af amtsvejnettet overdrages til staten, hvis der ikke kan ske en samlet overdragelse til regionen.

Med udgangspunkt i regionplanens klassificering og en trafikal betragtning kan det som minimum anbefales, at følgende veje opklassificeres til statsveje frem for at blive nedklassificeret til kommuneveje:

Vejnr.	Navn
621 + 627	Åbyen - Tværsted - Ålbæk
548	Adgangsvejen til Aalborg Lufthavn
470 + 714	Aalborg - Nibe - Løgstør
530	Haverslev - Aars
704	Egense - Aalborg
504	Hals - Aalborg

Ved opsplitningen af amtsvejnettet går sammenhængen i løsningen af driftsopgaverne tabt. Specielt uhensigtsmæssigt og omkostningskrævende forekommer det, at glatførebekæmpelse og snerydning, som i dag løses i sammenhæng for stats- og amtsvejene, fremover bliver opdelt på staten og de kommende kommuner. Det anbefales at loven sikrer en fortsat sammenhæng i de driftsopgaver, der hidtil er varetaget af amterne.

Trafiksikkerheden er en opgave, der ikke er specielt lovhjemlet. Det gælder både de sort-plet bekæmpende mindre anlægsarbejder og kampagnerne. Lovforslaget behandler ikke trafiksikkerhedsområdet specifikt. Det anbefales at det i loven afklares, hvem der skal løfte amternes indsats fremover.

Adgangsforholdene til en vej er et af kendetegnene for vejens standard. Ved administration af adgangsforholdene vægtes forskellige hensyn til trafikken fremkommelighed og sikkerhed overfor

naboernes ønsker om tilgængelighed. De fleste amtsveje men kun få kommuneveje er pålagt varige adgangs begrænsninger. Amtsvejenes adgangs begrænsninger er under konstant pres fra lokale interesser i forbindelse med virksomheders lokaliseringssønsker eller udlæg af nye boligområder. Det anbefales at loven sikrer fastholdelse af en høj standard for hele eller dele af det nedklassificerede vejnet, eksempelvis de rutenummererede veje og de veje, som krydser de kommende kommunegrænser.

Det fremgår ikke af de fremlagte lovændringer hvilken myndighed, der fremover skal varetage nettet af nationale og regionale, rekreative cykelruter. Det anbefales at dette spørgsmål afklares gennem loven.

2. Lov om kystbeskyttelse

Ændringer:

Lovforslaget indebærer en yderligere opsplitning af den i dag komplicerede myndighedsudøvelse i sager vedr. kystbeskyttelse. En sag efter kystbeskyttelseslovens § 1 skal fremover behandles af 3 instanser (Kystdirektoratet, Skov- og Naturstyrelsen og kommunen) mod tidligere 2 instanser.

De danske kyster er en værdifuld ressource, hvor beskyttelses- og benyttelsesinteresserne til stadighed må afvejes overfor hinanden. Amterne har gennem regionplanlægningen hidtil gennemført en sammenhængende planlægning, dækkende bl.a. behovet for kystbeskyttelse. Efter lovforslaget overføres og opsplittes denne planlægning til de enkelte kommuner.

Kommentarer og anbefalinger:

Denne opsplitning vil svække helheden i opgaveløsningen. Den logiske konsekvens må følgelig være, at en statslig landsplanlægning overtager styringen af den kommunale planlægning på området. Det anbefales at der tages initiativ til at sikre at opgaverne på dette område fremover løses helhedsorienteret og med så få instanser involveret i sagsbehandlingen som muligt.

13. december 2004

Kommentarer på Fødevareministeriets område

1. Lov om ændringer af jordfordelingsloven, landdistriktsstøtten, lov om drift af landbrugsjorder og forskellige andre love på Fødevareministeriets område

Ændringer:

MVJ-ordningerne har siden 1996 været administreret i amterne. I dag er der 30 årsværk beskæftiget med MVJ-ordningerne fordelt på 14 amter. Ifølge lovudkastet lægges op til, at de 30 årsværk fordeles med 28 til statsadministrationen og 2 årsværk til kommunerne.

Med hensyn til Jordbrugskommissionen vil sekretariatet i den nye struktur blive placeret i tilknytning til en regional statsforvaltning.

Kommentarer og anbefalinger:

Staten skal varetage den daglige sagsbehandling, mens de 2 årsværk i kommunerne skal forestå den årlige SFL-udpegning/revision samt forestå informationen omkring SFL. Ressourceforbruget til disse opgaver ligger i dag betydeligt over dette niveau, og en reduktion vil uden tvivl betyde en væsentlig forringelse af såvel information, som vedligeholdelse af udpegningsgrundlaget for SFL-områderne. Det anbefales at den fremtidige sagsbehandling foregår decentralt. Mest hensigtsmæssigt på de foreslåede landsdelscentre under Skov- og Naturstyrelsen, hvor en betydelig del af den øvrige naturadministration vil blive placeret. Det nyudviklede TAS-datasystem til sagsbehandling understøtter i høj grad en løsning, hvor sagsbehandlingen sker så tæt på borgerne som muligt.

Med hensyn til Jordbrugskommissionen finder amtet det hensigtsmæssigt at kommissionen placeres i tilknytning til de regionale landsdelscentre, således der sikres en mulighed for sparring og koordinering med relevante fagområder inden for arealforvaltningen, hvilket igen giver mulighed for gensidigt udnyttelse af erfaringer og ajourføring med relevante lovområder. Det anbefales derfor at kommissionen fysisk placeres i tilknytning til de regionale landsdelscentre.

13. december 2004

Kommentarer på Miljøministeriets område

1. Lov om planlægning

Ændringer:

Det nuværende system er et rammestyresystem, hvor landets overordnede planlægning udformes i 14 regionplaner. Statens planpolitik konkretiseres decentralt af de folkevalgte amtsråd i regionplaner, som angiver rammerne for den kommunale planlægning. Det nye plansystem flytter formelt regionplanopgaven fra 14 amter til ca. 100 kommuner. Samtidig styrkes den statslige styring af planlægningen gennem landsplanredegørelser, landsplandirektiver og øget anvendelse af statslig vejledning.

Lovforslaget indfører en ny plantype, den regionale udviklingsplan. Det er en slags strategiplan eller vision, der gennem dialog med virksomheder, uddannelsesinstitutioner, kommuner og Staten kan påvirke den overordnede udvikling i regionen. Det regionale niveau skal fungere på baggrund af legitimitet (accept blandt kommunerne) i stedet for som hidtil på grundlag af legalitet. Der arbejdes med partnerskaber og netværk i stedet for myndighed.

Kommentarer og anbefalinger:

En af den nuværende regionplans væsentligste opgaver er at udstikke rammer for den kommunale planlægning, baseret på Statens udmeldinger. Dermed har amtet en stærk koordinerende opgave, der varetages ved hjælp af bred faglig ekspertise og regionplanlægningen er funderet i et decentralt system med folkevalgt ledelse.

I det nye system er det amtslige demokratiske niveau fjernet og samarbejdet bliver mellem et folkevalgt niveau (kommunen) og et administrativt system (Staten). Den faglige ekspertise på amtsniveauet fjernes og fordeles mellem de ca. 100 kommuner og Staten. Dermed svækkes den regionale politiske og faglige koordinering afgørende og Staten vil nødvendigvis skulle regelstyre i langt højere grad end i det nuværende system. Loven i sin nuværende form vil medføre en svækkelse af det decentrale element i det danske plansystem og en styrkelse af statens rolle i et vist – endnu ikke kendt – omfang.

Det anbefales, at den regionale koordinering gøres betydeligt stærkere end forudsat i lovforslaget. Dette skal ske regionalt med dækkende faglig ekspertise og detaljeret lokalkendskab og vil hermed modvirke svækkelsen af det decentrale element i planlægningen

De kommende regioner bliver udtryk for nytænkning hvad angår politisk valgte organers rolle og funktion i Danmark. Denne nytænkning mangler imidlertid konsekvens hvad angår statens rolle inden for regional udvikling, da der ikke er krav om at staten skal skabe sammenhæng i egne initiativer med regionalt sigte. Det anbefales at indbygge mekanismer i loven, der kan sikre denne sammenhæng.

Det er en væsentlig styrke ved den nye plantype, at erhvervsudviklingen har en så betydelig rolle og skal ses i sammenhæng med natur og miljø, uddannelse, byudvikling osv. Men det vil være afgørende for den nye plantypes succes, at regionerne også kan levere det overblik over alle relevante forhold til brug i kommuneplanlægningen, i landsplanlægningen og i udarbejdelsen af den regionale udviklingsplan. Det er også afgørende at regionen medvirker til omsætning af ny viden og forskning fra universiteterne og fra EU-samarbejdet i regionen.

Regionerne må derfor sikres ressourcer til at fastholde og udvikle datagrundlaget for en videnbaseret regional udviklingsplan. Dette kræver ressourcer til at fastholde de nuværende amters indsigt og overblik, og øvrige myndigheder, som skal levere data og baggrundsmateriale til den

regionale udviklingsplan (fx kommuner og de regionale beskæftigelsesråd) må forpligtes til at inddrage regionerne i arbejdet med tilrettelæggelse af analysegrundlag m.v. for at sikre at den regionale udviklingsplan baseres på et retvisende billede af regionens styrker og svagheder.

Det anbefales derfor, at pligten til tidlig dialog indskrives i lovtæksten, og at regionerne sikres ressourcer dertil og til fastholdelse og udvikling af datagrundlaget for udviklingsplanerne.

Der vil efter amtets vurdering fortsat være behov for at varetage overordnede hensyn til planlægning på det regionale niveau. Generelt vurderes det at kommunerne med de foreslåede ændringer ikke har mulighed for at udfylde amternes hidtidige rolle med at skabe sammenhæng i den fysiske planlægning i regionen på det overordnede niveau. Hensyntagen til regional udvikling ud fra sammenfattende mål og politikker kan ikke opfyldes gennem kommunernes adskilte, individuelle fysiske planlægning. Et sådan hensyntagen kan kun varetages effektivt hvis opgaven for den sammenfattende fysiske planlægning varetages på et regionalt niveau. Det anbefales at loven udformes således at ansvaret for den overordnede og sammenfattende fysiske planlægning i regionen placeres på det regionale niveau.

2. Lov om miljøbeskyttelse

Ændringer:

Alle amternes nuværende opgaver indenfor miljøbeskyttelsesloven overgår til enten kommunerne eller Staten. For beskyttelse af grundvand og afledning af spildevand overgår beføjelserne til kommunerne. Overvågning af miljøtilstanden i omgivelserne overføres til Staten. For godkendelse og tilsyn med forurenende virksomheder afgør ministeren, om Staten eller kommunerne fremover skal være myndighed. Som en konsekvens af dette vil der fremover være virksomheder, hvor kommunen giver tilladelse, mens Staten fører tilsyn. Reglen om kompetenceovergang ophæves ved lovforslaget. Det betyder at kommunerne i højere grad end tilfældet er i dag får tilsynet med egne anlæg, f.eks. med varmegærker og affaldsanlæg. Endelig ændres klageadgangen så der kun er én klageinstans.

Kommentarer og anbefalinger:

Strukturreformen lægger generelt op til, at langt den overvejende del af amternes nuværende myndigheds- og tilsynsopgaver på miljøområdet lægges ud til kommunerne. Der er ofte tale om afgørelser, der har stor økonomisk betydning for involverede borgere og virksomheder og dermed også for lokalsamfundets økonomi. Det er derfor vigtigt, at der fortsat kan træffes afgørelser på et højt fagligt niveau. Amternes virksomhedsekspertise fordeles mellem staten (ca. 70) og kommunerne (ca. 90) og her vil kvalitetsstyringordninger ikke kunne sikre den faglige kompetence. Det anbefales derfor enten at fastholde opgaven med de miljøtunge virksomheder, herunder også landbruget, hos regionerne, alternativt at lade Staten overtage den.

Det har siden 1987 været et bærende princip at godkendelse og tilsyn med en virksomhed bør samles hos samme myndighed for at opbygge viden og sikre sammenhæng. Lovforslaget lægger op til, at kommunalbestyrelsen giver udledningstilladelser for egne renseanlæg, mens Staten fører tilsyn. Tilsvarende skal Staten føre tilsyn med visse affaldsdeponeringsanlæg, mens kommunen har godkendelseskompetencen. Det anbefales, at lovforslaget ændres, så godkendelse og tilsyn fortsat følges ad, som det har været tilfældet siden 1987. Staten bør derfor ikke kun have tilsynet men også være myndighed for godkendelse/udledningstilladelse for eksempelvis kommunale renseanlæg og affaldsanlæg. Alternativ kunne regionen løse denne opgave for at sikre armslængdeprincippet.

Et andet forhold, som kan medføre, at administrationen af loven vanskeliggøres, at der nu bliver mange flere aktører, som skal koordinere indsatsen. Eksempelvis får Staten tilsynet med forureningstilstanden i omgivelserne og skal fastsætte mål for vandområdernes og grundvands

kvalitet mens kommunerne skal give tilladelse til spildevandsudledningen fra byer og virksomheder, hvilket vil kræve mere koordinering end i dag hvor amtet løser hele opgaven.

Med den ændrede Miljøbeskyttelseslov og de mange aktører vil administrationen på dette område blive vanskeligere og det anbefales at opgaverne samlet hos samme myndighed, enten regionerne eller Staten, alternativt at loven styrkes omkring kravene til koordinering mellem myndighederne,

Der vil altid opstå en konflikt mellem økonomiske interesser og hensynet til miljøet, når en myndighed har tilsynet med eller selv skal godkende egne anlæg. Det har derfor hidtil været en vigtig grundregel i Miljøbeskyttelsesloven, at tilsynet skal føres af en anden myndighed end den der ejer virksomheden. Det anbefales, at dette princip videreføres i den nye lov.

Fremover vil der kun være én klageinstans, Miljøklagenævnet. Imidlertid ændres loven også, så Staten ikke kan påklage kommunale afgørelser. Herved bliver der ingen anden offentlig myndighed der kan påklage kommunernes afgørelser, samtidigt med at der er lagt op til at kommunerne gives beføjelser til at godkende egne anlæg. Det anbefales, at loven ændres så Staten sikres klageadgang på kommunale afgørelser.

3. Lov om naturbeskyttelse

Ændringer:

Med lovforslaget flyttes den overvejende del af naturbeskyttelsesopgaverne ud på et stort antal kommuner, mens naturovervågning, sekretariatsbetjeningen af fredningsnævnene samt nogle myndighedsopgaver omkring kysterne overføres til staten.

Kommentarer og anbefalinger:

Amterne løser efter den gældende lovgivning langt den overvejende del af myndighedsopgaverne på naturbeskyttelseslovens område, hvorfor der har været sammenhæng mellem overvågning, analyse, planlægning, myndighedsudøvelse, indsats og drift. Nu opsplittes naturligt sammenhørende opgaver mellem de mange kommuner og Staten, hvilket betyder tab af synergieffekt i opgaveløsningen. Kvaliteten i opgaveløsningen vil forringes og ressourcebehovet til at løse opgaverne dermed øges.

Amternes geografiske størrelse har muliggjort opbygning af en betydelig faglig ekspertise, en viden der ofte besiddes af ganske få medarbejdere. Opsplitningen af opgaverne på naturområdet vil betyde at disse faglige miljøer opløses i mindre og organisatorisk adskilte enheder.

Opgaverne indenfor naturbeskyttelse består primært i at afveje beskyttelses- og benyttelseshensyn. Kommunernes naturlige erhvervsmæssige interesser kan vanskeliggøre denne afvejning og en opgavefordeling indenfor naturområdet med udgangspunkt i armslængdeprincippet ville være at foretrække.

Naturområderne i form af bl.a. fredede arealer, habitatområder, fuglebeskyttelsesområder vil i mange tilfælde blive gennemskåret af flere kommunegrænser. I Nordjylland vil nogle af de største fredninger og habitatområder blive omfattet af 2 – 3 kommuner. Lovforslaget vil medføre et stort koordineringsarbejde mellem kommunerne med henblik på at tilrettelægge en hensigtsmæssig indsats og pleje, et arbejde der i dag undgås fordi de geografisk større amter varetager opgaven.

Det anbefales derfor at hele administrationen af naturområdet revurderes og samles hos større enheder, helst hos regionerne der vil kunne bibringe administrationen lokalkendskab og regional politisk afvejning, alternativt hos statslige enheder der placeres regionalt.

4. Lov om miljømål

Ændringer:

Ændringen af miljømålsloven er i hovedtræk, at ministeren fastlægger retningslinier for indsatsen på vand- og naturområdet og får ansvaret for den overordnede vand- og Natura2000-planlægning. Regionerne og kommunerne kan fremlægge ideer, planforslag og har høringsret over for Staten. Kommunerne skal udarbejde handleplaner indenfor de statslige indsatsprogrammer og regionerne får en mindre koordinerende rolle. Overflytning af amternes ansvarsområde til Staten indenfor vandområdet sker allerede pr 1. juli 2005 og for NATURA2000-planernes analysedel pr 1. juli 2006.

Kommentarer og anbefalinger

Forvaltningen af natur og miljø er i dag stort set samlet hos amterne. Det betyder, at der er sammenhæng mellem videnopbygning, planlægningen, indsatsplaner og myndighedsudøvelsen. Deles opgaverne på tre myndigheder er der risiko for tab af faglig sammenhæng i arbejdet og for tab af en nærdemokratisk styring af planprocesserne, der samtidig skal tage højde for at især vandmiljøet har regional udstrækning og er uafhængig af de kommunale administrative grænser. Det anbefales derfor at den samlede opgave placeres i regionerne for dels at sikre en bevarelse af det faglige miljø som grundlag for opgaveløsningen, dels at sikre det nærdemokratiske element. Alternativt anbefales det at den samlede opgave placeres hos staten og udføres i praksis af statslige lokalkontorer med det formål at sikre fagligheden, sammenhæng i opgaveløsningen og nærheden til de kommuner der skal føre planerne ud i livet.

Når opgaverne som foreslået fordeles på tre myndigheder med staten og kommunerne som de mest aktivt involverede, er det nødvendigt at staten fremover gennem en præcis styring sikrer sammenhæng og ensartethed i kommunernes arbejde. Dette skyldes ikke mindst at de kommende kommuners begrænsede geografiske udstrækning ofte ikke er sammenfaldende med vandområdernes afgrænsning, og at kommunerne ofte vil kunne have forskellige mål og interesser i et givet område. På den anden side risikerer en præcis styring af kommunerne at indebære en begrænsning i kommunernes mulighed for involvering af de lokale interessenter. Det bør derfor ligeledes være et krav til lovgivningen, at statens decentrale centre kan og skal sikre en medvirken fra lokale interessenter. Det anbefales derfor at såfremt det overordnede ansvar for miljømålsloven placeres hos staten, skal loven sikre en præcis styring af kommunerne med det formål at skabe ensartethed og sammenhæng i kommunernes arbejde, og statens centre pålægges at sikre det lokale engagement i grundvandsplanlægningen fra borgere, virksomheder og organisationer.

5. Lov om vandforsyning

Ændringer:

Ændringerne i vandforsyningsloven er i hovedtræk, at amternes ansvar på vandforsyningsområdet reduceres til en mæglerrolle for regionen i forbindelse med kommunernes indsatsplanlægning, at amternes kompetence til at pålægge ændringer i eller veto mod vandforsyningsplaner overføres til miljøministeren og at amternes ansvar for oprettelse af koordinationsfora, opkrævning af gebyr, udarbejdelse af indsatsplaner overføres til kommunerne.

Kommentarer og anbefalinger:

Opgaveløsningen indenfor vandforsyningsloven kræver faglig ekspertise. Et godt resultat forudsætter at kortlægning og indsatsplan udføres i et tæt og integreret forløb med løbende dialog mellem de involverede. Det vurderes at være vanskeligt at sikre det faglige niveau og sammenhæng i arbejdet ved udflytningen af amternes medarbejdere til Staten og de mere end 100 nye kommuner.

Det anbefales at kortlægningsopgaven og indsatsplanlægningen ikke adskilles, og at opgaven varetages af en myndighed, hvor der er forudsætning for at skabe de nødvendige faglige miljøer.

Den enkelte grundvandsforekomst vil mange steder involvere flere kommuner, hvor den enkelte kommune ikke nødvendigvis har en lokal interesse i ressourcen. Indvindingen i den enkelte kommune har i flere tilfælde ikke lokale forbrugere men forsyner tilstødende kommuner eller kommuner i større afstand fra indvindingskommunen. Dette indebærer en mulighed for interessekonflikter når de sparsomme grundvandsressourcer skal fordeles til drikkevand. Det anbefales derfor, at grundvandsforekomster og de dertil knyttede ansøgninger forvaltes regionalt eller statsligt.

Jordforureningslovens grundvandsbeskyttende oprydning af fortidens synder skal for at være effektiv og resultere i mest miljø for de afsatte midler koordineres med den gebyrfinansierede grundvandsbeskyttende kortlægning og indsatsplanlægning. Opgaverne har hidtil været håndteret i amterne. Med den nye lov foreslås en spredning af opgaverne mellem Staten, regionerne og kommunerne. Det anbefales at grundvands- og jordforureningsopgaverne som udgangspunkt varetages af samme myndighed.

6. Lov om forurenede jord

Ændringer:

Ændringen af jordforureningsloven er i hovedtræk, at hovedparten af amternes opgaver overdrages til regionerne, men at enkelte områder overdrages til kommunerne (bortskaffelse og anvendelse af jord, godkendelse af byggeri mv. på forurenede ejendomme, påbud om undersøgelser) eller miljøministeren (pålæg til regionerne om undersøgelser og oprensning).

Kommentarer og anbefalinger:

Kommunalbestyrelserne tildeles kompetencen til at give tilladelser til at ændre anvendelse på forureningskortlagte arealer f.eks. fra erhverv til bolig. Denne ændring kan i mange tilfælde give problemer fordi den kolliderer med, at det er regionens ansvar at kortlægge og rense forurenede arealer. Det anbefales at opgaverne holdes samlet i regionen.

Kommunalbestyrelserne tildeles den samlede myndighedsrolle i forhold til bortskaffelse og anvendelse af jord. Med denne ændring sættes kommunerne i en dobbeltrolle. Kommunerne vil i mange tilfælde skulle give tilladelse efter Miljøbeskyttelsesloven til bortskaffelse og anvendelse af jord i sager, hvor kommunerne selv er bygherre eller har væsentlige lokalpolitiske og økonomiske interesser i et byggeprojekt. Det anbefales at loven imødegår en sådan interessekonflikter.

En konsekvens af lovforslaget er at grundvandsområdet fordeles på stat og kommuner mens jordforureningsområdet ligger hos regionerne - altså tre forskellige myndighedsniveauer. Efter jordforureningsloven skal indsatsplanlægningen overfor jord- og grundvandsforurening koordineres med indsatsplanlægningen på grundvandsområdet. Hidtil har dette ligget hos én administrativ myndighed. Det anbefales at grundvands- og jordforureningsopgaverne som udgangspunkt varetages af samme myndighed for at sikre koordinering og hindre dobbeltadministration.

6. Lov om råstoffer

Ændringer:

Ændringerne af råstofloven er i hovedtræk, at amternes kompetence på råstofområdet deles mellem regionerne og kommunerne, således at regionen kortlægger råstofforekomster og udarbejder

bindende sektorplaner, og at kommunerne overtager administrationen af tilladelser og tilsyn med råstofindvinding.

Kommentarer og anbefalinger:

Med lovforslaget bliver administration, kortlægning og planlægning spredt ud på et regionalt og et kommunalt niveau. Som følge af områdets begrænsede størrelse kan det blive vanskeligt for selv de større kommuner at etablere og vedligeholde faglig kompetence på området. Hertil kommer at råstofforekomsterne er ujævnt fordelt mellem kommunerne, og indvinding af råstof er i mange tilfælde ikke ønsket i den enkelte kommune på grund af miljø- og nabogener. Dette kan få betydning for forsyningssikkerheden. Som følge af den tætte sammenhæng mellem administration, kortlægning og planlægning anbefales det at arbejdsopgaverne samles hos én myndighed. En samlet placering af alle kompetencerne vedrørende råstofindvinding (på land, søterritoriet og kontinentalsoklen) i statslige regionskontorer kunne eksempelvis være en løsning.

7. Lov om genteknologi

Ændringer:

Lovforslaget indebærer at tilsynet med produktion der anvender genteknologi overgår fra amterne til Staten.

Kommentarer og anbefalinger:

Antallet af sager indenfor denne kategori er så begrænset at en samling af kompetencen hos Staten kan anbefales.

8. Lov om vandløb

Ændringer:

Med forslaget flyttes amternes myndighedsopgaver omkring amtsvandløbene og de offentlige pumpelag, til kommunerne. Amtsvandløbene omfatter typisk regionernes største vandløb. Selv med de nye og geografisk større kommuner, vil disse vandløb danne grænse mellem eller gennemløbe flere kommuner. I Nordjylland vil således en snes af disse vandløb skulle administreres af to eller tre kommunale vandløbsmyndigheder.

Kommentarer og anbefalinger:

En sådan opsplitning er uhensigtsmæssig, og vil nødvendiggøre en række tværgående og koordinerede tiltag mellem de berørte kommuner med mere bureaukrati til følge.

Hidtil har amterne indenfor vandløbsområdet sikret sammenhæng mellem planlægning (målfastsættelse), overvågning, administration, indsats (restaureringstiltag) og udførelsen af vedligeholdelsen. Med den statslige overtagelse af planlægnings- og overvågningsopgaven opsplittes denne sammenhørende opgaveløsning. Dette gælder tilsvarende udførelsen af restaureringstiltag, der efter forslaget deles mellem staten (store VMP II - projekter) og kommunerne (mindre projekter).

Amterne har gennem årtier opbygget et fagligt miljø der samarbejder om løbende forbedringer af vandløbsvedligeholdelsen, -administrationen, -tilsynet og -restaureringer. Disse fagekspertiser vil efter lovforslaget blive splittet op i små kommunale enheder og opbygning af tværkommunale netværk vil end ikke på længere sigt kunne genskabe tilsvarende faglige enheder.

Det anbefales derfor at administration af de store vandløb samles hos myndigheder (regionerne eller Staten) der dækker over større geografiske områder end de kommende kommuner for at sikre den faglige opgaveløsning og minimere bureaukratiet.

9. Lov om havmiljø

Ændringer:

Efter gældende regler har amtet kompetencen til at meddele tilladelse til klappning af optaget havbundsmateriale fra havne, sejlrender m.v. og til at udarbejde beredskabsplan for strandrensning i tilfælde af forurening og til at forestå koordineringen af indsatsen i forbindelse med omfattende strandforureninger, der berører flere kommuner. Med lovforslaget deles kompetencen mellem kommunerne og staten, således kommunen får kompetencen inden for - og staten uden for 12 sømilegrænsen. Samordningen af de kommunale beredskabsplaner overføres til staten, medens den koordinerende indsats ved større forureninger overføres til kommunerne.

Kommentarer og anbefalinger:

Amterne har gennem mange års miljøovervågning det miljømæssige grundlag for at behandle ansøgninger om klappning. Den miljømæssige helhedsvurdering vil ikke kunne gennemføres af kommunerne, da overvågningsopgaven placeres hos staten. Antallet af ansøgninger vil for de fleste kommuner blive få og det vil ikke være muligt at opretholde den faglige ekspertise på området. Mange havne er kommunalt ejede eller støttede, hvilket giver interessekonflikter i sagsbehandlingen. Opdelingen af søterritoriet i kommunale "distrikter" er uhensigtsmæssig, da der er tale om et miljømæssigt sammenhængende system.

Det er ikke problematisk, at amternes beredskabsopgaver overgår til staten henholdsvis kommunerne.

Det anbefales at opgaven vedrørende klappning placeres hos den myndighed, der skal varetage overvågningsopgaverne.

13. december 2004

3. Kommentarer til lovforslag til gennemførelse af strukturreformen.

Resumé:

Lovforslagene til gennemførelse af regeringens aftale om en strukturreform med Dansk Folkeparti fra juni 2004 er sendt i ekstern høring. I den forbindelse bidrager Nordjyllands Amt til Amtsrådsforeningens høringssvar.

Beskrivelse:

Den 1. december 2004 sendte regeringen lovforslagene til gennemførelse af strukturreformen i høring hos blandt andet Amtsrådsforeningen. I alt er der tale om 46 forslag af et omfang på ca. 2.700 sider.

Høringsfristen er sat til den 7. januar 2005, hvorefter lovforslagene fremsættes for Folketinget den 26. januar 2005.

Nordjyllands Amt har lagt sig fast på en procedure, hvorefter lovforslag af relevans for amtet kommenteres af de berørte områder med den nødvendige koordinering mellem områder, hvor der måtte være overlap.

Høringssvarene behandles politisk i de respektive udvalg i løbet af december 2004. Derefter går de sammen med høringssvar inden for økonomiudvalgets område til behandling i økonomiudvalget og endelig til behandling i amtsrådet. Begge disse møder er fastsat til at finde sted den 3. januar 2005.

I forhold til Amtsrådsforeningens arbejde med udarbejdelse af de endelige høringssvar, vil der løbende ske en oversendelse af amtets bidrag med forbehold for de ændringer, som måtte forekomme som følge af den politiske behandling.

Amtsrådsforeningen afholder et endeligt koordinerende møde den 4. januar 2005.

Af hensyn til lovforslagenes omfang er de ikke i deres helhed udsendt som bilag. Lovforslagene er tilgængelige på amtets hjemmeside (www.nja.dk) under "strukturnyt" på Amtsrådsforeningens hjemmeside (www.arf.dk) under punktet "strukturreform" eller på Indenrigs- og Sundhedsministeriets hjemmeside (www.im.dk).

Indstilling:

Det indstilles:

- at Sundhedsudvalget drøfter forvaltningens kommentarer til lovforslagene, og
- at udvalget videresender sagen med eventuelle bemærkninger til drøftelse i Økonomiudvalg og Amtsråd.

Bilag:

- Samlet liste over lovforslag som er sendt i høring.
- Kommentarer til lovforslagene på Sundhedsområdet.

- Brev til alle amtsrådsmedlemmer fra Amtsrådsforeningen med resumé og kommentarer til lovkomplekset.

* **Sundhedsudvalget traf i mødet den 16. december 2004** følgende beslutning:
Udvalget besluttede til Økonomiudvalget at videresende det udsendte notat om kommentering af lovkomplekset med bemærkninger om at særligt genoptræningsområdet bør beskrives meget nøje og at det forekommer uhensigtsmæssigt at sundhedsaftalen skal godkendes centralt.

Kommentarer fra Sundhedsområdet vedrørende lovgivningen i forbindelse med strukturreformen.

Sundhedsrådets kommentarer vedrører følgende love:

- Sundhedsloven
- Lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet
- Lov om ændring af beredskabsloven
- Lov om et evalueringsinstitut for kommuner
- Lov om regionernes finansiering

Kommentarerne knytter sig til de bestemmelser der er relevante for Sundhedsudvalgets kompetenceområde.

Det bemærkes at kommentarerne koncentrerer sig om de forhold som ændres i forbindelse med de udsendte lovforslag. Det betyder at de områder som tilsyneladende er uændrede i deres indhold, men som det måske kunne have været hensigtsmæssigt at benytte lejligheden til at ændre, ikke er medtaget, da det ikke kan forventes at der vil ske sådanne ændringer i denne fase.

Det er ej heller påpeget hvor §-henvisning er ukorrekt, hvor bemærkninger er knyttet til forkerte lovbestemmelser eller hvor kommentarerne fremstiller nugældende ret som noget nyt.

Sundhedsloven

Generelt:

Loven er generelt meget bredt formuleret og der er mange bemyndigelsesbestemmelser. Det er af stor betydning – for at forhindre forvirring og usikkerhed hos myndigheder og borgere at de uklare områder præciseres så hurtigt som muligt og i god tid inden loven træder i kraft.

Til enkelte områder:

Patientens retsstilling (§42 stk 2)

Den foreslåede bestemmelse (§ 42 stk. 2 litra 2) om fremsendelse af udskrivningsbrev til egen læge uden patientsamtykke er en hensigtsmæssig ændring af den nugældende lov om patientens retsstilling og er i overensstemmelse med de fleste patienters forventning. Formuleringen af bestemmelsen kunne være mere præcis.

Hospice: (§§ 75, 79 og 233)

Kamillianergården Hospice er oprettet efter sygehuslovens § 4b,(i lovforslaget § 227) som en selvejende institution. Betalingen for patienterne er delt mellem amt og kommuner efter en særlig aftale. Institutionen har fået tilskud fra hospicepuljen på betingelse af bl. a. af at det blev omfattet af det frie sygehusvalg. I kommentaren til §75, som er en videreførelse af sygehuslovens § 3 om bl. a.

mulighed for at indgå driftsoverenskomster med private institutioner m.v. er anført at hjemmelen i §75 stk 6 for indenrigs- og sundhedsministeren til at lade private sygehuse være omfattet af det frie sygehusvalg er anvendt til at bestemme at de selvejende hospicer som har modtaget støtte fra de på finansloven 2003 og 2004 afsatte hospicepuljer er omfattet af det frie sygehusvalg. Institutionen er dog ikke medtaget i den nugældende sygehuslovs § 5 stk 3 og heller ikke i denne lovs tilsvarende bestemmelse, §79 stk 2. Hjemmelen til at opkræve kommunal medfinansiering af hospicepladser i §233 henviser til §79 stk 2. I bemærkningerne til § 233 er imidlertid anført at hjemmelen til opkrævning af færdigbehandlingstakst hos kommunen knytter sig til om der er frit valg til den pågældende institution.

Der er brug for en klarere hjemmel til at også betaling for ophold på institutioner som Kamillianergården kan kræves medfinansieret af kommunerne.

(Vedr. takster i den forbindelse henvises til senere kommentar vedr. § 233 om betaling for færdigbehandlede patienter.)

Der er d. 17. november 2004 fremsat et lovforslag om ændring af sygehusloven vedrørende driftsoverenskomster med hospicer. Det foreslås at dette lovforslag indarbejdes i forslaget til Sundhedslov.

Forebyggelse og sundhedsfremme (§119)

Lovforslaget lægger klart op til at kommunerne skal varetage ansvaret på dette område. Dog står der i § 119 stk 3 at regionen tilbyder rådgivning mv. i forhold til kommunernes indsats. I bemærkningerne uddybes dette og der nævnes en række områder som begrundet eller giver hjemmel til en fortsættelse af en stor del af den igangværende og hidtil højt prioriterede amtslige indsats på sundhedsfremmeområdet (sygehusenes indsats, praksissektoren, samarbejdet med kommunerne, de mange koordinerings- og udviklingsprojekter om røg, motion mv.) Det umiddelbart største problem i forhold til de nuværende aktiviteter er at der tilsyneladende ikke vil blive mulighed for at regionerne kan være medfinansierende på disse områder i aftalerne med kommunerne – samtidig med at kommunerne formentlig ikke vil få tilført økonomi til erstatning for dette.

Det bemærkes at forebyggelsestilbud til gravide ifølge forskellige bestemmelser i lovforslaget er en regionsopgave.

Tandplejeområdet (§§137 og 160)

Ansvaret for koordineringen på tandplejeområdet (praktiserende tandlæger, kommunal børnetandpleje og specialtandpleje) er placeret i §137 under afsnittet om kommunal tandpleje. Efter bestemmelsen er ansvaret placeret hos kommunalbestyrelsen og regionsrådet. Samtidig fastholdes i § 160 at regionsrådet har ansvaret for koordinering af specifikt regionspecialtandplejen. Det er efter ændringen ikke længere muligt at definere ansvaret for koordineringen præcist, herunder placering af udgifter til sekretariatsbistand. Det må formodes at disse forhold bliver klargjort af ministeriet i henhold til bemyndigelsen i §137 stk 2.

(Ændringer i forhold til den nuværende amtstandpleje, som i dag hører under amtets socialområde vil blive kommenteret af socialområdet.)

Genoptræning (§140)

Definition af genoptræningsbegrebet er i lovforslaget generelt uklar. Loven lægger op til et fremtidigt samarbejde på tværs af sektorer om genoptræningsopgaven. En klar og entydig definition er en afgørende forudsætning for at etablere et konstruktivt samarbejde om genoptræningsopgaven, herunder afklaring af finansieringsforhold.

Et eksempel er RehabiliteringsCenter Dallund, som er Kræftens Bekæmpelses tilbud til kræftpatienter, der er færdige med behandlingen. I dag er rehabilitering på Dallund finansieret af amtet, men hvis Dallund defineres som et genoptræningssted må formodes at ophold på Dallund vil omfattes af kommunal finansiering.

Dette er kun et enkelt eksempel, men for mange andre tilbud er der brug for en nærmere definition af genoptræningsbegrebet.

Der er ligeledes behov for en klar definition af hvornår der er tale om genoptræning under indlæggelse og hvornår der er tale om behandling. Også her er en klar og entydig definition af genoptræningsbegrebet en afgørende forudsætning foret konstruktivt samarbejde om patienterne, herunder afklaring af finansieringsforhold.

Hjælpe midler (§200)

Så vidt ses er hjælpemiddelområdet ikke nævnt andre steder i sundhedsloven end i bemærkningerne til denne bestemmelse, som nævner hjælpemidler som et af de områder der skal indgås sundhedsaftaler om. Der tiltrænges nogle klare regler på området, herunder afgrænsningen mellem behandlingsredskaber og hjælpemidler. Samtidig er den nuværende amtslige finansiering af bistand til respiratorbrugere i eget hjem hjemlet i det gældende cirkulære om afgrænsningen af behandlingsredskaber – et område som oftest er samfinansieret af amt og kommune. Med strukturreformen ændres de kommunale finansieringsforhold og der er en god anledning til at der bliver en mere entydig finansiering af disse ordninger.

Planlægning (§201)

Bestemmelsen viderefører §27 e i sygesikringsloven, hvorefter der i hvert amt skal foreligge en sundhedsplan. Amtsrådet skal behandle planen på et møde i hver kommunal valgperiode. Nordjylland har endnu ikke udarbejdet en sundhedsplan i denne valgperiode. Det er ikke helt klart om indeværende valgperiode i denne forbindelse skal forstås som varende til udgangen af 2005 eller 2006. Det vil næppe være hensigtsmæssig at der på nuværende tidspunkt udarbejdes en sundhedsplan, som vil skulle ændres efter strukturreformens ikrafttræden. Der ønskes en afklaring af amtets forpligtelse til at udarbejde en sundhedsplan i indeværende valgperiode.

Specialeplanlægning (§§202-204)

Det er afgørende for opretholdelsen af lands- og landsdelsfunktioner på Aalborg Sygehus og sektorerne Ortopædkirurgi og Anæstesi at Sundhedsstyrelsen aktivt sikrer det nødvendige optageområde/patientunderlag for disse funktioner.

Sundhedsberedskab (§ 205 stk 3)

Det bør præciseres om regionerne har en koordinerende funktion i forbindelse med integration af de private sygehuses beredskab i regionens øvrige beredskab.
(Se i øvrigt kommentarer til beredskabsloven nedenfor)

Finansiering af ydelser i praksissektoren (§228)

Det bemærkes at der foreslages kan forventes at medføre betydelige administrative opgaver.

Kommunal betaling for færdigbehandlede patienter (§233)

De nugældende betalingstakster er videreført, således at taksten for personer under 67 år kun er 50 % af taksten for over 67-årige. Oprindeligt blev taksten differentieret på grund af kommunernes omkostninger ved kommunal pleje for ældre med et omfattende plejebenhov. Det bør nærmere undersøges om præmisserne for denne sondring bortfalder med strukturreformen og i bekræftende fald bør den høje takst gælde for alle. Bestemmelsen omfatter også kommunal medfinansiering af hospiceophold, hvor differentieringen ligeledes synes ulogisk.

Aktivitetsafhængigt tilskud til regionernes sygehusvæsen (§237)

Strukturreformen betyder at en større del af regionernes økonomi kommer til at afhænge af DRG-taksterne idet den aktivitetsafhængige pulje øges og der introduceres kommunal medfinansiering på sygehusbehandling.

I lyset heraf bør det overvejes at revurdere grundlaget for hvilke omkostningselementer der medregnes i taksterne. Eksempelvis indgår udgifter til forskning/udvikling, udgifter til anlæg, til leasing og diverse fællesudgifter ikke i taksterne. Det foreslås at der sker en tilretning således at der ikke opretholdes separate takster for lands- og landsdelssygehuse ved siden af den almindelige DRG-takst for basispatienter. Da den aktivitetsbestemte statsfinansiering kommer til at spille en større rolle i finansieringen af regionerne bør der ske en principiel gennemgang af de tekniske principper der i dag indgår i beregningen af baseline med tilhørende kriterier, idet disse ikke forekommer tilstrækkeligt "robuste".

Lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet

Klage over administrative afgørelser efter sundhedsloven (§§ 6-11)

Der er foreslået en materiel ændring idet Patientklagenævnet afløser Den Sociale Ankestyrelse som klageinstans for disse afgørelser (§7). Der er ifølge bemærkningerne ikke tilsigtet nogen ændringer i omfanget af det der kan klages over. Det har hidtil for sygehuslovens vedkommende været noget uklart formuleret og det er det også i lovforslaget (§7nr. 2). Det foreslås at lejligheden benyttes til at præcisere dækningsområdet for klageadgangen.

Lov om ændring af beredskabsloven

Revision af beredskabsplan (§1)

Der ønskes en præcisering af hvornår indeværende valgperiode udløber.

I skrivelse af 17. august 2004 vedrørende sundhedsberedskabsplanlægning opfordrer Sundhedsstyrelsen kommuner og amter til at sikre at kommunernes planer for sundhedsberedsskabet integreres i i amternes sundhedsberedskabsplaner – med henvisning til sygesikringslovens kap. 6 a. Der er ikke i forslag til ændringer i beredskabsloven eller i sundhedsloven nævnt om regioner og kommuner har denne gensidige forpligtelse i forbindelse med planer for sundhedsberedskab.

Det bør præciseres om regionerne er forpligtede til at koordinere sundhedsberedskabsplanlægningen i regioner og kommuner.

Lov om et evalueringsinstitut for kommuner m.v.

Kvalitetsudvikling (§1)

Instituttets faglige kompetence er baseret på anvendelse af evalueringsteknikker, formidling af bedste praksis, offentliggørelse, selvevaluering mv. som anvendes inden for kvalitetsarbejdet.

Det er i lovforslaget og bemærkningerne til lovforslaget ikke henvist til den naturlige sammenhæng, som det har med forslaget om at lovregulere kvalitetudvikling i sundhedsvæsenet i regionerne og kommunerne, jfr. udkast til Sundhedsloven, afsnit XIV.

Det bør indarbejdes at der skal indgå faglige samarbejdsrelationer mellem evalueringsinstituttet for kommuner m.v. og kvalitetsudviklingen i sundhedsvæsenet med udvikling og drift af Den Danske Kvalitetsmodel.

Tilsvarende er det i de enkelte regioner/kommuner nærliggende at samarbejdet med evalueringsinstituttet for kommuner mv. integreres med opgavevaretagelsen af Den Danske Kvalitetsmodel.

Lov om regionernes finansiering

Regionernes finansiering (§2)

Det bør i denne bestemmelse nævnes at det finansielle grundlag for sundhedsvæsenet også omfatter aktivitetsbestemte bidrag fra stat og kommuner.

(§9)

I det omfang region og kommuner kan blive enige om at hæve grund- eller udviklingsbidraget mere end den årlige norm forekommer det modstridende at der modregnes for en sådan aftale.

1 Kommentarer til lovforslag til gennemførelse af strukturreformen på Social- og Psykiatriudvalgets område.

Resumé:

Lovforslagene til gennemførelse af regeringens aftale om en strukturreform med Dansk Folkeparti fra juni 2004 er sendt i ekstern høring. I den forbindelse bidrager Nordjyllands Amt til Amtsrådsforeningens høringssvar.

Beskrivelse:

Den 1. december 2004 sendte regeringen lovforslagene til gennemførelse af strukturreformen i høring hos blandt andet Amtsrådsforeningen. I alt er der tale om 46 forslag af et omfang på ca. 2.700 sider.

Høringsfristen er sat til den 7. januar 2005, hvorefter lovforslagene fremsættes for Folketinget den 26. januar 2005.

Nordjyllands Amt har lagt sig fast på en procedure, hvorefter lovforslag af relevans for amtet kommenteres af de berørte områder med den nødvendige koordinering mellem områder, hvor der måtte være overlap.

Høringssvarene behandles politisk i de respektive udvalg i løbet af december 2004. Derefter går de sammen med høringssvar inden for økonomiudvalgets område til behandling i økonomiudvalget og endelig til behandling i amtsrådet. Begge disse møder er fastsat til at finde sted den 3. januar 2005.

I forhold til Amtsrådsforeningens arbejde med udarbejdelse af de endelige høringssvar, vil der løbende ske en oversendelse af amtets bidrag med forbehold for de ændringer, som måtte forekomme som følge af den politiske behandling.

Amtsrådsforeningen afholder et endeligt koordinerende møde den 4. januar 2005.

Af hensyn til lovforslagenes omfang er de ikke i deres helhed udsendt som bilag. Lovforslagene er tilgængelige på amtets hjemmeside (www.nja.dk) under "strukturnyt", på Amtsrådsforeningens hjemmeside (www.arf.dk) under punktet "strukturreform" eller på Indenrigs- og Sundhedsministeriets hjemmeside (www.im.dk).

Indstilling:

Det indstilles:

- at Social- og Psykiatriudvalget drøfter forvaltningens kommentarer til lovforslagene, og
- at udvalget videregiver sagen med eventuelle bemærkninger til drøftelse i Økonomiudvalg og Amtsråd.

Bilag:

- Samlet liste over lovforslag sendt i høring den 1. december 2004 som led i gennemførelsen af strukturreformen opdelt efter ministerområder.
- Liste over lovforslag som forvaltningen på social- og psykiatriudvalgets område har forholdt sig til.

- Udkast til kommentarer til lovforslagene:
 - Notat vedrørende lovforslag til udmøntningen af kommunalreformen på Socialministeriets område.
 - Notat vedrørende dele af lovforslag til udmøntning af kommunalreformen på Indenrigs- og Sundhedsministeriets område.
 - Notat vedrørende dele af lovforslag til udmøntning af kommunalreformen på Beskæftigelsesministeriets område.
- Brev fra Amtsrådsforeningen til samtlige amtsrådsmedlemmer med en gennemgang af centrale områder, hvor der sker ændringer, de relevante lovforslag og umiddelbare problemer ved disse.

* *Social- og Psykiatriudvalget traf på mødet den 16. december 2004 følgende beslutning:*

Tiltrådt.

Jørgen Østergaard deltog ikke i behandlingen af punktet.

Notat vedrørende lovforslag til udmøntningen af kommunalreformen på Socialministeriets område.

Notatet omfatter:

- Forslag til Lov om social service
- Forslag til Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område
- Forslag til Lov om ændring af lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger m.v.

Forslag til lov om social service

Lovforslaget er et led i udmøntningen af regeringens aftale fra juni 2004 med Dansk Folkeparti vedrørende det sociale område.

Ifølge aftalen samles alle myndighedsopgaver på og finansieringen af socialområdet i kommunerne. Kommunerne får ligeledes ansvaret for at sikre at der er sociale tilbud til egne borgere.

Regionerne skal efter aftalen have ansvaret for "at videreføre og udvikle tilbud, som kommunen ikke på faglig bæredygtig måde selv kan tilvejebringe." Regionerne skal således have "den forsynings- og udviklingspligt, der følger af, at regionerne som udgangspunkt driver alle de nuværende amtslige institutioner, som ligger i regionen", bortset fra institutioner for børn og unge med sociale eller adfærdsmæssige problemer.

Kommunerne kan vælge selv at drive tilbuddene.

Lovforslaget indeholder mange bemyndigelser til ministeren til at fastsætte nærmere regler. Det er derfor vanskeligt ud fra lovforslaget, som det foreligger at vurdere de fulde konsekvenser, som lovforslaget vil have for regionerne.

Regionernes opgaver og ansvar

De bestemmelser i forslaget til lov om social service, som fastlægger regionens ansvar og forpligtelser fremgår af §§ 5, 6 med bemærkninger, samt bemærkningerne til § 173 og afsnit i de almindelige bemærkninger.

Regionernes forsyningsansvar og -forpligtelse og finansiering fra kommunerne er i alle tilfælde betinget af en kommunal godkendelse/bestilling i form af en årlig rammeaftale.

Der er således ikke i lovforslaget taget højde for, hvorledes behov der opstår akut eller i løbet af året og som kommunerne ikke har kunnet forudse, skal kunne dækkes i regionalt regi. Regionerne kan ikke drive tilbud, som ikke er forudsat i aftalen.

Nordjyllands Amt er bekymret for den fortsatte eksistens og udvikling af "den brede vifte af tilbud". Den samlede forsyningsikkerhed vil således hvile på kommunal forudseenhed ved indgåelsen af rammeaftalen for det kommende år.

Brugerne vil være afhængige af, at kommunerne kender deres borgeres fremtidige behov, og kender kommunens samlede behov for volumen. Nordjyllands Amt ser en stor risiko for, at de nordjyske brugere vil komme til opleve forringelser i form af afspecialisering og bortfald af specialtilbud samt en begrænsning i deres adgang til specialtilbud.

Af bemærkningerne til § 5 fremgår det, at en region kan indgå aftale med andre regioner om pladssalg. Det er vanskeligt at se, hvorledes det harmonerer med bemærkningerne til § 173 om kommunal bestilling/godkendelse i den årlige rammeaftale.

Endvidere er det vanskeligt at se, hvorledes brugernes hidtidige ret til frit valg over amts/regionsgrænser kan indpasses i bestemmelserne om, at pladstallet aftales/bestilles i den årlige rammeaftale mellem regionen og kommunerne.

Amtet finder generelt, at muligheden for at en region kan varetage sine forpligtelser reduceres, hvis den samlede kapacitet er for lille, og regionen derfor har begrænsede muligheder for fleksibelt at udnytte og udvikle kapaciteten efter udviklingen i behovene. Regionen bør sikres stabile driftsbetingelser inden for sit ansvarsområde, så der ikke skabes vedvarende usikkerhed om opgaven og driftsgrundlaget.

Specielt i forhold til rammeaftalerne vedr. det socialpsykiatriske område anbefales det fra amtet, at rammeaftalerne ses i sammenhæng med de sundhedsaftaler, der skal udarbejdes mellem kommuner og regioner – specielt af hensyn til sammenhængen mellem tilbud indenfor sygehuspsykiatri og socialpsykiatri.

Bemærkninger til døgntilbud til børn og unge med væsentlige behandlingsbehov

Ud fra lovforslaget synes der at være en uklar afgrænsning af, hvilke tilbud til børn og unge, der fremover skal være regionale og hvilke der skal drives af kommunerne. Et eksempel er børn og unge med sindslidelser, det er uklart om de fremover skal henføres til § 67, stk. 1 eller § 67, stk. 2 i lovforslaget om social service.

Såfremt de skal henføres til 67, stk. 1, hvilket bemærkningerne til lovforslaget tyder på, vil der blive tale om et rent kommunalt ansvarsområde, hvor regionerne ikke vil være berettiget til at yde specialrådgivning til kommunerne på dette felt.

Henføres børn og unge med sindslidelser derimod til § 67, stk. 2 vil de være omfattet af den regionale leverandørpligt, således at den sociale del af børne – og ungdomspsykiatrien fortsat vil være tilknyttet regionerne, hvilket skønnes mest hensigtsmæssigt for denne svære gruppe af patienter/brugere.

Kommunernes overtagelse af amtslige/regionale tilbud

Kommunerne kan ifølge lovforslagets §§ 186 og 190 dels allerede i 2006 (med virkning fra 1. januar 2007) og dels løbende overtage amtslige/regionale institutioner/ tilbud, der mere "hensigtsmæssigt" kan overgå til beliggenhedskommunen. Hvis der ikke er enighed i 2006 træffer delingsrådene endelig afgørelse. Socialministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere retningslinier.

I forbindelse med spørgsmålet om kommunal overtagelse af amtslige/regionale institutioner/ tilbud er det væsentligt at der fastsættes sådanne retningslinier for en kommunal overtagelse, at regionen fortsat får mulighed for at kunne leve op til sin forpligtelse til at kunne levere specialiserede tilbud, både fagligt og økonomisk i forhold til de øvrige kommuner i regionen. Dette vil i særlig grad gøre sig gældende i Region Nord, som er en mindre region og samtidig har en meget stor kommune. Af Nordjyllands Amts nuværende institutioner er 40% beliggende i Aalborg kommune. 60% af disse institutioner er specialinstitutioner.

Finansiering

Der er intet beskrevet i lovforslagets tekst om den fremtidige finansiering af regionernes opgaver på socialområdet, men af bemærkningerne fremgår det, at driften af regionale tilbud finansieres hovedsagelig ved kommunal takstbetaling, herunder bl.a. at taksterne skal rumme en række udgifter, der ikke har sammenhæng med den konkrete ydelse.

Disse økonomiske vilkår udgør en reel risiko for, at de regionale specialiserede tilbud vil undermineres, bl.a. fordi prisen bliver højere end i dag, og kommunerne derfor har incitament til at vælge andre og billigere tilbud. Her har det også betydning, at regionerne kun får takstbetaling efter kommunernes faktiske anvendelse af pladserne. Tomplads-udgifter ud over det budgetterede må overvælttes på næste års takst.

Det vil for så vidt angår finansieringen af de regionale tilbud være afgørende, at der i loven tages højde for de særlige forpligtelser regionerne har i form af udviklings- og forsyningspligten således at det sikres, at regionen får lige konkurrencevilkår i forhold til f.eks. private udbydere.

Der er i lovforslaget og bemærkningerne en række regionale opgaver, der ikke er forudsat finansieret gennem taksten. For disse udgifter er det angivet i bemærkningerne, at de foreslås finansieret som en generel del af den regionale administration. Det fremgår dog ikke hvordan. Det er i bemærkninger beskrevet som udgifter til:

- bearbejdning af kommunernes redegørelser, udarbejdelse af forslag til ramme aftale samt opfølgning af rammeaftalen
- koordinering af lands- og landsdelsdækkende institutioner
- udarbejdelse af udviklingsplaner for meget store institutioner

Udover ovennævnte, er der en række opgaver, hvortil der ikke er beskrevet en finansiering af regionens udgifter til varetagelse af opgaven, hverken i forslag til lov om social service eller i forslag til lov om regionernes finansiering. Disse udgifter har ikke direkte tilknytning til taksten, og opgaverne er ikke pålagt private udbydere. Det omfatter f.eks. opgaver som:

- tilsyn med egne institutioner
- magtanvendelsesindberetninger
- tilpasning og udvikling af kapacitet og nye tilbud
- indberetninger til tilbudsportal
- administration af ventelister
- indgåelse af aftale med private udbydere af boformer, institutioner og andre regionsråd.
- tilsyn med de boformer, institutioner og tilbud, som indgår i regionens forsyning (dette må forstås som tilbud udover regionens egne tilbud)
- deltagelse i udviklingsråd, herunder udarbejdelse af årlig redegørelse.

Endelig er der spørgsmålet om evt. udgifter til politisk betjening på området.

Specialrådgivning

Ifølge lovforslaget etableres der en statslig videns- og specialrådgivningsfunktion.

Socialministeren fastsætter i en bekendtgørelse nærmere regler om funktionens virksomhed og organisering. Modellens konkrete udformning og finansiering har afgørende betydning både for den fortsatte bevarelse af viden og specialrådgivning i relation til de regionale tilbud.

Det er forudsat, at regionerne fortsat kan yde rådgivning enten som en del af et regionalt tilbud hvor ydelsen indgår i taksten, eller som en særskilt takstbelagt ydelse. Endvidere, at regionen skal levere rådgivningsydelser til den statslige videns- og specialrådgivningsfunktion. Det er positivt at der fortsat vil være adgang for regionen til at yde rådgivning

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at "denne specialrådgivning skal udgå fra og baseres på den indholdsmæssige opgavevaretagelse i de regionale institutioner/tilbud". Forudsætningen om, at rådgivningen i alle tilfælde skal gives/udgå fra den konkrete institution eller tilbud vil imidlertid lægge en uhensigtsmæssig binding på regionernes mulighed for selv at beslutte hvorledes rådgivningen organiseres bedst muligt. Eksempelvis kan nævnes Nordjyllands Amts Småbørnsvejledning på handicapområdet, som for at sikre størst mulig faglighed er etableret som en samlet enhed. Denne faglighed vil ikke kunne fastholdes, hvis rådgivningen spredes ud på og gives fra den enkelte specialbørnehavegruppe.

Endvidere vil kravet om fysisk sammenhæng mellem en rådgivningsenhed og institutionsdrift betyde, at regionen ikke har mulighed for at yde specialrådgivning på et område, hvor en beliggenhedskommune hjemtager regionens institutionstilbud på området. Specialrådgivningen baseres oftest på et stort befolkningsunderlag. Derfor kan det få konsekvenser for opretholdelsen af specialrådgivningen.

Med lovforslaget ændres borgernes muligheder for og adgangen til specialrådgivning. I dag har borgerne fri adgang til at søge rådgivning ved de amtslige specialrådgivningsfunktioner. Fremover vil borgerens vej til og muligheder for rådgivning i langt højere grad afhænge af og gå gennem kommunen. Det nævnes i bemærkninger til lovforslaget, at det i langt de fleste tilfælde vil være mest hensigtsmæssigt, at borgerens henvendelse til VISO'en går via kommunen.

Visitation

Efter lovforslaget er det kommunerne der visiterer til de regionale tilbud. Det rejser en række spørgsmål om matchning af brugere og tilbud, hvilke brugere der skal have et ledigt tilbud etc. Dette forstærkes af, at de fleste tilbud har brugere fra flere kommuner. Den kommune, der visiterer, har således ikke nødvendigvis kendskab til de øvrige brugere.

Af bemærkningerne fremgår, at "såfremt der opstår ventelistesituationer, opstiller regionen som led i realiseringen af forsyningsforpligtelsen en prioriteret liste over brugen af pladserne, ligesom de skal kunne henvise til brugbare alternativer.

Disse bemærkninger er ikke tilstrækkelige. Der vil være brug for en egentlig hjemmel for regionerne til at træffe beslutning om anvendelse af pladserne for bedst muligt at kunne udnytte disse og for at kunne imødekomme brugernes behov.

Endvidere vil regionens mulighed for at anvise brugbare alternativer være begrænset af, at regionen kun kan oprette tilbud i henhold til rammeaftalen med kommunerne, der indgås årligt.

Samarbejde med brugere

Det samarbejde mellem amterne og brugerne, deres pårørende og organisationer, der har været bærende for udviklingen af bl.a. handicapområdet i mange år, vil med det foreliggende lovforslag blive afskåret. Der skal fremover være positiv hjemmel for og finansiering af regionale aktiviteter. Der savnes både i forslaget til lov om social service og i forslaget til ændring af lov om

retssikkerhed og administration på socialområdet hjemmel til at fortsætte samarbejdet regioner og brugere imellem både gennem samarbejdsorganer og omkring de enkelte tilbud.

Nordjyllands Amt finder det beklageligt, at der ikke ud fra lovgivningen også fremover er krav om, at brugerne får mulighed for indflydelse på tilrettelæggelsen og udviklingen af de regionale tilbud.

Der har på alle områder været en tradition for samarbejde med pårørende og brugere i de amtslige sociale tilbud. Det gælder f.eks. i forbindelse med udflytningen af særforsoget og senere i forbindelse med udarbejdelse Masterplan for handicapområdet og Masterplan for Psykiatrien. I flere af de socialpsykiatriske boformer og dagtilbud er der i disse år specielt fokus på at fremme beboernes/brugernes muligheder for indflydelse og medbestemmelse.

Der er udarbejdet politikker for samarbejdet/kontakten på de konkrete tilbud, og i alle boformer er der brugerråd og evt. pårørenderåd. I Psykiatrien er der endvidere på tværs af de amtslige socialpsykiatriske tilbud i samarbejde med SIND etableret et overordnet brugerråd.

Specielt for brugere med mangeårige ophold på de regionale tilbud, findes lovforslaget at være en forringelse af deres og de pårørendes muligheder for inddragelse og medindflydelse på beslutninger i dagligdagen og udviklingen af tilbudene.

Omsorg og magtanvendelse

I den gældende lov om social service er der for kommuner og amter fastsat en omsorgspligt, som ifølge socialministeriets vejledning er grundlaget for at yde den nødvendige pleje, omsorg og socialpædagogiske indsats overfor personer, der mangler forståelse for hvad et samtykke indebærer. Mange af brugerne i de nuværende amtslige og de kommende regionale tilbud ligger indenfor denne målgruppebeskrivelse.

I det fremsatte lovforslag er bestemmelsen i princippet videreført, men kun i forhold til kommunalbestyrelsen. Af bemærkningerne fremgår, denne ændringen skyldes, at opgaven nu alene er kommunalbestyrelsens som konsekvens af strukturaftalen.

Det er vanskeligt at se, hvorledes kommunerne i de konkrete situationer, som omsorgspligten omhandler, kan træffe de nødvendige beslutninger om brugere af regionale tilbud.

Ifølge lovforslaget får kommunerne som myndighedsansvarlig tillagt kompetencen til at træffe afgørelse om magtanvendelse. Dette giver særlige problemer i forhold til reglen vedrørende fastholdelse/føre til andet opholdsrum. Denne regel anvendes ved akutte opståede situationer, og der kan ikke træffes afgørelse gældende for en periode. Dette betyder at reglen ikke kan finde anvendelse i de regionale tilbud. Dette er problematisk i forhold til de regionale tilbud, der rummer den absolutte kerne af boformer mv, hvor magtanvendelse typisk kommer på tale. Kommunerne kan alene delegerer kompetencen til at træffe afgørelse til kommunale medarbejdere. Problematikken er allerede nu kendt for de private botilbud samt for selvejende institutioner.

Magtanvendelsesindberetninger skal sendes til regionen, for de magtanvendelser finder sted på regionale tilbud. Regionen må herefter, som nu, skulle underrette de pårørende/værger om magtanvendelsen, da disse personer skal vurdere hvorvidt de ønsker at påklage afgørelsen vedrørende anvendelsen af magt. Hvilken myndighed skal behandle en evt. klagesag, herunder foretage remonstration m.v. forud for oversendelsen til det sociale nævn?

Det er påkrævet, at ovennævnte forhold nærmere afklares og i samme forbindelse bør retsstillingen for grønlændere, færing og domsanbragte mv. inddrages.

Særligt vedrørende kriminelle med foranstaltningsdomme i henhold til straffelovens § 16 stk. 1 og 2 jf. §§ 68 og 69.

I lovforslagets § 195 stk. 3 står anført, at regionerne overtager ansvaret for tilbud efter §§ 5 og 6 i den tidligere lov om udlægning af særforsoget. Til § 6 er der tilknyttet en tilsynsforpligtigelse, der blandt andet indebærer, at amtet som tilsynsmyndighed skal træffe beslutninger om ophold og arbejde overfor kriminelle, der er idømt en sådan foranstaltning. Det virker som om, denne beslutningskompetence tænkes overført til regionerne, hvilket ikke er i overensstemmelse med den øvrige servicelov, hvor kommunerne overtager alle øvrige myndighedsopgaver.

Sammenhæng mellem socialpsykiatri og behandlingspsykiatri.

● Problemstillinger vedrørende sammenhængen mellem socialpsykiatrien og behandlingspsykiatrien – set udfra forslaget til Lov om social service og Forslag til Sundhedsloven er beskrevet i notat vedrørende bemærkninger til Forslag til Sundhedsloven.

Misbrugsområdet

Problemstillinger omkring misbrugsområdet (alkohol-, stof- og substitutionsbehandling) er beskrevet i notat vedrørende bemærkninger til Forslag til Sundhedsloven.

Andre forhold

Af lovforslagets § 195 fremgår det, at "Regionsrådene overtager med virkning fra den 1. januar 2007 de i § 5, stk. 1 og stk. 2 omhandlede boformer, institutioner og tilbud, som er oprettet af amtskommunerne eller som er godkendt af amtskommunerne inden for regionen." Det er uklart, hvad der menes med ".....godkendt af amtskommunerne inden for regionen".

● Af § 196 fremgår, at "Kommunalbestyrelsen kan i en overgangsperiode på 4 år fra lovens ikrafttræden anmode Regionsrådet om midlertidigt at varetage kommunale driftsopgaver, der ligger i naturlig tilknytning til regionens opgaver, og hvor regionen derfor har særlige kompetencer i forhold til opgavevaretagelsen."

Såfremt regionen skal have mulighed for at løfte denne opgave skal der tages højde herfor i forbindelse med tilrettelæggelsen af overflytning af amtets personale til andre myndigheder således at regionerne fortsat har den faglige kompetence til opgaven.

For så vidt angår krisecentre og forsorgshjem, lovforslagets §§ 109 og 110 er disse tilbud også omfattet af de årlige kommunale redegørelser og indgåelse af rammeaftale mellem kommunen og regionen. Men det fremgår samtidig af bemærkningerne, at en egentlig bestilling fra kommunen i den årlige redegørelse dog ikke er en forudsætning for optagelse i tilbuddet. Det rejser imidlertid spørgsmål i forhold til, hvorledes disse tilbud kan fastsætte et realistisk budget. Endvidere er det i forhold til krisecentre angivet, at optagelse kan ske anonymt og samtidigt, at kommunen dog i alle tilfælde skal betale for deres borgers ophold i tilbuddet. Hvordan dette kan/skal ske uklart.

Forslag til ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Som konsekvens af at det fremover er kommunerne der varetager myndighedsopgaver i forhold til borgerne udgår " amtskommunen" af en række bestemmelser.

Desuden ophæves bestemmelsen om amtslige brugerråd og hermed forsvinder det forum hvor brugerorganisationer og brugere af de amtslige tilbud og amtet hidtil har haft mulighed for at drøfte udviklingen af tilbud mv. indenfor det amtslige forsyningsområde. Jf. i øvrigt bemærkningerne ovenfor.

Der nedsættes i stedet et handicapråd i hver kommune, som kan rådgive kommunalbestyrelsen i generelle lokalpolitiske spørgsmål, som har betydning for personer med betydeligt og varig nedsat funktionsevne.

Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger mv.

Etablering og drift af almene boliger

Med hensyn til etablering af nye boliger til målgruppen af personer med betydelig og varig nedsat fysisk og psykisk funktionsevne, vil det ifølge aftalen fremover alene være kommunalbestyrelsen, der træffer beslutning herom.

De eksisterende amtskommunale boliger til målgruppen skal overføres til regionerne pr. 1. januar 2007. Eksisterende boliger er i den sammenhæng alle boliger med støttetilsagn, uanset at opførelsen ikke er påbegyndt den 1. januar 2007.

Det må formodes, at kommunerne fremover selv vil bygge og drive almene boliger til målgruppen hvis alle - eller hovedparten af personerne - kommer fra egen kommune. Derfor vil det formentlig kun være relevant for kommunalbestyrelsen at lade regionen bygge og drive boliger til målgruppen i de tilfælde, hvor personkredsen kommer fra en bred vifte af kommuner.

Problemet med lovforslaget er, at den pågældende kommunalbestyrelse, der beslutter at overlade etableringen og driften af boligerne til Regionsrådet, skal betale grundkapitallånet på 7 pct. af ældreboligernes anskaffelsessum til Regionsrådet. Der er således indbygget en konflikt i loven, idet kommunen således "straffes" for at lade regionen drive almene boliger i sit område til gavn for alle regionens kommuner.

Lovforslaget tager således ikke højde for, at øvrige kommuner i regionen kan have en interesse i etablering af nye almene boliger. Forslaget kan på den måde virke hæmmende for processen med omdannelse af utidssvarende regionale botilbud til tidssvarende almene boliger. Problemstillingen vil specielt gøre sig gældende ifht. De mest specialiserede tilbud med et stort optageområde i regionen. Samtidig er der risiko for, at der kun vanskeligt kan udvikles og etableres specialiserede tilbud i regi af lov om almene boliger.

Anvisningsret til regionalt drevne almene boliger

Lovforslaget indebærer, at kommunerne får anvisningsretten til og tilsynet med de af regionerne drevne almene boliger.

Forslaget om anvisning er problematisk i forhold til risiko for udvanding af målgruppen og dermed også en risiko for den fortsatte specialisering af tilbudet. Dertil kan lovforslaget begrænse regionens mulighed for at opfylde sin forsyningspligt overfor andre kommuner - jf. forslag til lov om social service - idet boligerne kan risikere at blive anvendt til personer udenfor målgruppen.

At regionen ikke skal føre tilsyn med tilbud som drives af regionen vil i vid udstrækning give anledning til dobbelt tilsyn, idet regionen lige som amterne i dag vil føre tilsyn gennem den løbende drift. Samtidig er regionen af hensyn til tilbudenes udvikling og drift nødsaget til at oprethold det, der svarer til en tilsynsfunktion.

Forslaget synes ikke konkret at forholde sig til forholdet mellem anvisningsrettens overdragelse til kommunerne og kapacitetsudnyttelsen i de af regionerne drevne almene boliger. Dette skal ses i sammenhæng med, at kommunalbestyrelsen sammen med anvisningsretten overtager garantiforpligtelsen i forbindelse med udgifter ved lejeledighed og tab ved fraflytning. Det vil aktualisere en konkret stillingtagen til, hvilke/hvor mange almene boliger den enkelte kommunalbestyrelse har anvisningsretten/garantiforpligtelsen til.

En sådan fiksering af regionens boliger på de enkelte kommunalbestyrelser kan imidlertid få negative konsekvenser i form af en lavere udnyttelse af den totale kapacitet og en opdeling af ventelisterne, som ikke er trangsaseret.

I forslaget vil kommunalbestyrelsens årlige redegørelse for behov og forventet forbrug af boliger i regionen være basis for regionens opgørelse af det samlede kapacitetsbehov, men det kan ikke forventes at være muligt at op-/nedregulere antallet af almene boliger i takt hermed. Denne regulering vil ske forsinket gennem nybyggeri/frasalgs/udlejning til andre målgrupper.

**Notat vedrørende dele af lovforslag til udmøntning af kommunalreformen på
Beskæftigelsesministeriets område.**

Notatet omfatter:

- Forslag til lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats (vedrørende revalidering)

Forslag til lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats

Som en følge af kommunalreformen, hvor amtskommunerne nedlægges, overtager kommunerne 1. januar 2007 forpligtelsen til at tilvejebringe tilbud til den specialiserede revalideringsindsats. De nuværende amtskommunale revalideringstilbud overgår således den 1. januar 2007 til beliggenhedskommunen.

Notat vedrørende dele af lovforslag til udmøntning af kommunalreformen på Indenrigs- og sundhedsministeriets område.

Notatet omfatter:

- Forslag til Sundhedslov
- Forslag til Lov om regionernes finansiering

Forslag til Sundhedslov samt Lov om regionernes finansiering vedrørende Psykiatri.

Sundhedsstyrelsens rolle og den lægelige videreuddannelse

Sundhedsstyrelsen tillægges en styrket faglig rolle fremover. Nordjyllands amt tilslutter sig betydningen af, at Sundhedsstyrelsen påtager sig en central rolle i udviklingen af sundhedsvæsenet, herunder at bidrage til høj kvalitet og effektivitet og fagligt kvalificeret rådgivning. Det er dog væsentligt, at der også tillægges et vis regionalt råderum, således at tilrettelæggelsen af det nordjyske sundhedsområde – også på psykiatriområdet – kan tage hensyn til særlige regionale forhold.

Det er for psykiatrien i Nordjyllands amt vigtigt at bemærke, at Sundhedsstyrelsen også i langt højere grad må påtage sig et ansvar for, at de nødvendige faglige ressourcer også er til rådighed i regionerne bl.a. en sikring af uddannelsen af de forskellige fagprofessioner.

Der er behov for, at Sundhedsstyrelsen i langt højere grad sikrer en central styring af fordelingen af de lægelige uddannelsesstillinger samt også sikrer, at besættelsen af disse fordeles ligeligt mellem regionerne. På denne måde sikres alle borgere lige muligheder for kvalificeret behandling uafhængig af geografi. Nordjylland har behov for, at de rekrutteringsvanskeligheder af såvel speciallæger som læger under uddannelse, der kan være i yderamt og en lille region, på denne måde afbødes.

Forslag til sundhedslov sammenholdt med forslag til lov om social service, for så vidt angår problemstillingen om sammenhæng i psykiatrien

I overensstemmelse med Folketingets og Regeringens hidtidige politiske tilkendegivelser har der i Nordjyllands Amt igennem en årrække været politisk fokus på at udbygge sammenhængen mellem socialpsykiatrien og sygehuspsykiatrien, hvorfor social- og sygehuspsykiatrien politisk og administrativt/organisatorisk er samlet i Nordjyllands Amt.

Den politiske fokus på at skabe sammenhæng i Psykiatrien i Nordjyllands Amt har medført, at der primært ved indgåelsen af samarbejdsaftaler er etableret et veludbygget samarbejde mellem Psykiatrien og kommunerne i Nordjyllands Amt. Målet med det udbyggede samarbejde er alene:

- at de sindslidende og pårørende oplever det offentlige tilbud som et sammenhængende tilbud
- at tilbuddene er mindst muligt indgribende og let tilgængelige for den sindslidende
- at der er sammenhæng og fleksibilitet mellem de forskellige psykiatriske behandlings-, pleje- og omsorgstilbud

I henhold til udkast til de foreliggende lovforslag (Sundhedsloven og Lov om social service) vil

ansvaret for de psykiatriske tilbud fremover være placeret på to myndighedsniveauer. Myndighedsopdelingen af de psykiatriske tilbud skaber nogle helt særlige problemstillinger både for Psykiatrien generelt og for Nordjyllands Amt specifikt.

Det vurderes, at den sammenhæng, der i dag er skabt mellem de socialpsykiatriske og sygehuspsykiatriske tilbud i høj grad er truet med de fremlagte lovforslag om, at opdele ansvaret for tilbud til de svageste sindslidende mellem to myndigheder (kommune/Region). Det vurderes, at lovforslaget vil få mærkbare konsekvenser for sindslidende og pårørende, og at der er særlige problemstillinger på følgende områder:

a) Stigning i antallet af genindlæggelser

Sammenhæng mellem behandlingstilbud og socialtilbud er for især sindslidende med længerevarende sygdomsforløb ofte afgørende for, at behandlingsresultaterne kan opretholdes. Dette gælder særligt svage sindslidende (eksempelvis patienter med dobbeltdiagnoser), der ofte er meget behandlingskrævende samtidig med, at gruppen socialt er meget tung.

Manglende sammenhæng mellem behandlings- og socialtilbud kan således medføre, at situationen forværres for svage og behandlingskrævende sindslidende med mange genindlæggelser til følge.

b) Stigning i antallet af længerevarende indlæggelsesforløb og antallet af færdigbehandlede patienter

I Nordjyllands Amt har der, i tråd med udviklingen på landsplan, i løbet af de seneste år været arbejdet aktivt på at undgå unødvendigt lange indlæggelsesforløb, herunder at færdigbehandlede patienter hurtigst muligt udskrives til relevante socialpsykiatriske tilbud. Med forslaget om at sektoropdele ansvaret for de sindslidende, vil der være en økonomisk motivation for kommunerne i at opretholde indlæggelsestiden for de svageste sindslidende, herunder færdigbehandlede patienter, idet døgntaksten for et specialiseret botilbud fremover vil være en del højere end døgntaksten for en sygehusindlæggelse. Eksempelvis skal kommunerne i henhold til bemærkningerne i sundhedslovens § 232 betale 60 % af sengedagstaksten (2.747 kr. i 2004 pris- og lønniveau), dog maksimalt 6.000 kr. for sygehusindlæggelse af en sindslidende. Maksimumbetalingen er således nået i løbet af 4 dage. Døgnbetalingen for en færdigbehandlet patient under 67 år udgør 671 kr., jf. Forslag til Lov om regionernes finansiering.

Kommunernes økonomiske motivation for at modtage færdigbehandlede patienter forventes således at dale væsentligt i forhold til i dag, hvor kommunerne alene skal finansiere grundtaksten for ophold i socialpsykiatriske botilbud. Fremover skal kommunerne finansiere udgifterne ved døgnophold fuldt ud.

Hvis kommunerne fremover skal være medfinansierende på den psykiatriske behandlingsaktivitet i regionen er det vigtigt, at der er så høje takster for betaling af færdigbehandlede patienter på sengeafsnittene, at kommunernes incitament til at lade patienter vente på specialiserede sociale tilbud forsvinder.

c) Forringelse af tilbud til psykisk syge børn og unge

Der har igennem de seneste år været særlig fokus på at skabe sammenhæng i tilbud til børn og unge på tværs af sektorer med formålet at styrke indsatsen overfor psykisk syge børn og unge,

herunder at nedbringe venteliste- og ventetiden til udredning og behandling samt skabe en optimal udnyttelse af ressourcerne. I Sundhedsministeriets rapport fra 2001 "Udredning af tilbuddene til psykisk svage børn og unge i undervisnings- og socialsektoren og samspillet med sundhedssektorens tilbud samt Sundheds redegørelse fra 2001 "Børne- og ungdomspsykiatrisk virksomhed – den fremtidige tilrettelæggelse " anbefales det, at der skabes et øget samspil mellem behandling, undervisning og de sociale ydelser, da et øget samspil har stor betydning for udredning og behandling af psykisk svage børn og unge, ligesom det skaber en effektiv udnyttelse af de samlede ressourcer på området. I Sundhedsstyrelsens statusnotat fra opfølgingsgruppen, marts 2004, konkluderes det endvidere, at den eksisterende arbejdsdeling mellem social-, undervisnings- og sundhedssektoren er hensigtsmæssig.

Forslaget om at skabe en yderligere sektoropdeling af tilbud til børn og unge, ved at placere den vidtgående specialundervisning og de specialiserede sociale tilbud til psykisk svage børn og unge adskilt fra behandlingsområdet, vurderes at øge afstanden mellem tilbuddene til psykisk syge børn og unge, hvilket er i direkte modstrid med tidligere anbefalinger på området.

Det er uklart om børn og unge med sindslidelser fremover skal henføres til § 67, stk. 1 eller § 67, stk. 2 i lovforslaget om social service. Såfremt de skal henføres til § 67, stk. 1, hvilket bemærkningerne til lovforslaget tyder på, vil der blive tale om et rent kommunalt ansvarsområde, hvor regionerne ikke vil være berettiget til at yde specialrådgivning til kommunerne på dette felt.

Henføres børn og unge med sindslidelser derimod til § 67, stk. 2 vil de være omfattet af den regionale leverandørpligt, således at den sociale del af børne – og ungdomspsykiatrien fortsat vil være tilknyttet regionerne, hvilket skønnes mest hensigtsmæssigt for denne svære gruppe af patienter.

d) Problemer med videreførelse af de koordinerende funktioner, rådgivnings- og forebyggende funktioner samt pårønderarbejde

Lovforslaget omfatter ikke, hvorledes de koordinerende funktioner på sundhedsområdet, rådgivnings- og forebyggende funktioner, pårønderarbejde, rehabilitering/behandling i socialt regi og opsøgende psykoseteams, fremover skal organiseres og finansieres.

Det er vigtigt at bemærke, at de koordinerende funktioner i høj grad er med til at sikre sammenhængende patientforløb således, at de sindslidende ikke tabes mellem flere stole. Områder i Psykiatrien, der sikrer sammenhæng mellem behandlings- og socialpsykiatri bør således fremover samles i regionerne.

Hvis de koordinerende funktioner fremover placeres i regionen, er det meget vigtigt, at der fastlægges finansiering heraf.

Hvis der fremover skal være sammenhængende patientforløb på tværs af sektorer og myndigheder, skal der åbnes op for tværgående indsatser. Med det nuværende lovforslag bliver det fremover meget svært at gennemføre projektet på tværs af sektorer, fordi de kommende regioner ikke er omfattet af kommunalfuldmagten, der giver mulighed for, at regionen kan deltage i tværgående projekter, der ikke er direkte lovhjemmel for. De kommende regioner er i stedet bundet op på bestemte opgaver, der er defineret i lovene.

Psykiatrien i Nordjyllands Amt kan pege på følgende funktioner, som i dag varetages af behandlingspsykiatrien, men som fremover forventes at være vanskelige i videreføre:

- Psyk-Info
- Team børn af psykisk syge
- Koordinerende funktion på demensområdet (mellem praktiserende læger, primærkommuner, somatikken og Psykiatrien)
- Pårørendearbejde/psykoedukation
- Bryd Isolationen (samarbejdsprojekt vedrørende undervisning til sindslidende mellem SIND, amtets specialundervisning og Psykiatrien)

e) Præcisering af indholdet i den behandlende psykiatri med særlig fokus på distriktspsykiatri

Der bør i lovforslaget være en afklaring af begrebet "behandlende psykiatri", herunder at det er vigtigt med en præcisering af distriktspsykiatriens fremtidige organisering. Det anbefales, at det i lovforslaget præciseres, at der vedrørende den behandlende psykiatri ikke er ændringer i forhold til amternes nuværende opgaver, og at den behandlende psykiatri således omfatter stationær og ambulant behandling, distriktspsykiatri, opsøgende psykoseteams og andre udgående teams, konsulentbistand til kommuner og regionale institutioner samt informationsarbejde i forhold til patienter og pårørende.

I Nordjyllands Amt anvendes op til 50 % af ressourcerne i distriktspsykiatrien på ikke direkte patientrelaterede aktiviteter eksempelvis konsulentbistand til praktiserende læger og kommuner, forebyggelse og oplysningsaktiviteter. Det er således vigtigt, at der i lovforslaget fastlægges finansiering af samtlige også ikke direkte patientrelaterede distriktspsykiatriske opgaver.

f) Indgåelse af sundhedsaftaler

Det vurderes generelt at være en styrke for det fremtidige samarbejde mellem kommuner og region, at der skal udarbejdes lovpligtige regionale sundhedsaftaler med formålet at sikre sammenhæng mellem behandling, forebyggelse og pleje samt indgå aftaler om den sociale indsats for mennesker med sindslidelser.

Det bemærkes, at Regionsrådet, i henhold til bemærkningerne til lovforslaget, skal fremsende de indgåede sundhedsaftaler til godkendelse i Sundhedsstyrelsen, således at der også på dette område lægges op til, at der fremover skal være en øget central/statslig styring af sundhedsområdet.

Det vurderes at være hensigtsmæssigt, at der sker en konkret samordning mellem Sundhedsaftalerne og de lovpligtige rammeaftaler, der skal udarbejdes mellem kommuner og Region på det sociale område med formålet at skabe en øget sammenhæng i indsatsen for sindslidende og pårørende.

Som tidligere nævnt har Psykiatrien i Nordjyllands Amt siden 2001 indgået samarbejdsaftaler med alle kommuner i amtet. Samarbejdsaftalerne vedrører både sygehuspsykiatri og socialpsykiatri, og processen og indholdet i samarbejdsaftalerne vurderes at ligge tæt op af de Sundhedsaftaler og rammeaftaler, der skal indgås, når kommunalreformen træder i kræft. Dog vil der være behov for at de kommende aftaler er mere præcise, konkrete og økonomisk og socialfagligt velbeskrevet og af bindende karakter.

På baggrund af de nuværende erfaringer med indgåelse af samarbejdsaftaler vurderer Psykiatrien i Nordjyllands Amt, at der skal afsættes *betydelige* ressourcer til udarbejdelse af såvel Sundhedsaftaler og rammeaftaler.

Speciel problemstilling bl.a. forårsaget af manglen på speciallæger i den kommende nordjyske region

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at det aktivitetsbestemte tilskud fra staten kan udgøre op til 5 % af udgifterne, således at regionens indtægter fra en sådan pulje vil afhænge af, i hvilket omfang regionerne præsterer en nærmere aftalt aktivitet (udover en baseline).

Allerede på nuværende tidspunkt er der inden for Psykiatrien i Nordjyllands Amt en markant mangel på især speciallæger i psykiatri (ca. 50 % ubesatte stillinger), hvorfor det vil være yderst vanskeligt at udvide aktivitetsniveauet og således få andel i den statslige aktivitetspulje. Dette forhold forstærkes yderligere af, at den kommende nordjyske region geografisk ligger i et yderkantsområde.

Det vil derfor være nødvendigt at der på dette punkt tages særlige hensyn til den kommende nordjyske region, således at behandlingstilbudet til de nordjyske psykiatriske patienter ikke udsættes for en indirekte udhuling.

Som fremhævet i afsnittet om Sundhedsstyrelsens rolle og den lægelige videreuddannelse må der tages centrale initiativer med henblik på at forbedre rekrutteringsmulighederne for læger i Nordjylland. Dette kan ske ved at henlægge lands- eller landsdelsfunktioner til den kommende nordjyske region og der er allerede etableret et Universitetshospitalssamarbejde mellem Århus Universitet og Aalborg Sygehus og Aalborg Psykiatriske Sygehus.

Det bør sikres, at der i den kommende finansieringsmodel tages højde for, at disse initiativer kan fortsættes og styrkes.

Forslag til Sundhedsloven vedrørende misbrugsområdet (alkohol- stof og substitutionsbehandling).

Efter §§ 119, 141 og 248 i forslag til Sundhedsloven får kommunerne det samlede myndighedsansvar for forebyggelse- behandling og efterbehandling på alkoholområdet. Efter § 141 yder regionerne faglig bistand og rådgivning. Det fremgår ikke klart, om der her er tale om en borgerrettet rådgivning eller en bistand til kommunerne. Det fremgår ikke, hvorledes denne rådgivning og bistand tænkes finansieret.

Bestemmelsen i § 141 viderefører gældende regler om at behandling og rådgivning af alkoholmisbrugere kan ske anonymt, hvis alkoholmisbrugeren ønsker det. Det fremgår ikke, hvorledes dette skal finansieres.

Alkoholbehandlingen foregår allerede i dag i socialektoren, og da det foreliggende lovforslag med kommunalt myndigheds- og finansieringsansvar og regionalt forsyningsansvar svarer til § 101 i forslag til lov om social service om stofmisbrugsbehandling, bør det overvejes at "flytte" alkoholbehandlingen fra Sundhedsloven til Serviceloven.

For så vidt angår den lægelige behandling af stofmisbrugere med euforiserende stoffer (substitutionsbehandlingen – typisk metadonbehandling) fremgår det af § 142 i forslag til Sundhedsloven, at dette fremover bliver et kommunalt ansvar. Også her fremgår, at regionerne yder faglig bistand og rådgivning uden at det ses, hvorledes denne skal finansieres.

Et vægtigt argument for at placere ansvaret for substitutionsbehandlingen i amterne i 1996 og fratage de praktiserende læger retten til at ordinere metadon til stofmisbrugere var ønsket om at kunne kontrollere ordinationen, udleveringen og indtagelsen af metadon. Denne problemstilling ses ikke behandlet i det foreliggende lovforslag. De ulemper og gener for andre mennesker, der kunne være forbundet med at udlevere metadonen fx på apotekerne og som forsøgtes reduceret ved et amtligt ansvar for den lægelige behandling ses heller ikke at være behandlet.

Forslag til Sundhedsloven vedrørende specialiseret tandplejetilbud

Nugældende tandplejelov § 6 a pålægger amterne at drive et samlet tandplejetilbud til udviklingshæmmede, sindssyge m.v., som ikke kan modtage/eller kun i begrænset omfang kan modtage tandplejetilbud i kommunerne og hos praktiserende tandlæger. Amternes forpligtigelse på området, blev indsat ved en lovændring med virkning pr. 1. januar 2002. Begrundelsen for § 6 a er, at den persongruppe som omfattes af reglen, har så særligt et tandplejebehov, at tilbudet bør gives som et samlet tilbud bestående af en opsøgende forebyggende, behandlende og vidensopsamlende enhed, betjent af tandplejepersonale med særlig indsigt/kendskab til den omhandlede persongruppe.

Amternes forpligtigelse til at tilbyde tandpleje til udviklingshæmmede, sindssyge m.v. overflyttes i det nye lovforslag til kommunerne. Kommunerne kan vælge at opfylde deres forsyningsansvar ved brug af egne klinikker, ved samarbejde med andre kommuner, regioner eller private klinikker.

Regionsrådet forpligtes til at stille de nødvendige behandlingspladser til rådighed for de kommuner i regionen, der ikke ønsker eller har mulighed for at løfte opgaver. Den regionale kapacitet på området, tilpasses på baggrund af årlige redegørelser fra kommunerne vedrørende behov og forventet forbrug af behandlingspladser.

Kommunerne kan således selv vælge at stå for hele behandlingen eller enkeltelementer af et behandlingsforløb. Eksempelvis kan kommunerne vælge udelukkende at ville henvise behandlinger, der kræver narkose.

Regionerne kan få problemer med den valgte model, da modellen kan betyde, at det vil blive vanskeligt for regionerne at fastholde den særlige tandplejefaglig bistand, da opretholdelse af dette særlige kendskab til brugergruppen, kræver et vist patientantal.

Modellen kan også betyde, at især vidensopsamlingen på området falder bort. Dette kan medføre forringelser på sigt for patientgruppen.

2. Kommentarer til lovforslag til gennemførelse af strukturreformen på Undervisnings- og Kulturudvalgets område.

Resumé:

Lovforslagene til gennemførelse af regeringens aftale om en strukturreform med Dansk Folkeparti fra juni 2004 er sendt i ekstern høring. I den forbindelse bidrager Nordjyllands Amt til Amtsrådsforeningens høringssvar.

Beskrivelse:

Den 1. december 2004 sendte regeringen lovforslagene til gennemførelse af strukturreformen i høring hos blandt andet Amtsrådsforeningen. I alt er der tale om 46 forslag af et omfang på ca. 2.700 sider.

Høringsfristen er sat til den 7. januar 2005, hvorefter lovforslagene fremsættes for Folketinget den 26. januar 2005.

Nordjyllands Amt har lagt sig fast på en procedure, hvorefter lovforslag af relevans for amtet kommenteres af de berørte områder med den nødvendige koordinering mellem områder, hvor der måtte være overlap.

Høringssvarene behandles politisk i de respektive udvalg i løbet af december 2004. Derefter går de sammen med høringssvar inden for økonomiudvalgets område til behandling i økonomiudvalget og endelig til behandling i amtsrådet. Begge disse møder er fastsat til at finde sted den 3. januar 2005.

I forhold til Amtsrådsforeningens arbejde med udarbejdelse af de endelige høringssvar, vil der løbende ske en oversendelse af amtets bidrag med forbehold for de ændringer, som måtte forekomme som følge af den politiske behandling.

Amtsrådsforeningen afholder et endeligt koordinerende møde den 4. januar 2005.

Af hensyn til lovforslagenes omfang er de ikke i deres helhed udsendt som bilag. Lovforslagene er tilgængelige på amtets hjemmeside (www.nja.dk) under "strukturnyt", på Amtsrådsforeningens hjemmeside (www.arf.dk) under punktet "strukturreform" eller på Indenrigs- og Sundhedsministeriets hjemmeside (www.im.dk).

Indstilling:

Det indstilles:

- at Undervisnings- og Kulturudvalget drøfter forvaltningens kommentarer til lovforslagene, og
- at udvalget videresender sagen med eventuelle bemærkninger til drøftelse i Økonomiudvalg og Amtsråd.

Bilag:

- Samlet liste over lovforslag sendt i høring den 1. december 2004 som led i gennemførelsen af strukturreformen opdelt efter ministerområder.
- Liste over lovforslag som forvaltningen på Undervisnings- og Kulturudvalgets område har forholdt sig til.
- Brev fra Amtsrådsforeningen til samtlige amtsrådsmedlemmer med en gennemgang af centrale områder, hvor der sker ændringer, de relevante lovforslag og umiddelbare problemer ved disse.
- Bemærkninger vedrørende lovforslag gældende for kulturområdet.
- Bemærkninger vedrørende lovforslag gældende for Voksen- og Ungdomsuddannelserne.
- Bemærkninger vedrørende lovforslaget "Lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om specialundervisning for voksne, lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven) og forskellig andre love.

* *Undervisnings- og Kulturudvalget traf på mødet den 22. december 2004 følgende beslutning:*

Undervisnings- og Kulturudvalget vedtog at videresende sagen til drøftelse i Økonomiudvalg og Amtsråd med følgende bemærkninger:

Udvalget finder generelt at der er mange forhold, som i lovforslagene ikke er tilstrækkelig klart formuleret til at give et ordentligt samlet overblik, blandt andet er der mange ministerbeføjelser, som skaber uklarhed.

Udvalget ønsker derudover særskilt at gøre opmærksom på følgende forhold vedrørende børnespecialundervisningen:

Det er vigtigt, at flest mulige børn og unge undervises i nærmiljøet og i bedste fald i regi af den almene folkeskole.

Større kommuner end i dag kan og bør derfor også løfte en større del af den vidtgående specialundervisning, som i dag er et amtligt ansvar, for eksempel de nuværende enkeltintegrerede elever, specialklasser mv.

Der gøres dog opmærksom på, at der vil være 1-2 % af børnene, som fortsat vil have brug for de højt specialiserede tilbud, der i dag varetages af primært de amtslige specialskoler, som i følge lovforslaget overgår til beliggenhedskommunen. Bortset fra de allerstørste kommuner vil de nye og større kommuner ikke selv have den nødvendige, kritiske masse, hvorfor der vil skulle laves aftaler over kommunegrænser for at sikre det nødvendige elevgrundlag til de højt specialiserede og omkostningstunge tilbud og unge vil således enten blive undervist på kryds og tværs af kommunegrænser, hvilket ikke giver den entydige ansvarsplacering og gennemsigthed, der er ønsket, eller der vil blive forsøgt etableret tilbud lokalt, men uden den nødvendige specialisering og høje faglighed. Specialskolerne foreslås derfor i udgangspunktet overført til regionerne.

Med foranstående udgangspunkt tilslutter udvalget sig forvaltningens udkast til høringssvar.

Signe Friis kunne ikke tilslutte sig høringssvaret, da det giver udtryk for en beklagelse over strukturreformen, ligesom Signe Friis ikke kunne tilslutte sig udvalgets bemærkninger vedrørende børnespecialundervisningen.

Signe Friis kan dog tilslutte sig bemærkningen vedrørende taxameterproblematikken på ungdomsuddannelserne.

Signe Friis mener endvidere, at kulturområdet bør skrives helt ud af regionerne, så den uklarhed bliver fjernet, således at kulturområdet skrives ud af den regionale udviklingsplan. Endvidere bør landsdelsscenerne overgå til kommunerne.

Vedrørende specialundervisning er Signe Friis enig i problematikkerne vedrørende udviklingsråd og vedrørende Aalborgskolen.

Den 14. december 2004

Bemærkninger vedrørende lovforslaget "Lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om specialundervisning for voksne, lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven) og forskellige andre love.

Teknologicentret er ikke nævnt blandt dem, der forbliver i regionen. Det må bero på en fejl. De 3 institutter (syns-, høre- og tale-) i Nordjyllands Amt er nævnt. Teknologicentret (der tager sig af særlige teknologiske kommunikationshjælpemidler til personer med væsentlig nedsat syns- og talefunktion) er en del af et kommunikationscenter i andre amter, men i Nordjyllands Amt er det en selvstændig institution. (bemærkninger til lovforslag, til § 2, s.31).

Med hensyn til finansieringen af institutterne – så gælder samme problematik som for de lands- og landsdelsdækkende institutioner, hvis de bliver rent takststyrede. En kombination med objektiv finansiering og takstbetaling vil i højere grad sikre borgernes behov for ydelser og tilbuddenes bæredygtighed.

Aalborgskolen, som en af de landsdelsdækkende institutioner der bliver i regionen, anføres fortsat som en skole der både har døve/hørehæmmede samt autister – selv om det er anført, autistområdet overføres til kommunerne (bemærkninger til lovforslag, til § 1, s. 24). Det må være Aalborgskolens døveskole, der bliver i regionen, mens autistafdelingen overføres til kommunerne.

Regionerne får ansvaret for udvikling og administration m.m., hvilket overhovedet ikke giver mening i forhold til det beløb på 2 mio. kr., der er anført afsat hertil. Hvis det er meningen, at disse opgaver skal finansieres over de kommunale takstindbetalinger, er det uklart, hvad de 2 mio. kr. så skal bruges til (bemærkninger til lovforslag, alm. bem. s.22).

Angående kontaktudvalget er det uklart, hvem det består af, og hvad dets bemyndigelse er. Kan kontaktudvalget beslutte, at en institution, skal overgå fra en region til en kommune? Dette er vel endnu en ministerbemyndigelse, hvordan dette skal foregå (lovforslag kap. 6a, §7d, s.9).

Det forslås, at det udviklingsråd der tænkes oprettet, både skal varetage det sociale område og specialundervisningsområdet og at bestemmelserne om rådene påtænkes indsat i Lov om Social Service. Det er væsentligt at fastholde, at der er forskel på et undervisningstilbud og et socialt tilbud, hvorfor specifikke undervisningsrelaterede spørgsmål bør drøftes ud fra en undervisningssammenhæng. (bemærkninger til lovforslag, alm. bem. afsnit 1).

Der er i lovforslaget lagt op til en lang række ministerbeføjelser, som ikke gør det muligt at afgive et høringssvar, da indholdet reelt er ukendt. Men den lange række af ministerbeføjelser gør at beslutningskompetencen kommer længere væk fra brugerne (anført mange steder).

Der kan næppe opnås faglig og økonomisk bæredygtighed på voksenspecialundervisningsområdet i kommunerne. For at sikre bevarelsen af tilbuddene foreslås en regional forankring. Ligeledes hører voksenspecialskolernes virke tæt sammen med institutternes virke, hvor personer på skift har brug for bistand fra en skole og et institut. For det andet er voksenspecialskolernes og kommunikationsinstitutternes tilbud et sammenhængende og integreret tilbud, som med fordel for brugerne kan holdes samlet hos samme myndighed.

Modellen fra det sociale område, hvor de mest specialiserede institutioner i udgangspunktet overføres til regionerne, og at der senere i samarbejde med kommunerne drøftes om og hvorvidt de bør være kommunale, kunne være mindst ligeså relevant for specialundervisningen – både børne- og voksenområdet.

Lovforslaget skitserer (bemærkninger til §1, nr.22 og til §2 nr. 9) en betalingsmodel sammensat af objektiv finansiering og takstfinansiering. Det vurderes hensigtsmæssigt med en høj grad af objektiv finansiering for at sikre ensartede tilbud landet over uanset økonomisk niveau hos de enkelte kommuner, når det gælder specialundervisning og specialpædagogisk bistand til handicappede borgere - både vedrørende børnespecialundervisningen og voksenspecialundervisningen. Vil også være et vigtigt element i at sikre skolernes eksistens og dermed at eleverne får de specifikke tilbud, de har behov for.

Det er i lovforslaget uklart hvordan børneundervisningen ved tale- høre- og synsinstitutterne skal forankres. I Bemærkninger til lovforslaget (blandt andet side 25) står der "... tilbyder disse institutioner også specialundervisning og specialpædagogisk bistand til børn med tale- høre- og synsvanskeligheder. Det forudsættes at denne specialundervisning gives i henhold til folkeskoleloven". Det er uklart om børneundervisning følger med institutterne i en regional forankring eller om den overgår til kommunerne som den øvrige børnespecialundervisning.

Det er uklart om alle institutternes områder forankres regionalt – herunder Hjerneskadecentret. Det er ligeledes uklart om den undervisning institutterne udfører på sygehusene, mens patienterne er indlagte, fortsat overføres til sygehusene eller om denne undervisning samlet følger institutterne i en undervisningsfaglig forankring.

Det vurderes som hensigtsmæssigt, at al udredning og faglig visitation placeres på tale- syns- og høreinstitutterne, hvilket dels vil medføre større ensartethed på landsplan og dels garantere den enkelte borger en højere grad af retssikkerhed.

Der er en udvidet klageadgang til også at gælde den nuværende kommunale specialundervisning for børn samt også at gælde for voksenspecialundervisningen. Men for specialundervisning for voksne videreføres den nuværende klageadgang (bemærkningerne side 15) – det vil sige, at der udelukkende kan klages over retslige forhold. For at sikre borgernes retssikkerhed bør der være klageadgang, som for børnespecialundervisningen, både over manglende henvisning og over selve foranstaltningen.

Det skønnes at være uhensigtsmæssigt, at Undervisningsministeren kan fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsens afgørelse ikke kan påklages (31 § 7a, side 8).

I bemærkninger til lovforslaget side 24 er der nævnt forkert målgruppe og optageområde for Døvblindecentret. Der skal stå: Landsdækkende undervisnings- beskæftigelses- og botilbud til personer med medfødt døvblindhed.

Ligeledes er der fejl i Aalborgskolens landsdelsdækkende målgruppe. Her er målgruppen døde og hørehæmmede børn og voksne. Afdelingen for børn med autisme har p.t. udelukkende en amtsdækkende funktion.

Lovforslaget tager ikke stilling til, hvordan den meget specialiserede specialrådgivning på hele specialundervisningsområdet sikres også i en ændret struktur. Det vil være hensigtsmæssigt med en regional forankring af den mest specialiserede del af specialrådgivningen indenfor både børne- og voksenspecialundervisningen. Eller måske en forankring i VISO.

Bemærkninger vedrørende lovforslag på kulturområdet.

Lovforslag for kulturens område fordeler de hidtidige amtslige opgaver på hhv. staten og kommunerne.

Hovedlinjen er, at kulturlivet skal hvile i et aktivt lokalt engagement og på varetagelse af nationale hensyn. Opgaver placeres hos enten primærkommune eller stat ud fra disse hensyn. Lovforslagene medtager imidlertid alene de opgaver, som er centraladministrationen bekendt på grund af en statslig medfinansiering. Der står intet om de opgaver, som amterne selv har taget op i medfør af kommunalfuldmagten. Det gælder i udpræget grad for kulturen i amterne, at den hviler på kommunalfuldmagten, idet det kun er inden for teaterområdet, at amterne har lovpligtige opgaver.

Dermed vides det ikke, hvad der sker med de frivillige opgaver eller de midler, som knytter sig til dem. I Nordjylland drejer det sig om de frie midler, som findes under "udvikling af det nordjyske museumsvesen", "tilskud til kulturelle formål", "musikarrangementer", "Nordjyske biografer", "Internationalt kulturudvekslingsamarbejde" og "kultur som led i den regionale udvikling." Disse midler har finansieret Amtets aktive kulturpolitik bl.a. gennem arbejdet i Den regionale Kultraftale.

Regionens fremtidige rolle på kulturområdet er uklar. Den regionale udviklingsplan skal også omfatte kultur, og derfor er det væsentligt, at regionerne får mulighed for en aktiv deltagelse til understøttelse af realisering af denne plan. På kulturens område gælder det finansiering/medfinansiering af nye tilbud. Det var ønskeligt, hvis det også omfattede driftstilskud i en etablerings-/konsolideringsfase, og også omfattede udviklingsprojekter og regional koordinering. Dette er ikke mindst vigtigt af hensyn til synliggørelse og markedsføring sammen med turisterhvervet.

De regionale kulturelle råd Amtsmusikudvalget og Amtsmuseumsrådet bortfalder og erstattes af frivillige råd, som en eller flere kommuner kan oprette. Hermed overses det, at erfaringerne viser, at der kræves enheder af en relativt stor størrelse for at kunne rumme den kritiske masse, som kræves til kulturudvikling.

Skal disse nævn etableres mellem det et større antal kommuner, vil det medføre tung administration og fare for et tomrum, før det tilstrækkelige antal kommuner har fundet sammen.

1. Forslag til lov om en række love på kulturområdet:

§ 9 (ændring af lov om regionale kultraftaler): Pkt. 4 fastlægger regionernes kompetence på det kulturelle område. Ifølge ordlyden er det "bidrag til enkeltstående kulturelle aktiviteter" og "inden for denne ramme udvikling af nye kulturtilbud".

Det ville være hensigtsmæssigt, hvis regionerne får en bredere forpligtelse til at medinddrage udvikling af kulturlivet i den regionale udviklingsplan.

2. Forslag til lov om ændring af lov om musik:

§ 1, pkt. 2: Amtsmusikudvalgene afskaffes. I stedet kan en eller flere kommuner nedsætte lokale musikudvalg. I forbindelse med indgåelse af regionale kulturaftaler kan Kulturministeren fravige denne bestemmelse.

Det kan synes vanskeligt at opnå den mindste "kritiske masse" for et tværgående forum til fremme og samordning af musiklivet i et område. Som følge af amtsmusikudvalgenes nedlæggelse vil Kunstrådet komme til at mangle den stedlige sagkundskab ved tildeling af statslige tilskud.

3. Forslag til lov om ændring af teaterloven:

§ 1, pkt. 6: Staten yder tilskud til de tre landsdelsscener i provinsen. Nærmere regler om landsdelsscenerne fastsættes af Kulturministeren.

Det vil være hensigtsmæssigt, hvis disse regler i videst muligt omfang sikrer, at landsdelsscenerne fortsat kan have den brede forankring og samarbejde med landsdelens øvrige kulturliv, erhvervsliv og uddannelses- og undervisningsinstitutioner.

§ 1, pkt. 19: Staten yder tilskud til formidling af teaterforestillinger til teatre og arrangører af teaterforestillinger. Tilskuddet skal anvendes til nedbringelse af billetprisen.

2. pkt. virker begrænsende. Formidling kan fremmes på mange andre måder end gennem nedsættelse af billetprisen.

4. Forslag til lov om ændring af museumsloven m. fl.

§ 1, nr. 6: Amtsmuseumsrådene afskaffes. I stedet kan en eller flere kommuner nedsætte et lokalt museumsråd.

Også her må udtrykkes skepsis i forhold til at finde et tværgående forum til fremme og samordning af museumsarbejdet i et område.

§ 1, nr. 9: De regionale faglige kulturmiljøråd afskaffes. I stedet kan en eller flere kommuner nedsætte et lokalt kulturmiljøråd.

Samme bemærkning som under §1, nr. 6.

14. december 2004

Bemærkninger vedrørende lovforslag gældende for Voksen- og Ungdomsuddannelserne

Høringssvar i forhold til "Forslag til Lov om ændring af lov om Centre for Videregående Uddannelse og andre selvejende institutioner for videregående uddannelser m.v., lov om mellemlange videregående uddannelser, lov om centre for undervisningsmidler m.v. og forskellige andre love på Undervisningsministeriets område" af 1. december 2004.

§1, nr. 1 (§3a):

Det pointeres, at Offentlighedsloven og Forvaltningsloven gælder for de tidligere amtsinstitutioner og CVU'er hvori tidligere amtsinstitutioner indgår, men ikke for andre. Det vækker undren, at der ikke er ensartede forhold for alle institutioner indenfor undervisningsområdet.

§2, nr. 1 (§5, stk. 4):

Der er tillagt regionerne opgaver i forhold til regional udvikling. I den sammenhæng virker det uhensigtsmæssigt, at regionerne kun kan deltage i dialogen omkring optagelsestallene for sygeplejerske-, radiograf- og pædagoguddannelserne, men ikke de øvrige mellemlange videregående uddannelser i regionen.

Det skal i øvrigt bemærkes, at retten til at fastlægge dimensioneringen til de nævnte uddannelser ikke længere vil være et regionalt anliggende.

§9

Staten overtager bygningerne for de amtsinstitutioner, der overgår til statsligt selveje. Det skal bemærkes, at de tidligere amtsslige institutioner på denne måde ikke sidestilles med øvrige institutioner på området (eksempelvis hhx og htx institutionerne) – hvad bygninger angår, idet bygninger forbliver statens ejendom. Institutionerne vil således ikke umiddelbart få dispositionsretten over dette aktiv.

Høringssvar i forhold til "Forslag til Lov om ændring af lov om institutioner for uddannelsen til studentereksamen, lov om institutioner for uddannelsen til højere forberedelseseksamen, lov om grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, lov om almen voksenuddannelse og om voksenuddannelsescentre og forskellige andre love" af 1. december 2004.

§1 "Regionsråd og forpligtende samarbejder" (§7c, stk. 1 - 4) samt §3 "Kapitel 3 a Regionsråd og forpligtende samarbejder" (§18c, stk. 1 - 4):

Regionsrådet koordinerer den samlede indsats på en række områder. Det kan blive problematisk, at Regionsrådet ingen reel kompetence har i forhold til fastsættelse af kapaciteten på det enkelte gymnasium i regionen. Den manglende kompetence kan betyde, at de større by-gymnasier dræner de øvrige små gymnasier i regionen for elever, hvilket medfører, at deres økonomiske fundament forsvinder.

Det vil på den måde være overordentlig vanskeligt at opretholde en regional decentral gymnasiestruktur. Et vel gennemtænkt taxameter vil kunne afhjælpe den potentielle skævhed. Ligeledes kan regionernes kompetence til at fordele eleverne mellem uddannelser afhjælpe dette. Imidlertid savnes der præcisering af, hvorledes kompetencen kan udmøntes og med hvilken styrke regionerne kan fordele eleverne. Ligeledes savnes klare retningslinier for hvilke konsekvenser det får for institutioner, der ikke helhjertet deltager i det forpligtende samarbejde.

Det er ikke tydeligt, hvordan balancen mellem den enkelte skoles suverænitet i selvejemodellen og regionernes koordinerende rolle ift. udviklingsplan, forpligtende samarbejde og fordeling af elever kan opnås.

Der synes umiddelbart på det foreliggende grundlags uklare kompetencebeskrivelse at være en indbygget modsætning mellem at være en selvstændig skole med eget ansvar for skolens økonomi og samtidig være tvunget ind i et forpligtende samarbejde, der i og med fordelingen af elever kan få væsentlig indflydelse på selv samme skoles økonomi.

§6, nr. 16 (§22b, stk. 2):

Såvel regioner som kommuner samt private virksomheder ansætter og praktikuddanner elever i social- og sundhedsuddannelserne. Det er uhensigtsmæssigt, at regionerne som aftagere og som praktiksteder ikke er tiltænkt indflydelse på dimensioneringen af de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser.

§11, nr. 3 (§4, stk. 1):

Der forekommer en lapsus af teknisk karakter i dette afsnit – i form af ”amtskommunen” og ”Amtsrådet”. Vil den kompetence, der i afsnittet er tillagt Amtsrådet, i stedet tilfalde Regionsrådet?

§11, nr. 15 (§12, stk. 3):

Det fremgår af denne paragraf, at Voksenuddannelsescentrene skal være uafhængige. Der hersker usikkerhed om, hvorvidt kravet om uafhængighed i forhold til en lighedsbetragtning kun omfatter Voksenuddannelsescentrene og ikke de øvrige voksenuddannelsesinstitutioner. Det fremgår i øvrigt ikke, hvad voksenuddannelsescentrene skal være uafhængige af.

§11 "Kapitel 2 a Generelle bestemmelser" (§17d)

Det vækker som tidligere nævnt undren, at nogle institutioner er underlagt Forvaltningsloven og Offentlighedsloven og andre ikke er.

§12, stk. 4:

Valgperioden for siddende Fællesbestyrelser, uddannelsesråd og efteruddannelsesudvalg for de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser udløber ultimo 2005. Er tanken, at de nuværende bestyrelser, råd og udvalg skal blive siddende indtil udgangen af 2005 eller skal der være nyvalg?

§13:

Det skal bemærkes, at de tidligere amtslige institutioner ikke sidestilles med øvrige institutioner på området – hvad bygninger angår, idet bygninger forbliver statens ejendom. Institutionerne vil således ikke umiddelbart få dispositionsretten over dette aktiv.

Høringsvar omkring generelle problemstillinger i forhold til de to ovennævnte love.

En statslig selveje-model kombineret med en regional koordinering uden tydelige værktøjer/kompetencer er meget vanskelig at få til at fungere optimalt.

Dette, sammenholdt med det forhold at der er en række ubeskrevne ministerbemyndigelser, gør det uklart, om systemet i sin helhed vil kunne fungere. Således fastsættes eksempelvis taxameteret ved ministerbeføjelse. Det samme gælder bestyrelsessammensætningen. Endvidere vil ministeren kunne fastlægge retningslinier for de forpligtende samarbejder.

Hvor skal de opgaver, der er opstået i henhold til kommunalfuldmagten (eks. psykologordningen for ungdomsuddannelserne i Nordjyllands Amt) forankres?

Det geografiske regionsnit gør, at det i visse områder vil være således, at en satellitafdeling og en moderinstitution kommer til at ligge i hver sin region (eksempelvis har Viborg Sygeplejeskole en afdeling i Thisted). Vil sådanne placeringer på tværs af regionsgrænser fremover være muligt? Hvis nej, er der behov for at få specificeret på hvilke vilkår, delingen skal foregå. Hvis ja, er der behov for at få klarlagt de implicerede regioners ansvar og kompetencer i forhold til koordinering og udvikling, herunder også problemstillinger vedrørende benyttelse og pligt til fremskaffelse af kliniske uddannelsessteder.

En differentieret taxameter-model (lille/stor skole) er afgørende for, at de små institutioner kan overleve. Men også en differentiering i taxameteret til eks. fast ejendom er væsentlig, idet omkostningsniveauet i byområder alt andet lige er større end i landområder.

I forhold til etablering af de midlertidige bestyrelser savnes der generelle beskrivelser af kompetencefordelingen mellem amt, bestyrelser (gymnasieområdet), centerråd (VUC området), fællesbestyrelsen (SOSU området) og de midlertidige bestyrelser.

Det kan i øvrigt blive overordentlig vanskeligt, at finde medlemmer til alle de midlertidige bestyrelser, der svarer til lovens krav og samtidig ikke er inhabile? Kan der gives dispensation i forhold til kriterierne i lovgivningen?

De nye regioner skal udarbejde regionale udviklingsplaner, bl.a. også omfattende undervisning, ligesom det fremgår, at der fra ungdoms- og voksenuddannelserne forudses overført beløb i størrelsesordenen 123 mio. kr. med henblik på finansiering af regionernes udviklingsopgaver. Det er væsentligt, at regionerne i konsekvens af manglende kommunalfuldmagt levnes fri- og råderum samt kompetence til reelt at initiere udviklingsprojekter på undervisningsområdet, der understøtter og bidrager til realisering af udviklingsplanerne.

Miljøministeriet
Højbro Plads 4
1200 København K

7. januar 2005

**Hørigsvar "Lovforslag til udmøntning af kommunalreformen på Miljøministeriets område"
J. nr. D 001-0006**

Miljøministeriet har med brev af 1. december 2004 sendt ovennævnte lovforslag i høring.

I "Forslag til ændring af lov om forurenede jord" fremgår det af § 1 stk. 7 at "... for arealer, der er tilmeldt Oliebranchens Miljøpulje, er det dog regionsrådet, der er myndighed, jf. stk. 2-5, i forhold til Oliebranchens Miljøpuljes indsats på arealerne".

Vi har med tilfredshed noteret, at den hidtidige generelle praksis for myndighedernes behandling af OM tilmeldte arealer foreslås opretholdt efter 1. januar 2007 ved at regionsrådet fra denne dato bliver myndighed i forhold til OMs indsats. Herved sikres, at OM fortsat kan håndtere undersøgelser og efterfølgende oprensninger af de mange tilmeldte arealer, på en rationel og omkostningseffektiv måde.

Vi kan derfor varmt støtte den foreslåede ændring af Lov om forurenede jord.

De øvrige lovforslag har vi ingen kommentarer til.

Med venlig hilsen

Michael Mücke Jensen

Michael Mücke Jensen
Tlf. direkte + 45 33 45 65 14
Mobil tlf. + 45 20 42 26 36
E-mail: mmmj@oil-forum.dk

Oliebranchens Fællesrepræsentation
Vognmagergade 7,5.
Postboks 120
1004 København K

Telefon + 45 33 45 65 10
Telefax + 45 33 45 65 11
Internet: www.oil-forum.dk
CVR nr. 30 84 47 18

**Registrerede
Revisorer
FRR**

Miljøministeriet
Departementet
Højbro Plads 4
1200 København K

Modtaget i departementet

21. DEC. 2004

Att.: Marianne Thyrring

20. december 2004

Høring over forslag til lov om ændring af lov om planlægning

Vi takker for muligheden for at kommentere forslaget.

FRR har ud fra det tilsendte materiale pt. ingen kommentarer til forslaget.

Med venlig hilsen

Henrik Friis
afdelingschef

1

Reno Sam

Miljøministeriet
Departementet
Højbro Plads 4
1200 København K

Modtaget i departementet

- 7 JAN. 2005

Affaldsselskabssamarbejde i Danmark
Vesterbrogade 24, 2. sal
1620 København V
Telefon 46 75 66 61 - Telefax 46 75 64 82
Telefon direkte 46 74 01 10
www.renosam.dk
jhs@renosam.dk

J.nr. 00.02.A15-704.14

Ref. JHS/as

Dato 6. januar 2005

Høring over lovforslag til udmøntning af kommunalreformen på miljøministeriets område

Miljøministeriet har i brev af 1. december 2004 anmodet Reno-Sam om bemærkninger til lovforslagene på ministeriets område.

På grund af den korte tidsfrist har det ikke været muligt at behandle spørgsmålet i Reno-Sams bestyrelse. Med forbehold for den politiske behandling har sekretariatet følgende bemærkninger til lovkomplekset på Miljøstyrelsens område.

Generelle bemærkninger

Ændringen af den kommunale struktur kommer til at få indflydelse på de fælleskommunale selskaber. Som følge af reformen opstår en række udfordringer i forbindelse med kommunernes udtræden af et kommunalt fællesskab og indtræden i et andet. Reno-Sam gennemfører for nærværende et udredningsarbejde der har til formål at klarlægge nogle af de mange problemstillinger, som kommunalreformen rejser i forhold til kommunale fællesskaber.

På baggrund af redegørelsen vil Reno-Sam anmode om en drøftelse med Miljøministeriet og Indenrigsministeriet om problemstillingen.

Bemærkninger til forslag om lov af ændring af lov om planlægning

Reno-Sam er positiv overfor, at den primære vægt i planlægning lægges på to niveauer i stedet for tre.

Reno-Sam stiller på den baggrund også spørgsmålstegn ved udviklingsplanen som et velegnet planlægningsmæssigt værktøj. På den ene side kan Regionsrådet med udgangspunkt i en udviklingsplan gøre indsigelse mod den kommunale planlægning, på den anden side kan Regionsrådet ikke støtte ret på udviklingsplanen.

For kommunerne og affaldsselskaberne kan det skabe uklarhed om validiteten af en konkret planlægningsmæssig beslutning på kommunalt niveau. Det er Reno-Sams

opfattelse, at det bør præciseres i lovforslaget, at Regionsrådet ikke alene med henvisning til en alternativ placering kan gøre indsigelse mod en kommunes konkrete arealudlægning. En indsigelse i et bestemt område bør som minimum være båret af, at området i forvejen er udlagt til et andet formål i en regional eller statslig plan.

Det fremgår af lovforslagets bemærkninger¹, at der kan blive tale om øget anvendelse af landsplandirektiver med henblik på at sikre placeringen af vanskeligt lokaliserbare anlæg. Det kan fx være placeringen af affaldsdepoter.

Reno-Sam er ikke modstander af anvendelse af landsplandirektiver som et sidste planlægningsmæssigt instrument forudsat, at alle lokale planlægningsmæssige initiativer har været forgæves.

Det skal dog samtidig pointeres, at det er Reno-Sams faste overbevisning, at det bør være en kommunal forpligtelse at sikre bortskaffelsesmuligheder for affald. Denne forpligtelse bør afspejles i en kommunal forpligtelse til at etablere deponeringsanlæg og hermed sikre, at der opbygges deponeringskapacitet.

Adskilles forpligtelsen til at etablere anlæg fra forpligtelsen til at sikre bortskaffelsesmuligheder, frygter Reno-Sam, at man i praksis ikke vil kunne lokalisere affaldsdepoter i fremtiden.

Bemærkninger til forslag om lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse

Reno-Sam er positiv overfor en mere enstrenget miljøforvaltning, med kommunerne som borgernes og virksomheders hovedindgang til den offentlige sektor.

I forhold til de foreslåede ændringer til forhandlingspligten (§1 - ændringer til MBL §11) opfatter Reno-Sam stadig bestemmelsen som værende bred og generel. Ændringen opfattes således som værende en sproglig konsekvensrettelse og ikke en indholdsmæssig ændring.

Reno-Sam varetager som forening kommunale og fælleskommunal ejerinteresser. I forhold til foreningens gældende vedtægter er det således også kun kommuner og fælleskommunale affaldsselskaber der kan være medlem i foreningen. På denne baggrund opfatter Reno-Sam sig som udgangspunkt som en kommunal organisation, men kan eventuelt også falde ind under begrebet "nærmeste interesserede landsomfattende erhvervs- og miljøorganisation".

Ud over Reno-Sam er der en række organisationer der har udspring i den primær kommunale struktur, så som Danske Havne, DANVA, Danske Fjernvarmeværkers Forening mv.

Ud fra et demokratisk perspektiv og i overensstemmelse med Århus Konventionens bestemmelser om deltagelse i beslutningsprocesserne går Reno-Sam ud fra at ændringsforslaget ikke har til hensigt at begrænse den allerede eksisterende forhandlingspligt, der er fastsat i Miljøbeskyttelsesloven.

Det er Reno-Sams vurdering, at dette bør præciseres i loven eller som minimum i lovbemærkningerne.

Tilsyn og håndhævelse

Reno-Sam forstår forslaget sådan, at de amtslige tilsyns- og godkendelseskompetencer fordeles mellem staten og de nye kommunale enheder. Staten vil således skulle varetage godkendelses- og tilsynsopgaven med ca. 235 virksomheder, mens de resterende ca. 1050 tidligere a-mærkede virksomheder overflyttes til kommunen.

Reno-Sam finder det væsentligt, at det i lovbemærkningerne pointeres, at den foreslåede ændring ud over det ovenstående ikke ændrer på fordelingen af opgaver mellem myndighederne.

Kommunerne fører i dag tilsyn med, at alle virksomheder (også a-mærkede virksomheder) håndterer og bortskaffer deres affald i overensstemmelse med affaldsreguleringen, herunder de kommunalt fastsatte regulativer.

Det er Reno-Sams vurdering, at det er meget væsentligt at holde fast i, at det enstrengede kommunale tilsynssystem, der allerede på nuværende tidspunkt fungerer, videreføres efter udmøntningen af kommunalreformen.

Det bør således også i fremtiden være kommunerne der fører tilsyn med alle virksomheders klassificering af affald, håndtering og bortskaffelse af affald. Reno-Sam finder det u hensigtsmæssigt, hvis udmøntningen af kommunalreformen vil medføre, at der opbygges parallelle/dobbelte tilsynskompetencer i både staten og kommunerne.

Lov om ændring af lov om forurenede jord

Reno-Sam er positiv overfor, at regionerne overtager amternes opgaver efter Jordforureningsloven, samtidig med at nogle af de meget borgernære beføjelser på jordforureningsområdet overføres til kommunerne.

Reno-Sam er endvidere positiv overfor, at kompetencerne vedrørende bortskaffelse og anvendelse af jord overføres til kommunerne.

Forslaget til ændret opgavefordeling synes endvidere at have god sammenhæng med, at det vil være staten der kommer til at varetage godkendelse og tilsyn med de kommunale og fælleskommunale anlæg herunder depoterne.

Venlig hilsen
Reno-Sam

Jacob H. Simonsen

Kopi af dette brev er sendt til:
Indenrigsministeriet, KL, Danske Havne, DANVA, Danske Fjernvarmeværkers Forening

Rigsrevisionen
Kt. C.2.

Dato: 4. januar 2005
J.nr.: 2004-6200-5
(Angiv venligst j.nr. ved besvarelse)
Ref.: BG

Miljøministeriet
Højbro Plads 4
1200 København K

Vedr.: Høring af forslag til lov om ændring af 8 love til udmøntning af kommunalreformen

Miljøministeriet har ved skrivelse af 1. december 2004 udsendt 8 udkast til forslag til lov om ændring af nærmere angivne love på Miljøministeriets område til høring.

De 8 udkast omfatter følgende lovforslag:

- Forslag til lov om ændring af lov om planlægning
- Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse
- Forslag til lov om ændring af lov om naturbeskyttelse
- Forslag til lov om ændring af lov om miljømål og lov om vandforsyning
- Forslag til lov om ændring af lov om råstoffer.
- Forslag til lov om ændring af lov om miljø og genteknologi
- Forslag til lov om ændring af lov om forurennet jord
- Forslag til lov om ændring af en række love på natur- og miljøområdet (samlelo-
ve)

Rigsrevisionen har gennemgået udkastene for bestemmelser om regnskab, revision samt placering af ansvar for økonomistyring. Rigsrevisionen har konstateret, at der ikke er sådanne bestemmelser i udkastene.

Rigsrevisionen har ingen bemærkninger til udkastene.

Ministeriet har i bemærkningerne til lovforslagene anført, at der endnu ikke foreligger opgørelser over lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige, men at disse forhold er under drøftelse mellem staten og de kommunale parter. Lovforslaget indebærer en overflytning af opgaver med tilhørende ressourcer fra amterne til kommunerne, regionerne og staten.

Rigsrevisionen skal anmode om at blive holdt orienteret om resultatet af drøftelserne mellem de anførte parter.

Med venlig hilsen

Bent Glæsner

Fuldmægtig

Skatteministeriet

Miljøministeriet
mim@mim.dk

Departementet

Nicolai Eigtveds Gade 28
DK 1402 København K

Tlf +45 33 92 33 92

Fax +45 33 14 91 05

www.skat.dk

skm@skm.dk

CVR-nr 17 14 68 15

Miljøministeriet har sendt forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse (Udmøntning af kommunalreformen for så vidt angår organiseringen af myndigheder m.v.) på høring.

Skatteministeriet skal henlede opmærksomheden på, at tilskud afhængig af lovgivningen og omstændighederne kan være såvel skatte- som momspligtige for modtagerne.

Med venlig hilsen

Leif Marstrand

Skatteministeriet

Miljøministeriet
mim@mim.dk

Departementet

Nicolai Eigtveds Gade 28
DK 1402 København K

Tlf +45 33 92 33 92

Fax +45 33 14 91 05

www.skat.dk

skm@skm.dk

CVR-nr 17 14 68 15

Miljøministeriet har sendt forslag til lov om ændring af lov om forurenet jord (Udmøntning af kommunalreformen) på høring (Deres j. nr. D 001-006).

Skatteministeriet har ikke bemærkninger til lovforslaget.

Med venlig hilsen

Leif Marstrand

Skatteministeriet

Miljøministeriet
mim@mim.dk

Departementet

Nicolai Eigtveds Gade 28
DK 1402 København K

Tlf +45 33 92 33 92

Fax +45 33 14 91 05

www.skat.dk

skm@skm.dk

CVR-nr 17 14 68 15

Miljøministeriet har sendt forslag til lov om ændring af lov om miljø og gen-
teknologi (Konsekvensrettelser som følge af kommunalreformen) på høring (j.
nr. D 001-0006, ref. BNI).

Skatteministeriet har ikke bemærkninger til lovforslaget.

Med venlig hilsen

Leif Marstrand

skatteministeriet.txt

Fra: Louise Bank [lob@skm.dk]

Sendt: 5. januar 2005 14:34

Til: mim@mim.dk

Emne: Vedr. høring af Miljøministeriets lovforslag i forbindelse med kommunalreformen

Vedr. udkast til "Forslag til Lov om ændring af lov om råstoffer", "Forslag til Lov om ændring af lov om naturbeskyttelse", "Forslag til lov om ændring af lov om miljømål mv,.....", og "Forslag til lov om beskyttelse af havmiljøet,"

Skatteministeriet har ingen bemærkninger.

Mvh.

Louise Bank

Skatteministeriet

Fuldmægtig, Afgifter

Direkte tlf. 3392 4496, mail: lob@skm.dk

Med reference til udsendelse fra Miljøministeriet den 1. december hermed høringssvar fra Spildevandsteknisk Forening

De mange lovforslag i høring ses i det væsentligste at afspejle resultatet af omfattende "søg og erstat" på de gældende love med henblik til en tilpasning til de nye "rollefordelinger". Processen med både udarbejdelse og siden relevante organisationers vurdering af så omfattende et materiale, som der her er tale om, er tidkrævende, og man kan ikke lade være med at stille sig det spørgsmål, om noget i forløbet er gået for hurtigt ?

Det kan nok forventes, at den store mængde materiale på én gang til de høringsberettigede har afstedkommet en vis overfladiskhed i organisationerne, vor egen indbefattet. Ved en indgriben, der rykker ved kompetencerne på så mange områder, er det desuden vanskeligt at bevare det fulde overblik over konsekvenserne.

Spildevandsteknisk Forening vil ikke ved dette høringssvar tilkendegive holdninger hverken for eller imod omorganiseringen af landet struktur.

Et par bemærkninger af mere generel karakter finder vi dog passende.

- Spildevandsteknisk Forening vil gerne pointere, at det politiske system bør have in mente, at spildevandsrensningen i Danmark er af en meget høj kvalitet og udføres på et teknologisk set meget højt niveau. Vi vurderer, at dansk spildevandsrensning ligger blandt de 3-5 bedste i verden, når vi vurderer på rens effektivitet, arbejdsmiljø, rens teknologier og styrings-, regulerings- og overvågningsmetoder.
- Den ekspertise og knowhow, der ligger i branchen både blandt medarbejder i det offentlige system og blandt rådgivere, entreprenører mv., vurdere Spildevandsteknisk Forening til at være en væsentlig eksportfaktor. Det er derfor af væsentlig betydning, at der også i fremtiden er mulighed for en fortsat udvikling og optimering af området.
- Resultaterne af det omfattende arbejde i 2004 med at gennemføre serviceeftersyn på vandsektoren foreligger endnu ikke. Overordnet indgriben på forhold, der således er i fokus, vurderes uheldig.
- I det omfang at de nødvendige ressourcer følger med de konkrete opgaver, der fremtidigt flyttes til kommunerne, finder Spildevandsteknisk Forening ikke anledning til negative bemærkninger.

Et par mere konkrete bemærkninger:

- Det er bekymrende, at der ikke i det sammenfattende skema (skema 10) (udmøntning af kommunalreformen på en række love på natur- og miljøområdet) under rækken med miljømæssige konsekvenser er tilkendegivelser om forenklinger eller andet. Et eksempel herpå er: Lov om betalingsregler ved spildevandsanlæg. Den har en stor indvirkning på den ageren, der er indenfor den offentlige sektor indenfor rensningen af spildevand og er derfor af væsentlig betydning. Det er derfor meget vigtigt, at ændringer i organisering og struktur vurderes både mht. konsekvenser og udgifter for miljøet.

Med venlig hilsen

Susanne Brandt

SPILDEVANDSTEKNISK FORENING

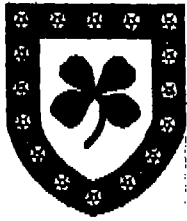
Sekretariatet

Balløjvej 2, Kolsnap, DK - 6500 Vojens

tlf + 45 74 87 13 50 - mobil + 45 24 49 83 54 - fax + 45 74 87 13 52

- Foreningen for alle, der arbejder med rensning af spildevand -

Vallø Kommune
Hovedgaden 46
4652 Hårlev
Tlf. 56 29 75 75

Stevns Kommune
Rådhuspladsen 4
4660 Store Heddinge
Tlf. 56 56 18 00

Miljøministeriet
Departementet
Højbro Plads 4
1200 København K

Dato: 06.01.2005

Høring vedr. forslag til lov om ændring af lov om planlægning

Miljøministeriet har den 1. december 2004 fremsendt forslag til lov om ændring af lov om planlægning (udmøntning af kommunalreformen) til høring.

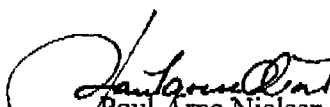
Kommunalbestyrelserne i Vallø og Stevns kommuner skal i den anledning anmode Miljøministeren om at ændre lovforslaget om afgrænsning af planlægningsområdet geografiske inddeling således, at begge kommuner indgår i Hovedstadsplanlægningen.

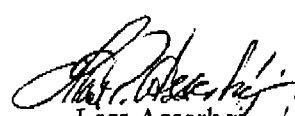
Vallø og Stevns kommuner vil både nu og efter en kommende sammenlægning fortsat naturligt indgå i Hovedstadsområdet, og bør derfor også i planlægningsmæssig sammenhæng omfattes af Hovedstadsområdet. Vi gør i den forbindelse opmærksom på, at vi som kommuner er enige i en vækst i Hovedstadsområdet, men at vi samtidig også selv har brug for øget tilstrækkelig rummelighed til bolig- og erhvervsudvikling, herunder uden eventuelle begrænsende rækkefølgebestemmelser. Dette altså i klar modsætning til udsagn fra københavnske omegnskommuner, som uden dokumentation hævder det modsatte.

Vallø og Stevns kommuner er i dag tæt knyttet til Hovedstadsområdets infrastruktur, hvor ikke mindst udviklingen i den kollektive trafik i vor regionale område bør ske i en koordineret planlægning med Hovedstadsområdets øvrige infrastruktur.

Afslutningsvis kan oplyses, Vallø og Stevns Kommuner i dag har et aktivt erhvervsamarbejde med Køge, Solrød og Greve kommuner (København Syd). Dette samarbejde ønsker alle kommunerne fortsat efter kommunalreformen. Det vil derfor være afgørende, at planlægningen ikke mindst på erhvervsudviklingsområdet, kan ske på et koordineret og ensartet grundlag.

Med venlig hilsen

Poul Arne Nielsen / Per Røner
Borgmester / Kommunaldirektør

Lars Asschej / Stig Sørensen
Borgmester / Kommunaldirektør

Notat

Miljøministeriet

Dato : 7. januar 2005
J.nr. : 300-4
Sagsbeh. : LB, lokaltelefon 2 43 18
Org. enhed : 2. Kontor

Trafikministeriet har følgende bemærkninger til nedennævnte lovforslag fra Miljøministeriet:

- **Forslag til lov om ændring af lov om naturbeskyttelse**

Forslaget giver ikke anledning til bemærkninger.

- **Forslag til lov om ændring af lov om miljømål m.v.**

§ 1, nr. 3, indeholder en nye affattelse af § 3, stk. 2. Ordene "*.. og skal herudover sikre gennemførelsen af indsatsprogrammet og den kommunale handleplan*" indeholder efter vores opfattelse en reel, væsentlig ændring i forhold til gældende lov, hvor der står: "*... og skal herunder sikre gennemførelsen af indsatsprogrammer*". Ordet "herudover" synes at pålægge myndigheder, der forvalter love og regler, en særlig handlepligt i forhold til indsatsprogrammer og handleplaner. Kystdirektoratet har telefonisk spurgt sagsbehandleren i Miljøstyrelsen, om årsagen til denne ændring og har fået oplyst, at der er tale om en skrivefejl. Der skal stå "herunder" som nu. Det forudsættes derfor, at ordet rettes.

2. I § 1, nr. 22, om vandmiljøet er der ikke ændret på ordlyden vedr. omfanget af den kommunale handleplan, der fortsat skal gælde for kommunens geografiske område, jf. Trafikministeriets tidligere udtalelse. I det nye bilag 1 omfatter vanddistrikternes geografiske områder dele af søterritoriet ligesom det gældende bilag 1, men medens det gældende bilag 1 viser vanddistrikternes udstrækning på søterritoriet, viser det nye bilag 1 ikke kommunernes geografiske områder. Af det nye bilag 2 fremgår det af pkt. 7.11, at den kommunale handleplan skal indeholde nærmere oplysninger om, hvilke foranstaltninger der er truffet for at undgå stigende forurening af marine vande. Der synes således ikke at blive udarbejdet handleplaner for vandmiljøet på søterritoriet.

3. I § 1, nr. 42, har § 46 a fået en ny affattelse, jf. Trafikministeriets tidligere udtalelse om denne bestemmelse. Affattelsen sammenholdt med bemærkningerne hertil synes ikke at gøre det lettere at gennemskue, hvordan der tilvejebringes handleplaner for internationale naturbeskyttelsesområder på søterritoriet. I bemærkningerne står der, at kommunen skal lave handle-

planer for kommunens område, medens "ministeren kan fastsætte bestemmelser om, at en kommunal handleplan sammen med ... internationale naturbeskyttelsesområder, der arealmæssigt er ... delt mellem flere flere myndigheder (f.eks. marine områder eller klitfredede områder) kan indgå i en sammenfattende plan for et internationalt naturbeskyttelsesområde ...". Det synes derfor heller ikke klart, hvem der skal tage sig af internationale naturbeskyttelsesområder på søterritoriet.

- **Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse**

Forslaget giver ikke anledning til bemærkninger.

- **Forslag til lov om ændring af lov om beskyttelse af havmiljøet og en række andre love m.v.**

Kompetencen til at meddele tilladelse til dumpning (klapning) af oprensningssedimenter foreslås overført til kommunerne. Trafikministeriet skal derfor gøre opmærksom på, at de fleste danske havne enten er kommunale havne, der er en del af den kommunale forvaltning, eller kommunale selvstyrehavne, der styres af den pågældende kommune. Dette kan give anledning til habilitetsproblemer og muligheden for mange ankesager for miljøklagenævnet.

LB

Forslag

til

Lov om ændring af lov om planlægning¹⁾ (Udmøntning af kommunalreformen)

§ 1

I lov om planlægning, jf. lovbekendtgørelse nr. 883 af 18. august 2004, foretages følgende ændringer:

1. Som fodnote til lovens titel indsættes:

"1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Rådets direktiv nr. 85/337/EØF af 27. juni 1985 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (VVM-direktivet) (EF-Tidende 1985 nr. L 175, side 40) som senest ændret ved Rådets og Europa-Parlamentets direktiv nr. 2003/35/EF om mulighed for deltagelse i forbindelse med udarbejdelse af visse planer og programmer på miljøområdet og om ændring af Rådets direktiv 85/337/EØF og 96/61/EF for så vidt angår offentlig deltagelse og adgang til klage og domstolsprøvelse."

2. I § 1, stk. 2, nr. 1, ændres "amtskommuner" til: "regioner".

3. § 2, stk. 2, affattes således:

"Stk. 2. Efter nyvalg til Folketinget afgiver miljøministeren en redegørelse om landsplanarbejdet til brug for den regionale udviklingsplanlægning og kommuneplanlægningen. Ministeren kan i øvrigt i fornødent omfang afgive en redegørelse for de landsplanmæssige interesser i særlige emner til brug for den regionale udviklingsplanlægning og kommuneplanlægningen.

Stk. 3. Redegørelsen for landsplanarbejdet, jf. stk. 2, skal omfatte de særlige forhold af betydning for planlægningen i hovedstadsområdet."

4. Efter § 2 indsættes:

"§ 2 a. Miljøministeren offentliggør hvert 4. år en oversigt over statslige interesser i kommuneplanlægningen, herunder de interesser der er fastlagt i medfør af denne lov og lovgivningen i øvrigt."

5. I § 3, stk. 2, 1. punktum, ændres "regionplaner" til: "kommuneplaner".

6. I § 3, stk. 3, og § 4, stk. 1, ændres "Hovedstadens Udviklingsråd, amtsråd" til: "regionsråd".

7. I § 3, stk. 4, ændres "Hovedstadens Udviklingsråds, amtsråds" til: "regionsråds".

¹⁾ Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Rådets direktiv nr. 85/337/EØF af 27. juni 1985 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (VVM-direktivet) (EF-Tidende 1985 nr. L 175, side 40) som senest ændret ved Rådets og Europa-Parlamentets direktiv nr. 2003/35/EF om mulighed for deltagelse i forbindelse med udarbejdelse af visse planer og programmer på miljøområdet og om ændring af Rådets direktiv 85/337/EØF og 96/61/EF for så vidt angår offentlig deltagelse og adgang til klage og domstolsprøvelse.

8. § 5 ophæves.

9. I § 5 a, stk. 3. ændres ”§§ 5 b, 6 a, 11 a, 16, stk. 3 og 5, 29 a og § 35, stk. 3” til: ”§§ 5 b, 6 a, 11 a, nr. 18, og § 11 e, stk. 1, nr. 7, og stk. 2, 11 f, 16, stk. 3 og 5, 29 og 35, stk. 3”.

10. § 5 e affattes således:

”§ 5 e. Miljøministeren skal fastsætte regler om:

- 1) beliggenheden af og de maksimale bruttoetagearealer for butikker, når butiksstørrelserne overstiger 3.000 m² bruttoetageareal for dagligvarebutikker eller 1.500 m² bruttoetageareal for udvalgsvarebutikker,
- 2) beliggenheden af og det maksimale bruttoetageareal for byggeri til butiksformål i bydelscentre og aflastningsområder, jf. § 5 d, stk. 1, 2. pkt., og § 5 d, stk. 2, nr. 4, når det samlede bruttoetageareal i et område overstiger 3.000 m², og
- 3) beliggenheden af de centrale byområder i hovedstadsområdet.

Stk. 2. Miljøministeren afgiver hvert andet år en redegørelse til Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg. Redegørelsen belyser og vurderer udviklingen i lands-, kommune- og lokalplanlægningen for detailhandelsstrukturen på baggrund af bestemmelserne i §§ 1, 5 c og 5 d.”

11. Efter § 5 f indsættes:

”Kapitel 2 c
Planlægning i hovedstadsområdet”

”§ 5 h. Hovedstadsområdet omfatter i denne lov kommunerne i Region Hovedstaden (bortset fra Bornholms Regionskommune) og Greve, Gundsø, Køge, Roskilde og Solrød Kommuner.

§ 5 i. Kommuneplanlægningen i hovedstadsområdet skal udføres på grundlag af en vurdering af udviklingen i området som helhed. Byudvikling af regional betydning skal koordineres med udbygning af hovedstadsområdets overordnede infrastruktur med særlig hensyntagen til den kollektive trafikbetjening.

Stk. 2. Miljøministeren stiller oplysninger om udviklingen i hovedstadsområdet til rådighed for den kommunale planlægning i hovedstadsområdet.

§ 5 j. Kommuneplanlægningen i hovedstadsområdet skal sikre, at hovedprincipperne i den overordnede fingerbystruktur videreføres, og at byudvikling og lokalisering af byfunktioner sker med hensyntagen til den kollektive trafikbetjening.

Stk. 2. Hovedstadsområdet opdeles i

- 1) det indre storbyområde,
- 2) det ydre storbyområde,
- 3) de grønne kiler og
- 4) det øvrige hovedstadsområde.

Stk. 3. Kommuneplanlægningen i hovedstadsområdet skal sikre,

- 1) at byudvikling og byomdannelse i det indre storbyområde sker inden for eksisterende byzone og med hensyntagen til mulighederne for at styrke den kollektive trafikbetjening,
- 2) at byudvikling og nye byfunktioner i det ydre storbyområde placeres under hensyntagen til den eksisterende og besluttede infrastruktur og til mulighederne for at styrke den kollektive trafik,
- 3) at de grønne kiler ikke inddrages til byzone eller anvendes til bymæssige fritidsanlæg, og

4) at byudvikling i det øvrige hovedstadsområde er af lokal karakter og sker i tilknytning til kommuncentre eller som afrunding af andre bysamfund.

Stk. 4. For det indre storbyområde og det ydre storbyområde skal kommuneplanlægningen i hovedstadsområdet sikre,

- 1) at byfunktioner, som på grund af arealudnyttelse, arbejdspladstæthed og besøgs mønstre har en intensiv karakter, placeres inden for de stationsnære områder, og
- 2) at byfunktioner af regional karakter fortrinsvis lokaliseres stationsnært ved knudepunktsterminaler.

Stk. 5. Miljøministeren fastlægger den nærmere afgrænsning mellem de i stk. 2 angivne delområder.

Stk. 6. Kommuneplanlægningen i hovedstadsområdet skal sikre overordnede arealreservationer til fremtidig trafik infrastruktur, tekniske anlæg, støjkonsekvensområder og lignende af betydning for udviklingen i området som helhed.

§ 5 k. Miljøministeren kan i særlige tilfælde dispensere fra bestemmelserne i § 5 j, stk. 3 og 4.

Stk. 2 Dispensation fra bestemmelserne i § 5 j, stk. 4 sker efter forhandling med trafikministeren.

§ 5 l. De regionale udviklingsplaner, der dækker hovedstadsområdet, skal tage udgangspunkt i de principper, som er fastsat for kommuneplanlægningen, jf. § 5 i og § 5 j.”

12. *Overskriften til kapitel 3* affattes således:

”Regional udviklingsplanlægning”

13. *Kapitel 3* affattes således:

”§ 10 a. For hver region skal der foreligge en regional udviklingsplan, der tilvejebringes af regionsrådet.

Stk. 2. Den regionale udviklingsplan må ikke stride mod regler eller beslutninger efter § 3.

Stk. 3. Den regionale udviklingsplan skal på grundlag af en helhedsvurdering beskrive en ønskelig fremtidig udvikling for regionens byer, landdistrikter og udkantsområder samt for:

- 1) natur og miljø, herunder rekreative formål,
- 2) erhverv, inkl. turisme,
- 3) beskæftigelse,
- 4) uddannelse samt
- 5) kultur.

Stk. 4. Den regionale udviklingsplan skal redegøre for de handlinger, som regionsrådet vil foretage som opfølgning på udviklingsplanen.

Stk. 5. Den regionale udviklingsplan skal indeholde et kortbilag, der med overordnede, ikke præcise udpegninger illustrerer det i stk. 3 nævnte indhold i planen.

Stk. 6. I det omfang det er muligt efter anden lovgivning, kan regionsrådene fremme realiseringen af den regionale udviklingsplan ved at yde økonomisk støtte til kommuner og private til konkrete projekter.

Stk. 7. Regionsrådet kan over for kommunalbestyrelserne i regionen stille forslag til kommune- og lokalplanlægningen.

§ 10 b. Bornholms kommunalbestyrelse udarbejder en regional udviklingsplan for Bornholm.

Stk. 2. Bornholms kommunalbestyrelse kan dog senest et halvt år inde i den kommunale valgperiode meddele regionsrådet for hovedstadsområdet, at Bornholms kommunalbestyrelse

ønsker, at Bornholms Regionskommune skal være omfattet af den regionale udviklingsplan for Region Hovedstaden.”

14. §§ 11 – 11 d ophæves, og i stedet indsættes:

”§ 11. For hver kommune skal der foreligge en kommuneplan. Kommuneplanen skal omfatte en periode på 12 år.

Stk. 2. Kommuneplanen fastlægger på grundlag af en samlet vurdering af udviklingen i kommunen

- 1) en hovedstruktur som angiver de overordnede mål for udviklingen og arealanvendelsen i kommunen,
- 2) retningslinjer for arealanvendelsen m.v., jf. § 11 a, og
- 3) rammer for lokalplanernes indhold for de enkelte dele af kommunen, jf. § 11 b.

Stk. 3. De afgrænsede områder, der knytter sig til kommuneplanens retningslinjer og rammer, skal vises på kort.

Stk. 4. Kommuneplanen må ikke stride mod

- 1) beskrivelsen af den ønskelige fremtidige udvikling i den regionale udviklingsplan,
- 2) regler eller beslutninger efter § 3 og § 5 e,
- 3) en vandplan, en natura 2000-plan, eller handleplaner for realiseringen af disse planer, jf. lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder, eller regler udstedt i medfør af samme lovs § 36, stk. 3,
- 4) en Natura 2000-skovplan, jf. kapitel 4 i lov om skove, eller
- 5) en råstofplan, jf. § 5 a i lov om råstoffer.

§ 11 a. Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer for:

- 1) udlægning af arealer til byzoner og sommerhusområder,
- 2) beliggenheden af områder til forskellige byformål, f.eks. boligformål, erhvervsformål, beliggenheden af offentlige institutioner, serviceformål, byomdannelsesområder m.v.,
- 3) den kommunale detailhandelsstruktur, herunder afgrænsning af den centrale del af en by eller bydel og eventuelle aflastningsområder, samt fastsættelse af det maksimale bruttoetageareal til butikformål og maksimale bruttoetagearealer for de enkelte butikker i de enkelte områder, jf. §§ 5 c – 5 e,
- 4) beliggenheden af trafikanlæg,
- 5) beliggenheden af tekniske anlæg,
- 6) beliggenheden af områder til virksomheder m.v. hvortil der af hensyn til forebyggelse af forurening må stilles særlige beliggenhedskrav,
- 7) beliggenheden af de i § 11 g nævnte anlæg,
- 8) sikring af, at støjbelastede arealer ikke udlægges til støjfølsom anvendelse, medmindre den fremtidige anvendelse kan sikres mod støjgener, jf. også § 15 a,
- 9) beliggenheden af arealer til fritidsformål, herunder kolonihaveområder og andre rekreative områder,
- 10) varetagelsen af de jordbrugsmæssige interesser, herunder udpegningen og sikringen af særligt værdifulde landbrugsområder,
- 11) beliggenheden af skovrejsningsområder og områder, hvor skovtilplantning er uønsket,
- 12) lavbundsarealer, herunder beliggenheden af lavbundsarealer, der kan genoprettes som vådområder,
- 13) varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, herunder beliggenheden af naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser, økologiske forbindelser samt af potentielle naturområder og potentielle økologiske forbindelser,

- 14) sikring af kulturhistoriske bevaringsværdier, herunder beliggenheden af værdifulde kulturmiljøer og andre væsentlige kulturhistoriske bevaringsværdier,
- 15) sikring af landskabelige bevaringsværdier og beliggenheden af områder med landskabelig værdi, herunder større, sammenhængende landskaber,
- 16) sikring af geologiske bevaringsværdier, herunder beliggenheden af områder med særlig geologisk værdi,
- 17) anvendelsen af vandløb, søer og kystvande,
- 18) arealanvendelsen i kystnærhedszonen i overensstemmelse med bestemmelserne i § 5 a, stk. 1 og § 5 b, og
- 19) realisering af regler eller beslutninger efter lovens § 3.

§ 11 b. Rammer for indholdet af lokalplaner fastsættes for de enkelte dele af kommunen med hensyn til:

- 1) fordelingen af bebyggelsen efter art og anvendelsesformål,
- 2) bebyggelsesforhold, herunder rammer for bevaring af bebyggelser eller bymiljøer,
- 3) byfornyelsen i eksisterende bysamfund,
- 4) byomdannelsesområder, hvor anvendelsen af bebyggelse og ubebyggede arealer til erhvervsformål, havneformål eller lignende aktiviteter skal ændres til boligformål, institutionsformål, centerformål, rekreative formål eller erhvervsformål, der er forenelige med anvendelse til boligformål,
- 5) forsyningen med offentlig og privat service,
- 6) områder til butikksformål, herunder for det maksimale bruttoetageareal for nybyggeri og omdannelse af eksisterende bebyggelse til butikksformål og for maksimale bruttoetagearealer for de enkelte butikker,
- 7) institutioner og tekniske anlæg, herunder varmforsyningsforhold,
- 8) områder til fritidsformål, herunder kolonihaveområder, jf. § 11 c,
- 9) trafikbetjeningen,
- 10) overførsel af arealer til byzone eller sommerhusområder og
- 11) rækkefølgen for bebyggelse og ændret anvendelse af nye arealer til byformål, de i nr. 4 nævnte byomdannelsesområder og sommerhusområder.

Stk. 2. Kommuneplanen kan indeholde retningslinjer for andre forhold end nævnt i stk. 1 og § 11 a, der kan være af betydning for arealanvendelsen og bebyggelsen, herunder beliggenheden af arealer til lokalisering af landbrugets driftsbygninger og -anlæg inden for de udpegede særligt værdifulde landbrugsområder, jf. § 11 a, nr. 10.

§ 11 c. Kommunalbestyrelsen skal tilvejebringe rammer for indholdet af lokalplaner, som sikrer, at der er udlagt bynære arealer til kolonihaver i et antal og med en placering, der er i overensstemmelse med bebyggelsesforholdene og mulighederne for at udlægge kolonihaveområder i kommunen.

Stk. 2. Ved kolonihaveområder og kolonihaver forstås de arealer og havelodder, der er omfattet af lov om kolonihaver.

§ 11 d. Et byomdannelsesområde, jf. § 11 b, stk. 1, nr. 4, skal afgrænses således, at det kun omfatter et område, hvor anvendelsen til miljøbelastende erhvervsformål, havneformål eller lignende aktiviteter i den langt overvejende del af området er ophørt eller under afvikling.

§ 11 e. Kommuneplanen skal ledsages af en redegørelse for planens forudsætninger, herunder om

- 1) den forudsatte rækkefølge for planens gennemførelse,

- 2) hvordan kommuneplanen forholder sig til den regionale udviklingsplan, jf. § 10 a, samt den vedtagne strategi for udviklingen, jf. § 23 a,
- 3) beskyttede områder efter anden lovgivning og eventuelle arealreservationer efter sektorlove eller projekterings- og anlægslove,
- 4) de i vandplanen og Natura 2000-planen, jf. lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder, og de i Natura 2000-skovplanen, jf. kapitel 4 i lov om skove, fastsatte bestemmelser, der er relevante for planlægningen af arealanvendelsen inden for kommuneplanens geografiske område,
- 5) handleplaner for kommunens realisering af vandplanen og Natura 2000-planen efter § 31 a og § 46 a i lov om miljømål for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder,
- 6) de i råstofplanen, jf. § 5 a i lov om råstoffer, fastsatte bestemmelser, der er relevante for planlægningen af arealanvendelsen inden for kommunens geografiske område,
- 7) den fremtidige udvikling i kystnærhedszonen og de tilgrænsende vandområder, og
- 8) kommuneplanens sammenhæng til kommuneplanlægningen i nabokommunerne,
- 9) kommuneplanens sammenhæng til den statslige trafikplan og trafiksekskabernes trafikplan for offentlig servicetrafik.

Stk. 2. På et kortbilag til redegørelsen skal de eksisterende og planlagte forhold i kystnærhedszonen vises, herunder hvilke områder der friholdes for bebyggelse.

Stk. 3. Redegørelsen for den del af kommuneplanen, der indeholder retningslinjer for de i § 11 g nævnte anlæg, skal indeholde en vurdering af de miljømæssige konsekvenser.

Stk. 4. Redegørelsen for den del af kommuneplanen, der indeholder rammer for forsyningen med butikker, jf. § 11 b, stk. 1, nr. 6, skal indeholde

- 1) en vurdering af omfanget af det eksisterende bruttoetageareal til butiksformål for de enkelte byer og bydele fordelt på hovedbutikstyper og disses omsætning,
- 2) en vurdering af behovet for nybyggeri eller omdannelse af eksisterende bebyggelse til butiksformål,
- 3) en angivelse af målene for detailhandelsstrukturen, herunder en angivelse af, hvilket opland der forudsættes betjent af de butikker, der kan placeres inden for de udlagte arealer,
- 4) oplysning om, hvordan planlægningen tilgodeser målene for den kommunale hovedstruktur, herunder hvordan forslaget fremmer et varieret butiksudbud i de mindre og mellemstore byer, samt bymiljøet i de områder, der foreslås udlagt til butiksformål,
- 5) en angivelse af tilgængeligheden for de forskellige trafikarter til de udlagte arealer til butiksformål og
- 6) oplysning om de særlige planlægningsmæssige begrundelser for fastsættelse af eventuelle butiksstørrelser på mere end 3.000 m² bruttoetageareal for dagligvarebutikker eller 1.500 m² bruttoetageareal for udvalgsvarebutikker.”

§ 11 f. Kommunalbestyrelsen skal ved revision af kommuneplanen, jf. § 23 a, stk. 2, nr. 1 og 2, foretage de nødvendige ændringer af planen i overensstemmelse med bestemmelserne i §§ 5 a, stk. 1, og 5 b.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal i forbindelse hermed gennemgå de allerede vedtagne, men ikke udnyttede arealreservationer i kommuneplanen, og ophæve de reservationer, der ikke er aktuelle.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal af hensyn til bl.a. turismen og friluftslivet vurdere mulighederne for at forbedre større sammenhængende sommerhusområder.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal for de kystnære dele af byzonerne vurdere de fremtidige bebyggelsesforhold, herunder bygningshøjder, med henblik på

- 1) at ny bebyggelse indpasses i den kystlandskabelige helhed,

- 2) at der tages hensyn til bevaringsværdige helheder i bystrukturen og til naturinteresser på de omgivende arealer,
- 3) at der tages hensyn til nødvendige infrastrukturanlæg, herunder havne, og
- 4) at offentligheden sikres adgang til kysten.

Vurdering af Virkningerne på Miljøet

§ 11 g. Enkeltanlæg, der må antages at påvirke miljøet væsentligt, må ikke påbegyndes, før der er tilvejebragt retningslinjer i kommuneplanen om beliggenheden og udformningen af anlægget med tilhørende redegørelse (VVM-pligt), jf. § 11 e, stk. 3.

Stk. 2. Ved tilvejebringelsen af retningslinjer i kommuneplanen for anlæg omfattet af stk. 1, skal kommunalbestyrelsen forud for igangsættelsen af arbejdet med redegørelsen for anlæggets forventede væsentlige virkninger på miljøet offentliggøre en kort beskrivelse af hovedtrækkene af det påtænkte anlæg samt indkalde ideer og forslag til brug for fastlæggelsen af redegørelsens indhold.

Stk. 3. Hvis et ønsket anlæg i øvrigt er i overensstemmelse med retningslinjerne i kommuneplanen, påhviler det kommunalbestyrelsen snarest at tilvejebringe et forslag til kommuneplantillæg og derefter fremme sagen mest muligt. Pligten gælder dog ikke, hvis en nødvendig tilladelse efter § 35 ikke kan opnås.

Stk. 4. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at anlæg, der er omfattet af stk. 1, ikke må påbegyndes uden kommunalbestyrelsens eller ministerens tilladelse.

§ 11 h. Miljøministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvilke anlæg der er omfattet af § 11 g. Anlæg, der vedtages i enkeltheder ved særlig lov, er dog altid undtaget. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om, hvilke mindsteoplysninger der er nødvendige, for at en miljømæssig vurdering kan foretages.

Stk. 2. Miljøministeren kan fastsætte regler om offentliggørelse af

- 1) afgørelser om, at et anlæg er omfattet eller ikke er omfattet af bestemmelserne i § 11 g,
- 2) beslutninger om, at et forslag til kommuneplantillæg for et anlæg, der er omfattet af bestemmelserne i § 11 g, ikke vedtages,
- 3) beslutninger om, at et forslag, der er offentliggjort, ikke vedtages endeligt, og
- 4) afgørelser om, at en tilladelse efter regler fastsat i medfør af § 11 g, stk. 4, meddeles eller ikke meddeles.

§ 11 i. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at ministeren for visse kategorier af anlæg omfattet af § 11 g overtager kommunalbestyrelsens opgaver og beføjelser.

Stk. 2. For anlæg til intensivt husdyrbrug kan miljøministeren endvidere fastsætte regler om,

- 1) at kommunalbestyrelsens afgørelser om, hvorvidt et anlæg til intensivt husdyrbrug er omfattet af reglerne om en vurdering af de miljømæssige konsekvenser, ikke må træffes uden ministerens samtykke,
- 2) at forslag til kommuneplantillæg med tilhørende redegørelse for de miljømæssige konsekvenser ikke må sendes i offentlig høring uden ministerens samtykke, og
- 3) at kommunalbestyrelsens tilladelser efter regler fastsat i medfør af § 11 g, stk. 4, skal indsendes til miljøministeren."

15. I § 12, stk. 1, 2 og 3, udgår ", på Bornholm region- og kommuneplanens".

16. § 13, stk. 1, affattes således:

"Kommunalbestyrelsen kan tilvejebringe lokalplaner efter reglerne i kapitel 6. En lokalplan må ikke stride mod

- 1) kommuneplanen,
- 2) regler eller beslutninger efter § 3 og § 5 e,
- 3) en vandplan eller en Natura 2000-plan, jf. lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder, en handleplan efter samme lovs §§ 31 a og 46 a eller regler udstedt i medfør af samme lovs § 36, stk. 3,
- 4) en Natura 2000-skovplan, jf. kapitel 4 i lov om skove eller
- 5) en råstofplan, jf. § 5 a i lov om råstoffer."

17. I § 13, stk. 3, udgår ", på Bornholm region- og kommuneplanen".

18. I § 16, stk. 5, ændres: "§ 6 c" til "§ 11 g".

19. I § 17, stk. 3, ændres "§§ 29 eller 29 a" til: "§§ 29, 29 a eller 29 b".

20. I § 20, stk. 1, nr. 2, og § 23 a, stk. 1, ændres "regionale faglige" til: "lokale".

21. § 22 ophæves.

22. Efter § 21 indsættes:

" § 22 a. Forud for miljøministerens afgivelse af en redegørelse om landsplanarbejdet eller en redegørelse for de landsplanmæssige interesser i særlige emner, jf. § 2, stk. 2, og forud for miljøministerens fastsættelse af bindende regler eller retningslinjer efter § 3, stk. 1, eller § 5 e, stk. 1, skal et forslag offentliggøres og sendes til de berørte regionsråd og kommunalbestyrelser. Miljøministeren fastsætter en frist på mindst 8 uger for fremsættelse af kommentarer til det fremsatte forslag.

Stk. 2. På anmodning fra miljøministeren koordinerer regionsrådene kommunalbestyrelsernes bidrag efter stk. 1.

Stk. 3. Regionsråd og kommunalbestyrelser kan over for miljøministeren på eget initiativ fremsætte forslag til landsplanlægningen.

Stk. 4. Forud for udarbejdelsen af forslag til regler efter § 5 e, stk. 1, indkalder miljøministeren ideer, forslag m.v. med henblik på planlægningsarbejdet.

Stk. 5. Miljøministeren kan i særlige tilfælde fravige stk. 1 i forbindelse med tilvejebringelse af regler efter § 3, stk. 1.

§ 22 b. Regionale udviklingsplaner tilvejebringes efter reglerne i dette kapitel.

Stk. 2. Kommune- og lokalplaner tilvejebringes og ændres efter reglerne i dette kapitel.

§ 22 c. Regionsrådet henholdsvis Bornholms kommunalbestyrelse skal inden udgangen af den første halvdel af den kommunale valgperiode offentliggøre et forslag til regional udviklingsplan, jf. dog § 10 b, stk. 2.

Stk. 2. Regionsrådet kan i øvrigt offentliggøre et forslag til regional udviklingsplan, når det finder det hensigtsmæssigt."

23. § 23 ophæves.

24. § 23 a, stk. 2, nr. 1-3, ophæves, og i stedet indsættes:

- "1) at kommuneplanen skal revideres i sin helhed, eller
2) at der skal foretages en revision af kommuneplanens bestemmelser for særlige emner eller områder i kommunen, og hvilke dele af kommuneplanen der genvedtages for en ny 4 års periode."

25. § 24, stk. 1, affattes således:

"Efter regionsrådets henholdsvis kommunalbestyrelsens vedtagelse af et planforslag offentliggøres dette. Kommunalbestyrelsen skal samtidig offentliggøre den tilhørende redegørelse. Ved offentliggørelsen skal der oplyses om fristen efter stk. 3. Ved offentliggørelsen af kommuneplanforslag og ændringer hertil skal der oplyses om reglerne i § 12, stk. 2 og 3. Ved offentliggørelse af lokalplanforslag skal der oplyses om reglerne i § 17".

26. I § 24, stk. 2, ændres "det kommunale råd" til: "kommunalbestyrelsen eller regionsrådet".

27. I § 24, stk. 3, og § 30, stk. 1, ændres "Regionplanmyndigheden" til: "Regionsrådet".

28. § 25 affattes således:

"§ 25. Samtidig med offentliggørelsen efter § 24 sendes planforslaget til miljøministeren og øvrige statslige, regionale og kommunale myndigheder, hvis interesser berøres af forslaget.

Stk. 2. Forslag til regionale udviklingsplaner skal samtidig med offentliggørelsen sendes til de øvrige regionsråd samt Bornholms kommunalbestyrelse, og til de regionale vækstfora, hvis interesser berøres af forslaget.

Stk. 3. Forslag til kommuneplaner og lokalplaner, der omfatter områder med kulturmiljøinteresser, skal samtidig med offentliggørelsen sendes til det lokale kulturmiljøråd."

29. I § 27, stk. 1, og i § 28, stk. 1, ændres "regionplanmyndigheden" til: "regionsrådet".

30. § 27, stk. 2 og 3, ophæves, og i stedet indsættes:

"Stk. 2. I forbindelse med den endelige vedtagelse af planen kan der foretages ændring af det offentliggjorte planforslag. Berører ændringen på væsentlig måde andre myndigheder eller borgere end dem, der ved indsigelse har foranlediget ændringen, kan vedtagelsen af planen ikke ske, før de pågældende har fået lejlighed til at udtale sig. Ved væsentlige ændringer i et forslag til regional udviklingsplan eller kommuneplan skal miljøministeren have lejlighed til at udtale sig. Regionsrådet henholdsvis kommunalbestyrelsen fastsætter en frist herfor. Hvis ændringen er så omfattende, at der reelt foreligger et nyt planforslag, skal dette offentliggøres m.v. efter reglerne i §§ 24-26."

31. I § 28, stk. 1, ændres "§ 27, stk. 3" til: "§ 27, stk. 2".

32. § 28, stk. 2, affattes således:

"Stk. 2. Uafklarede spørgsmål efter stk. 1 kan af parterne indbringes for miljøministeren, jf. dog § 29 b, stk. 3, 1. pkt."

33. §§ 29-29 b affattes således:

"§ 29. Miljøministeren skal fremsætte indsigelse efter § 28 over for et forslag til regional udviklingsplan, et forslag til kommuneplan og ændringer til en kommuneplan, der ikke er i overensstemmelse med overordnede interesser. Pligten gælder dog ikke, hvis forholdet er af underordnet betydning.

Stk. 2. Miljøministeren skal fremsætte indsigelse efter § 28 mod forslag til lokalplaner for arealer i kystnærhedszonen, såfremt planforslaget er i strid med bestemmelserne i § 5 a, stk. 1, § 5 b, § 11 f eller § 16, stk. 3. Pligten gælder dog ikke, hvis forholdet er af underordnet betydning i forhold til de nationale planlægningsinteresser i kystområderne, jf. § 1.

Stk. 3. En statslig myndighed kan fremsætte indsigelse efter § 28 mod et lokalplanforslag ud fra de særlige hensyn, som myndigheden varetager.

§ 29 a. Regionsrådet kan gøre indsigelse efter § 28 over for forslag til kommuneplaner og ændringer af kommuneplaner, hvis planforslaget er i strid med den regionale udviklingsplan.

Stk. 2. Regionsrådet skal underrette miljøministeren om indsigelser efter stk. 1. Ophæver regionsrådet en indsigelse, skal miljøministeren ligeledes underrettes.

§ 29 b. En kommunalbestyrelse kan fremsætte indsigelse mod en nabokommunes planforslag, hvis forslaget har væsentlig betydning for kommunens udvikling.

Stk. 2. En kommunalbestyrelse i hovedstadsområdet kan fremsætte indsigelse over for planforslag fra andre kommuner i hovedstadsområdet, hvis forslaget har væsentlig betydning for kommunens udvikling.

Stk. 3. Uafklarede spørgsmål efter stk. 1 og 2, kan af parterne indbringes for regionsrådet, der træffer afgørelse. Er kommunerne ikke beliggende i samme region, træffes afgørelsen af miljøministeren.”

34. § 33. stk. 3, affattes således:

”*Stk. 3.* Kommunalbestyrelsen giver underretning om beslutninger efter stk. 1 til miljøministeren og vedkommende ejere.”

35. § 33 a affattes således:

”**§ 33 a.** Regionsråd og kommunalbestyrelser skal inden udgangen af den første halvdel af den kommunale valgperiode offentliggøre en redegørelse for deres strategi for regionens henholdsvis kommunens bidrag til en bæredygtig udvikling i det 21. århundrede med oplysninger om, hvordan der skal arbejdes helhedsorienteret, tværfagligt og langsigtet, og hvordan befolkningen, virksomheder, organisationer og foreninger vil blive inddraget i arbejdet (lokal Agenda 21).

Stk. 2. Strategien skal for regionsrådets vedkommende indeholde regionsrådets politiske målsætninger for det fremtidige arbejde inden for følgende indsatsområder:

- 1) Mindskelse af miljøbelastningen,
- 2) fremme af en bæredygtig regional udvikling,
- 3) inddragelse af befolkningen og erhvervslivet i det lokale Agenda 21-arbejde og
- 4) fremme af et samspil mellem beslutningerne vedrørende miljømæssige, trafikale, erhvervsmæssige, sociale, sundhedsmæssige, uddannelsesmæssige, kulturelle og økonomiske forhold.

Stk. 3. Strategien skal for kommunalbestyrelsens vedkommende indeholde kommunalbestyrelsens politiske målsætninger for det fremtidige arbejde inden for følgende indsatsområder:

- 1) Mindskelse af miljøbelastningen,
- 2) fremme af en bæredygtig byudvikling og byomdannelse,
- 3) fremme af biologisk mangfoldighed,
- 4) inddragelse af befolkningen og erhvervslivet i det lokale Agenda 21-arbejde og
- 5) fremme af et samspil mellem beslutningerne vedrørende miljømæssige, trafikale, erhvervsmæssige, sociale, sundhedsmæssige, uddannelsesmæssige, kulturelle og økonomiske forhold.

Stk. 4. Den i stk. 1 nævnte redegørelse skal samtidig med offentliggørelsen sendes til miljøministeren."

36. I § 33 b ændres "amtskommuner" til: "regioner".

37. § 35 affattes således:

"§ 35. I landzoner må der ikke uden tilladelse fra kommunalbestyrelsen foretages udstykning, opføres ny bebyggelse eller ske ændring i anvendelsen af bestående bebyggelse og ubebyggede arealer, jf. dog §§ 36-38.

Stk. 2. Tilladelse efter stk. 1 til udstykning, bebyggelse eller ændret anvendelse, som er omfattet af reglen om VVM-pligt i § 11 g, stk. 1, eller reglen om lokalplanpligt i § 13, stk. 2, kan først meddeles når de fornødne bestemmelser i kommuneplanen er endeligt vedtaget, og den fornødne lokalplan er offentligt bekendtgjort.

Stk. 3. For arealer i kystnærhedszonen, jf. § 5 a, må tilladelse efter stk. 1 kun meddeles, hvis det ansøgte har helt underordnet betydning i forhold til de nationale planlægningsinteresser i kystområderne, jf. § 1.

Stk. 4. Tilladelser efter stk. 1 kan først meddeles, når der er forløbet 2 uger efter, at kommunalbestyrelsen har givet skriftlig orientering om ansøgningen til naboerne til den omhandlede ejendom.

Stk. 5. Bestemmelsen i stk. 4 gælder ikke, hvis det ansøgte efter kommunalbestyrelsen skøn er af underordnet betydning for naboerne.

Stk. 6. Ansøgeren skal have skriftlig meddelelse om afgørelser efter stk. 1.

Stk. 7. En afgørelse efter stk. 1 skal indeholde oplysning om bestemmelserne i §§ 59 og 60.

Stk. 8. Tilladelser efter stk. 1 skal offentliggøres. Offentliggørelse kan dog undlades, hvis tilladelsen er i overensstemmelse med en offentligt bekendtgjort lokalplan.

Stk. 9. Offentliggørelsen af en tilladelse efter stk. 1 skal indeholde oplysning om bestemmelserne i §§ 59 og 60."

38. I § 45, stk. 4, og § 46, stk. 4, udgår "og regionplanmyndigheden".

39. I § 46, stk. 3, udgår "regionplanmyndigheden og".

40. § 46, stk. 5, affattes således:

"*Stk. 5.* Staten betaler 1/3 af kommunens udgifter til erstatning og sagsomkostninger."

41. § 51 affattes således:

"§ 51. Kommunalbestyrelsen påser overholdelsen af denne lov og de regler, der er fastsat med hjemmel i loven, samt af bestemmelserne i lokalplaner og i de efter § 68, stk. 2, opretholdte vedtægter og planer m.v., jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Miljøministeren påser overholdelsen af § 11 g og regler, der med hjemmel i § 11 g, stk. 4, og § 11 h er fastsat for administrationen af § 11 g for så vidt angår anlæg, hvor kompetencen er henlagt til ministeren i regler udstedt i medfør af § 11 i, stk. 1.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal foretage indberetning til miljøministeren, når kommunalbestyrelsen får kendskab til et ulovligt forhold i tilfælde, hvor miljøministeren efter stk. 2 er tilsynsmyndighed.

Stk. 4. Tilsynsmyndigheden påser, at påbud og forbud efter denne lov efterkommes, og at vilkår fastsat i tilladelser, dispensationer m.v. overholdes.

Stk. 5. Tilsynsmyndigheden skal foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, medmindre forholdet har underordnet betydning.”

42. I § 52, *stk. 1*, ændres ”amtsråd, Hovedstadens Udviklingsråd” til: ”regionsråd”

43. Efter § 54 indsættes:

”§ 54 a. Miljøministeren kan fastsætte regler om muligheden for at anvende digital kommunikation inden for lovens område og om de nærmere vilkår herfor.”

44. § 55, 2. *pkt.*, affattes således:

”Kommunalbestyrelsen lader betingelser af varig interesse tinglyse på ejendommen på ejerens bekostning.”

45. I § 57 udgår ”, amtsrådets, Hovedstadens Udviklingsråds”.

46. Efter § 57 indsættes:

”§ 57 a. Miljøministeren kan pålægge regionsråd og kommunalbestyrelser at tilvejebringe oplysninger til brug for landsplanarbejdet, samt oplysninger, som er nødvendige for at sikre det samlede overblik over hovedstadsområdets udvikling, jf. § 5 i, *stk. 2*. Oplysningerne kan forlanges afgivet i en bestemt form.

Stk. 2. Efter anmodning fra miljøministeren, regionsråd og kommunalbestyrelser skal myndigheder samt koncessionerede og tilsvarende virksomheder give de oplysninger, der er nødvendige for henholdsvis landsplanlægningen, den regionale udviklingsplan og kommuneplanlægningen.

Stk. 3. Offentlige myndigheder samt koncessionerede og tilsvarende virksomheder skal give miljøministeren oplysninger om forberedelse eller udførelse af undersøgelser, planlægning og større anlægsdispositioner, som kan få betydning for landsplanlægningen.

Stk. 4. Der skal gives kommunalbestyrelsen lejlighed til at udtale sig, inden en statslig myndighed eller en koncessioneret eller tilsvarende virksomhed træffer beslutning om beliggenheden eller udførelsen af større anlæg eller institutioner indenfor kommunen.

Stk. 5. Efter anmodning fra miljøministeren henholdsvis kommunalbestyrelsen skal myndigheder, private virksomheder samt koncessionerede og tilsvarende virksomheder give de oplysninger og foretage de undersøgelser, der er nødvendige for en vurdering af de miljømæssige konsekvenser, når de påtænker at etablere de i § 11 g omhandlede anlæg.”

47. § 58, *stk. 1*, affattes således:

”Til Naturklagenævnet, som er nedsat i medfør af lov om naturbeskyttelse, kan påklages:

- 1) Kommunalbestyrelsens afgørelser efter § 35, *stk. 1*.
- 2) Kommunalbestyrelsens afgørelser efter § 47, *stk. 1*.
- 3) Kommunalbestyrelser og miljøministerens afgørelser om tilladelser efter regler fastsat af miljøministeren i henhold til § 11 g, *stk. 4*.
- 4) Regionsråds og kommunalbestyrelser afgørelser om andre forhold, der er omfattet af denne lov, for så vidt angår retlige spørgsmål, jf. dog *stk. 2*.
- 5) Miljøministerens afgørelser om andre forhold end tilladelser i sager, hvor ministeren har overtaget kommunalbestyrelsens opgaver og beføjelser efter regler fastsat i henhold til § 11 i, *stk. 1*, for så vidt angår retlige spørgsmål.”

48. I § 58 indsættes efter *stk. 1*:

”Stk. 2. Kommunalbestyrelsens vedtagelse af en kommuneplan kan ikke påklages til anden administrativ myndighed for så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt planen er i strid med beskrivelsen af den ønskelige fremtidige udvikling i den regionale udviklingsplan, jf. § 11, stk. 4, nr. 1.”

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

49. I § 59, stk. 2, ændres ”nr. 1, 3 og 4” til: ”nr. 1, 3, 4 og 5”.

50. I § 60, stk. 3, affattes således:

”Ved rettidig klage efter § 58, stk. 1, nr. 3, 4 og 5, kan Naturklagenævnet bestemme, at en af kommunalbestyrelsen eller miljøministeren meddelt tilladelse eller godkendelse ikke må udnyttes, og at et påbud ikke skal efterkommes. Er et bygge- eller anlægsarbejde iværksat, kan nævnet påbyde dette standset”.

51. I § 64, stk. 2, ændres ”§ 6 c, stk. 3” til: ”§ 11 g, stk. 4”.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2007, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. § 1, nr. 21 og 23 samt § 3, stk. 2 og 4, træder i kraft den 1. januar 2006, bortset fra på Bornholm. Amsråd og Hovedstadens Udviklingsråd kan dog indtil 1. januar 2007 tilvejebringe regionplantillæg, som fastsætter retningslinjer for større enkeltanlæg, der må antages at påvirke miljøet i væsentlig grad (VVM-pligtige anlæg).

§ 3

Stk. 1. Regionplanretningslinjer, herunder kortbilag, der er tilvejebragt af amtsrådene og Hovedstadens Udviklingsråd efter de hidtil gældende regler, opretholdes. Kommunalbestyrelserne skal overholde regionplanretningslinjerne, som om de var udstedt i medfør af § 3, stk. 1, i lov om planlægning, indtil de ændres eller ophæves i medfør af stk. 4.

Stk. 2. Miljøministeren kan beslutte, at kommunalbestyrelserne skal overholde forslag til regionplanretningslinjer, der ikke er endeligt vedtaget, hvis fristen for fremsendelse af indsigelser m.v. mod planforslaget er udløbet den 1. januar 2006, som om de var udstedt i medfør af § 3, stk. 1, i lov om planlægning, indtil de ændres eller ophæves i medfør af stk. 4.

Stk. 3. Kommunalbestyrelser skal virke for gennemførelsen af regionplanretningslinjer der er omfattet af stk. 1 eller 2, herunder ved udøvelse af beføjelser i medfør af lovgivningen.

Stk. 4. Miljøministeren kan med virkning for en eller flere kommuner dispensere fra, helt eller delvis ophæve, ændre eller tilvejebringe tillæg til regionplanretningslinjer og forslag hertil, der er omfattet af stk. 1 eller 2.

Stk. 5. Regionplanretningslinjer i regionplantillæg for VVM-pligtige anlæg vedtaget af amtsrådene og Hovedstadens Udviklingsråd efter de hidtil gældende regler opretholdes, som om de var retningslinjer i kommuneplaner vedtaget i medfør af § 11 a, nr. 7, i lov om planlægning, som affattet ved denne lov.

§ 4

I det omfang regler i anden lovgivning pålægger en myndighed at overholde retningslinjer i en regionplan, og hvor denne lovgivning som følge af kommunalreformen ændres til en forpligtelse til

at overholde retningslinjerne i en kommuneplan [vandplan, eller råstofplan], skal den pågældende myndighed tillige overholde retningslinjer i en regionplan, der midlertidigt helt eller delvist er opretholdt i medfør af § 3, stk. 1 eller 2, indtil der i kommuneplanen, [vandplanen, jf. lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder, eller råstofplanen, jf. lov om råstoffer,] er optaget bestemmelser om de pågældende forhold.
[bestemmelsen skal tilpasses overgangsbestemmelserne i sektorlovgivningen]

§ 5

Stk. 1. Sager om VVM-pligtige anlæg, der ikke er færdigbehandlet af regionplanmyndigheden den 1. januar 2007 oversendes til vedkommende kommunalbestyrelse eller til miljøministeren i de sager, hvor ministeren har overtaget kommunalbestyrelsens opgaver og beføjelser efter regler fastsat i henhold til § 11 i, stk. 1. Kommunalbestyrelsen eller ministeren færdiggør sagen efter reglerne i lov om planlægning, som affattet ved denne lov.

Stk. 2. Kommuneplaner, der er tilvejebragt efter de hidtidige planlove, opretholdes indtil de ændres efter reglerne i lov om planlægning, som affattet ved denne lov. Dette gælder også kommuneplaner i sammenlagte eller delte kommuner, der er tilvejebragt af de hidtidige kommunalbestyrelser.

Stk. 3. Kommuneplanforslag, som vedrører arealer i kommuner som sammenlægges eller deles, og som ikke er endelig vedtaget den 1. januar 2007 færdigbehandles af kommunalbestyrelsen i den eller de kommuner, hvor arealerne er beliggende efter den nævnte dato.

Stk. 4. De i medfør af lov om planlægning udstedte regler eller beslutninger opretholdes, indtil de ophæves eller ændres i medfør af lov om planlægning, som affattet ved denne lov.

§ 6

Miljøministeren kan i øvrigt fastsætte overgangsregler.

Almindelige bemærkninger til lovforslaget

1. Indledning

Lovforslaget er en del af den samlede lovgivningsmæssige gennemførelse af en ny kommunalreform.

Forslaget er således et led i udmøntningen af regeringens aftale fra juni 2004 med Dansk Folkeparti om en strukturreform og den efterfølgende aftalte udmøntningsplan fra september 2004.

Aftalen indebærer, at der gennemføres en kommunalreform, som grundlæggende ændrer rammerne for varetagelsen af de offentlige opgaver og den offentlige service i Danmark. Et centralt element i reformen er nedlæggelsen af landets amter samt Hovedstadens Udviklingsråd og etablering af nye, større kommuner. Med reformen sker der en ny fordeling af de opgaver, der løses i den offentlige sektor, mellem kommuner, regioner og statslige myndigheder.

På den fysiske planlægnings område indebærer aftalen væsentlige ændringer af det eksisterende plansystem. Med forslaget til ændring af planloven udmøntes forligspartiernes ønsker om, at den fysiske planlægning fremover bliver enklere og i højere grad kan baseres på inddragelse af borgere, virksomheder og interesseorganisationer i planlægningsprocessen.

Forslaget til ændring af planloven indebærer først og fremmest, at kommunerne overtager hovedparten af de nuværende regionplanmyndigheders (amtsråd, Hovedstadens Udviklingsråd og Bornholms Regionsråd) opgaver på planområdet. De fremtidige kommuneplaner skal således indeholde mål og retningslinjer for udviklingen såvel i byerne som i det åbne land. Kommuneplanen bliver det fysiske dokument, der indeholder de begrænsninger af arealanvendelsen, som er resultatet af kommunens egne beslutninger og de begrænsninger, som følger af regionale eller statslige beslutninger. Kommuneplanen bliver hermed det samlede dokument, hvor borgere, virksomheder og interesseorganisationer kan orientere sig om regler m.v. for arealanvendelsen i kommunen.

Ifølge aftalen om strukturreformen skal de nye regioner udvikle en ny plantype, den regionale udviklingsplan, som skal være et helt nyt og strategisk værktøj, der dækker generelle og overordnede aspekter af relevante forhold for regionens udvikling. Udviklingsplanerne skal indeholde en samlet overordnet vision for regionens udvikling, og skal på erhvervsområdet baseres på de regionale erhvervsudviklingsstrategier, som vækstforaene skal udarbejde.

Staten får efter aftalen en mere aktiv rolle for at sikre overordnede planhensyn i en mere decentraliseret planproces. Det påhviler staten at påse, at kommunerne og regionerne i deres planlægning respekterer overordnede interesser og at gøre indsigelse mod kommuneplaner og regionale udviklingsplaner, der ikke er i overensstemmelse med disse overordnede interesser.

2. Lovforslagets hovedindhold:

- En styrket landsplanlægning
- Regulering af detailhandel
- Hovedstadsområdet
- Ophævelse af kapitlet om regionplanlægning
- Regional udviklingsplanlægning
- Kommuneplanlægning

- Overgangsbestemmelser

2.1. Det nuværende plansystem

Den seneste større ændring af plansystemet fandt sted i 1991, hvor kommuneplanloven (Lov nr. 287 af 26. juni 1975), lovforslag nr. 168 FT 1974-75: 1697, 2607, 5889, 5973, Tillæg A 2661, Tillæg B 641, 1481, Tillæg C 449, regionplanloven (Lov nr. 375 af 13. juni 1973 om lands- og regionplanlægning), FT 1972-73: 3383, 4169, 7310, 7638, Tillæg A 4969, Tillæg B 2355, Tillæg C 1805, zoneloven (Lov nr. 315 af 18. juni 1969 om by- og landzoner) FT 1968-69: 1568, 2114, Tillæg A 1569, Tillæg C 897 og sommerhusloven (Lov nr. 267 af 7. juni 1972 om sommerhuse og camping m.v.), FT 1971-72: 2746, 3204, 6167, 6309, Tillæg A 1953, Tillæg B 1805, 2227, Tillæg C 487 blev sammenskrevet i planloven (Lov nr. 388 af 6. juni 1991), lovforslag nr. 76 FT 1990-91: 817, 1971, 7472, Tillæg A 1729, Tillæg B 1641, 1701, Tillæg C 925. Loven har som overordnet formål at forene de samfundsmæssige interesser i anvendelsen af landets arealer samt at medvirke til at værne landets natur og miljø. Et hovedprincip ved reformen var at videreudvikle reglerne om decentralisering, rammestyning og borgerdeltagelse.

Der udarbejdes i dag ikke en samlet landsplan, men miljøministeren skal efter hvert nyvalg til Folketinget afgive en redegørelse til Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg. Redegørelserne tager forskellige aktuelle planlægningstemaer op til nærmere behandling. Landsplanredegørelsen tilvejebringes på grundlag af et debatoplæg, hvorefter der udarbejdes et forslag til landsplanredegørelse, som også fremlægges til offentlig debat.

De landsplanmæssige interesser varetages herudover navnlig gennem miljøministerens beføjelser til at yde konkret og generel vejledning og fastsætte regler for den amtskommunale og kommunale planlægning (landsplandirektiver m.v.) samt ved adgangen til at gøre indsigelse mod regionplanforslag på de statslige myndigheders, herunder ministerens egne, vegne. Derudover har ministeren mulighed for at overtage et amtsråds/Hovedstadens Udviklingsråds og kommunalbestyrelses kompetencer efter loven i særlige tilfælde.

I forbindelse med de periodiske regionplanrevisioner (hvert 4. år) udgives normalt en statslig udmelding til amtskommunerne som et grundlag for regionplanlægningen, senest publikationen "Overblik over statslige interesser i regionplanrevision 2005", december 2002.

Der udarbejdes som grundlag for planlægningen forskellige udredninger m.v., ligesom der udføres informations- og vejledningsvirksomhed over for amter, kommuner og øvrige "brugere" af lovgivningen.

Statslige myndigheder kan efter planloven gøre indsigelse imod lokalplanforslag ud fra de særlige hensyn, som disse myndigheder varetager. Hvis der ikke opnås enighed med den pågældende kommunalbestyrelse, kan uafklarede spørgsmål indbringes til miljøministerens afgørelse.

Regionplanerne, der revideres hvert 4. år og i øvrigt kan ændres (ved tillæg) efter behov, fastlægger på grundlag af en sammenfattende planlægning af de forskellige arealinteresser rammer for amternes udvikling med hensyn til især følgende temaer: byudviklingen, den overordnede trafikstruktur, beskyttelsen af areal- og naturressourcer, rekreation og turisme, placeringen af større anlæg og virksomheder samt retningslinjer for detailhandelslokaliseringer af regional betydning.

Regionplanen skal endvidere indeholde retningslinjer for anlæg, der kræver en særlig vurdering af de miljømæssige konsekvenser (VVM-pligtige anlæg). Planlovens VVM-regler blev suppleret ved en ændring af loven i 1999 (Lov nr. 368 af 2. juni 1999 om ændring af lov om planlægning (VVM-regler m. v.)), lovforslag nr. 134 FT 1998-99: 2831, 6812, 7131, Tillæg A 3209, 3178, Tillæg B 881, 1254, Tillæg C 720.

Regionplanlægningen fastlægger rammerne for kommunernes kommune- og lokalplaner, som ikke må være i strid med regionplanen. Regionplanmyndigheden og kommunerne skal virke for gennemførelsen af regionplanen, herunder ved udøvelse af beføjelser efter lovgivningen. Regionplanens retningslinjer har derfor også betydning som grundlag for den efterfølgende administration af enkeltsager efter anden arealanvendelseslovgivning. Regionplanernes udpegninger af områder med f.eks. særlige landskabs-, skovrejsnings-, naturbeskyttelses- og miljøbeskyttelsesinteresser indgår således med betydelig vægt i de skønsmæssige vurderinger i enkeltsagsadministrationen.

Regionplanmyndighederne skal gøre indsigelse mod forslag til lokalplaner, kommuneplaner og ændringer til kommuneplaner, når der er tale om forhold af lands- og regionplanmæssig betydning.

Hovedstadsområdet udgør ét stort sammenhængende byområde, hvor afgørelser om byudvikling i den ene kommune i det ene amt påvirker udviklingsmulighederne i andre kommuner og i andre amter. Derfor er der fastlagt enkelte supplerende regler om regionplanlægningen i Hovedstadsregionen (se lov nr. 355 af 2. juni 1999 om ændring af forskellige love som følge af oprettelsen af Hovedstadens Udviklingsråd) lovforslag nr. 227 FT 1998-99: 5673, 6828, Tillæg A 5422, 5381, Tillæg B 1010, 1237, Tillæg C 681. Hovedstadens Udviklingsråd, der er regionplanmyndighed i hovedstadsområdet, skal, på grundlag af en vurdering af udviklingen i regionen som helhed, yderligere fastsætte retningslinjer for fordelingen af den fremtidige byggeaktivitet i byzone og rækkefølgen herfor, vandforsyningen og spildevandsafledningen, antallet af kolonihaver og deres placering, samt beliggenheden af de centrale byområder (detailhandel).

Kommunalbestyrelserne skal hvert 4. år offentliggøre en strategi for kommuneplanlægningen, og bl.a. i den forbindelse skal der tages stilling til behovet for evt. hel eller delvis revision af kommuneplanen. Bestemmelserne om en strategi for kommuneplanlægningen blev indført i planloven ved en ændring af loven i 2000 (Lov nr. 110 af 15. februar 2000 om ændring af lov om planlægning og lov om ændring af forskellige love som følge af oprettelsen af Hovedstadens Udviklingsråd), lovforslag nr. 92 FT 1999-2000: 1671, 3816, 4005, Tillæg A 2580, 2560, Tillæg B 343, Tillæg C 341. Lovændringen har styrket kommuneplanlægningens strategiske og tværsektorielle funktion. Dermed er deltagelse af eksterne parter som borgere, erhvervsliv, investorer, organisationer m.v. yderligere aktualiseret.

Kommuneplanen fastsætter - inden for rammerne af lands- og regionplanlægningen - de overordnede mål og rammer for arealanvendelsen i kommunen. I planen fastlægges hovedstrukturen for kommunen samt nærmere rammer for lokalplanlægningen.

I lokalplaner kan kommunalbestyrelsen fastsætte bestemmelser om en lang række forhold, og bestemmelserne er bindende for de enkelte grundejere, når de vil ændre den eksisterende anvendelse eller opføre ny bebyggelse. Kerneområdet for lokalplanerne er regulering af

udstyknings-, vej- og bebyggelsesforhold samt anvendelsen af de forskellige arealer og bygninger bl.a. for at fremme by-, landskabs- og kulturmiljøer og undgå nabogener.

I landzone må der som hovedregel ikke foretages udstykning, opføres ny bebyggelse eller ske ændring i anvendelsen af bebyggelse og arealer uden en tilladelse fra kommunalbestyrelsen som landzonemyndighed. Der gælder dog visse undtagelser fra tilladelseskravet. Der kræves således f.eks. ikke tilladelse til byggeri, der er erhvervsmæssigt nødvendigt for driften af en landbrugs- eller skovbrugsejendom.

2.2. En styrket landsplanlægning

Aftalen om strukturreformen forudsætter en styrket landsplanlægning, og staten får med kommunalreformen en mere aktiv rolle for at sikre overordnede planhensyn i en mere decentraliseret planproces.

Den overordnede landsplanlægning og overordnede planlægning på natur- og miljøområdet placeres i staten. En række overordnede interesser, f.eks. beskyttelse af kysterne, varetages gennem planloven og i samspil med sektorlovgivningen.

Lovforslaget indeholder en ændring af bestemmelsen om miljøministerens afgivelse af en landsplanredegørelse efter nyvalg til Folketinget. Forslaget styrker det politiske indhold af de kommende landsplanredegørelser ved at rette landsplanredegørelsen mod kommunalbestyrelser og regionsråd frem for - som i den gældende lov - mod Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg.

Efter aftalen om strukturreformen og lovforslaget får staten pligt til at gøre indsigelse mod kommuneplaner og regionale udviklingsplaner, der ikke er i overensstemmelse med overordnede interesser. Proceduren herfor vil være som i dag i forhold til regionplanerne, hvor det er miljøministeren, der på egne eller andre ministeriers vegne, fremsætter indsigelsen inden offentlighedsperiodens udløb.

Ministeren får pligt til at gøre indsigelse over for forslag til lokalplaner i kystnærhedszonen, der er i strid med planlovens bestemmelser om planlægning i kystnærhedszonen.

Enkelte konkrete planopgaver, bl.a. vedrørende større offentlig infrastruktur og anlæg af national og regional betydning, skal efter kommunalreformen varetages af staten med indspil til planlægningen fra kommunerne og regionerne. Der henvises i øvrigt til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 14.

Der vil blive tale om en øget anvendelse af landsplandirektiver med henblik på at sikre placeringen af vanskeligt lokaliserbare anlæg. Placeringen af disse bliver i dag sikret gennem regionplanlægningen. Der kan f.eks. være tale om placeringen af affaldsdepoter, f.eks. lossepladser, større infrastrukturanlæg m.v.

Staten varetager efter aftalen om strukturreformen også VVM-vurderinger (Vurderinger af Virkningerne på Miljøet) af eksempelvis risikoanlæg og andre virksomheder, hvor staten har godkendelseskompetencen.

Den ændrede opgavefordeling må endvidere forventes at medføre et øget behov for statslig vejledning samt en øget anvendelse af dialogprojekter, hvor staten og de lokale myndigheder samarbejder om udviklingen i et område.

Staten vil efter lovforslaget endvidere til brug for den kommunale planlægning skulle udarbejde en "Oversigt over statslige interesser i kommuneplanlægningen" med beskrivelser af de bindinger for kommunernes planlægning, der bl.a. er lagt fast i de forskellige ministeriers lovgivning.

2.3. Regulering af detailhandel

De overordnede landsplanmål for planlægningen til butiksformål er at fremme et varieret butiksudbud i de mindre og mellemstore byer og i de enkelte bydele i de større byer samt at fremme butikslokalisering, hvor der er god tilgængelighed for alle trafikarter.

De gældende regler om detailhandel blev indført i planloven i 2002 (Lov nr. 383 af 6. juni 2002 om ændring af lov om planlægning og lov om Hovedstadens Udviklingsråd (Ændring af reglerne om landzoneadministration og reglerne om planlægning til butiksformål)), lovforslag nr. 59 FT 2001-02: 1805, 7119, 1267, 7352, 7804, Tillæg A 1774, 1750, Tillæg B 1149, 1621, Tillæg C 662. Herefter skal regionplanerne indeholde retningslinjer for den regionale detailhandelsstruktur, som er defineret i den gældende planlovs § 6 b. Planlægningen for dagligvarebutikker over 3.000 m² og udvalgsvarebutikker over 1.500 m² samt planlægning for bydelscentre og aflastningsområder, der kan rumme mere end 3.000 m² bruttoetageareal til butiksformål er således en regional opgave. I hovedstadsområdet skal Hovedstadens Udviklingsråd yderligere fastsætte regionplanretningslinjer om beliggenheden af de centrale byområder i regionen.

Beliggenheden kan i regionplanerne fastsættes med angivelse af de bymidter eller bydele i regionen, hvor de store butikker kan etableres, men ikke ved en præcis geografisk placering. Retningslinjerne for beliggenheden af de centrale byområder i hovedstadsområdet skal angive den omtrentlige placering af og udstrækning af de centrale byområder. Den mere præcise fastlæggelse af det maksimale bruttoetageareal til butikker i områderne sker i kommuneplanerne.

Med lovændringen i 2002 fik kommunerne hovedansvaret for detailhandelsplanlægningen. Kommunerne har således kompetencen til at fastlægge afgrænsningen af butiksområdet i bymidten – den centrale del af en by – og til at fastsætte rammer for butiksudviklingen her. De nærmere regler for kommune- og lokalplanlægning for arealer til butiksformål fremgår af lovens § 2 b. Det fremgår af aftalen om strukturreformen, at forudsætningerne for kommunernes planlægning vil blive præciseret med henblik på at fastholde nuværende mål for udviklingen. Med hensyn til detailhandel vil lovforslaget indebære, at den nuværende praksis fastholdes.

Efter lovforslaget skal miljøministeren fastsætte retningslinjer for beliggenheden af større butikker og for butiksområder uden for bymidten, svarende til de nuværende regionplanretningslinjer. Det er tilsvarende miljøministeren, der fastsætter retningslinjer for beliggenheden af de centrale byområder i hovedstadsområdet. Det forudsættes, at ministeren i den forbindelse redegør for de særlige planlægningsmæssige begrundelser for fastsættelse af eventuelle butiksstørrelser på mere end 3.000 m² for dagligvarebutikker og 1.500 m² for udvalgsvarebutikker.

Kommunernes planlægning skal ske inden for rammerne af miljøministerens retningslinjer om beliggenheden af og de maksimale bruttoetagearealer for dagligvarebutikker over 3.000 m² og

udvalgswarebutikker over 1.500 m² og inden for rammerne af det fastsatte maksimale bruttoetageareal til butikformål i de enkelte butiksområder uden for den centrale del af en by.

Visse butikprojekter er omfattet af planlovens regler om vurdering af virkningerne på miljøet, jf. forslaget til § 11 g (lovforslagets § 1, nr. 14). Det gælder detailhandelscentre, der har regional betydning og visse større butikcentre. Med lovforslaget er det som hovedregel kommunerne, der har kompetence til at vedtage retningslinjer i kommuneplanen for VVM-anlæg, herunder butikprojekter. Også for de VVM-pligtige anlæg gælder, at planlægningen herfor skal ske inden for rammerne af miljøministerens regler efter § 5 e.

2.4. Hovedstadsområdet

Hovedstadsområdet udgør ét byområde med sammenhængende bolig- og arbejdsmarkeder og fælles regionale friluftsområder og grønne områder på tværs af kommunegrænserne. Det er baggrunden for, at tidligere planlove har indeholdt særlige bestemmelser om planlægningen i hovedstadsområdet, og at regionplanlægningen i hovedstadsområdet ikke kun har omfattet regulering af det åbne land og byarealernes afgrænsning, men også en regulering af byarealernes anvendelse.

Særlige offentlige myndigheder har haft ansvaret for den regionale planlægning i hovedstadsområdet. I perioden 1974 til 1989 havde Hovedstadsrådet ansvaret og siden 2000 har Hovedstadens Udviklingsråd haft ansvaret. I perioden 1990 til 2000 havde Københavns, Frederiksborg og Roskilde Amter samt Københavns og Frederiksberg Kommuner ansvaret for den regionale planlægning, men inden for nogle rammer i planloven, som sikrede en koordination mellem de fem regionale enheder. De fem enheder udarbejdede et fælles plangrundlag og fastholdt en fælles statistisk enhed, der udarbejdede et fælles overblik over udviklingen i området i form af data og kort samt prognoser.

Hovedstadsområdet rummer en enestående trafikal infrastruktur med international lufthavn, havne, bane- og vejnet samt fast forbindelse til Sverige. Området rummer endvidere en særlig stor koncentration af institutioner og virksomheder, som er afgørende for udvikling af videnssamfundet.

En videreudvikling af hovedstadsområdet som Danmarks hovedstad forudsætter et velfungerende byområde med gode lokaliseringmuligheder for virksomheder, gode uddannelsesinstitutioner, attraktive boligområder med en høj kvalitet af den kommunale service, gode rekreative muligheder, og et velfungerende transportsystem såvel i forhold til vejtransport som i forhold til kollektiv transport.

Når amterne nedlægges, nedlægges også Hovedstadens Udviklingsråd som det særlige planlægningsorgan for hovedstadsområdet. På grund af hovedstadsområdets karakter af sammenhængende byområde, indebærer lovforslaget, at kommuneplanlægningen skal ske på grundlag af en vurdering af udviklingen i hovedstadsområdet som helhed. Et forslag om byudvikling i én kommune kan påvirke byudviklingsmulighederne og have betydelige trafikale konsekvenser i andre kommuner. Et rekreativt område i én kommune kan meget vel være af betydning for borgere i andre kommuner end den pågældende kommune og nabokommunerne.

Lovforslagets bestemmelser om hovedstadsområdets planlægning skal bidrage til at sikre disse forhold. Det giver den enkelte kommune et større råderum i kommuneplanlægningen, og sikrer samtidig at udviklingen i den enkelte kommune bidrager til en udvikling, som er gunstig for

hovedstadsområdet som helhed. Byudviklingen skal koordineres med hovedstadsrådets overordnede trafikale infrastruktur. Det er en forudsætning for en fortsat udvikling af områdets konkurrenceevne og kvaliteter som bosætnings- og erhvervsområde. Det er en forudsætning for at kunne udnytte de muligheder, som et øget samarbejde på tværs af Øresund rummer, samt for at styrke hovedstaden i forhold til andre storbyregioner i Europa.

Lovforslaget fastlægger, at hovedstadsområdet omfatter kommunerne i Region Hovedstaden (excl. Bornholm) samt Greve, Gundsø, Køge, Roskilde og Solrød Kommuner i Region Sjælland. Kommunerne indeholder de byområder, som ligger i det nuværende Roskilde Amt, og som i Hovedstadens Udviklingsråd. Regionplan indgår i den overordnede bystruktur som en del af fingerbyen betjent med S-bane eller regionaltoget. Lovens afgrænsning på kommuner vil skulle justeres under hensyntagen til, om de nævnte kommuner indgår i kommunesammenlægninger.

Lovforslaget fastlægger nogle overordnede principper for byudvikling, rekreative hensyn m.v. Der gælder forskellige principper for de forskellige dele af hovedstadsområdet. Hovedstadsområdet opdeles således i fire delområder: 1) det indre storbyområde, 2) det ydre storbyområde (fingerbyen, som er betjent med S-tog eller regionaltoget), 3) de grønne kiler og 4) det øvrige hovedstadsområde.

De overordnede principper viderefører de principper for byudvikling, som har ligget til grund for byområdets udvikling siden 1948 og været gældende i regionplanlægningen siden Hovedstadsrådets Regionplan 1989.

Kommunerne sikres et større råderum, end de har i dag. Kommunerne vil som i den øvrige del af landet få kompetencen til selv at planlægge for de emner, som tidligere indgik i regionplanen, når de overholder hensynet til overordnede interesser, herunder de i lovforslaget fastlagte overordnede principper for byudvikling og rekreative hensyn. De grønne kiler skal fortsat beskyttes, og byudviklingen skal fortsat tilrettelægges med hensyntagen til den eksisterende og besluttede infrastruktur, herunder til den kollektive trafikbetjening. Kommunerne får råderum til selv at omsætte de overordnede principper i kommuneplanlægningen. Det er ikke med lovforslaget tilsigtet at ændre i forhold til den hidtidige fortolkning af stationsnær lokalisering.

For at sikre nogen fleksibilitet kan miljøministeren i særlige tilfælde dispensere fra de i loven fastlagte overordnede principper. For så vidt angår stationsnærhedsprincippet gives en eventuelt dispensation efter forhandling mellem miljøministeren og trafikministeren.

Redegørelsen for landsplanarbejdet skal ifølge lovforslaget omhandle de særlige forhold af betydning for planlægningen i hovedstadsområdet. Regeringen skal heri redegøre for statens egne dispositioner i hovedstadsområdet og give en vurdering af de overordnede udviklingstendenser. Kommunerne anbefales at tage hensyn til statens dispositioner og vurderinger i deres planlægning.

2.5. Ophævelse af kapitlet om regionplanlægning

Som en konsekvens af, at der ikke længere skal udarbejdes regionplaner indebærer lovforslaget, at de gældende regler i lovens kapitlet 3 om regionplanlægning ophæves.

Efter de gældende regler har amtsrådene, Hovedstadens Udviklingsråd og Bornholms regionskommune ansvaret for at udarbejde en regionplan, der fastlægger en sammenfattende planlægning af de forskellige arealinteresser i området. Se bemærkningerne til afsnit 2.1.

Aftalen om strukturreformen medfører, at kommunerne får kompetence til at planlægge for de detaljerede aspekter af de nuværende regionplaner. Det bliver således fremtidigt kommuneplanen, som skal fastlægge retningslinjer for anvendelse af arealer for de emner, som i dag er behandlet i regionplanen. Kommuneplanen bliver derved det samlede dokument, hvor borgere og virksomheder kan orientere sig om regler m.v. for arealanvendelsen i området. Se i øvrigt bemærkningerne til kommuneplanen under afsnit 2.7.

Den ændrede opgavefordeling efter kommunalreformen medfører samtidig, at staten får en mere aktiv rolle for at sikre de overordnede planhensyn. Staten vil således bl.a. skulle varetage konkrete planlægningsopgaver, der tidligere var en del af regionplanen, f.eks. vedrørende offentlig infrastruktur af regional betydning og VVM-vurderinger af visse kategorier af risikoanlæg. Se i øvrigt ovenfor under afsnit 2.2.

Som en helt ny plantype i plansystemet skal regionsrådene udarbejde en regional udviklingsplan. Den regionale udviklingsplan vil være et helt nyt strategisk værktøj, der dækker generelle og overordnede aspekter af relevante forhold for regionens udvikling. Reglerne om regional udviklingsplanlægning indføres som nyt kapitel 3, se nedenfor.

Udover at ophæve de gældende regler om regionplaner, indeholder lovforslaget for regionplanernes vedkommende en overgangsordning, hvorefter de gældende regionplaners retningslinjer ("Regionplanerne 2005") tillægges retsvirkning som regler i medfør af § 3, stk. 1. (landsplandirektiver) pr. 1. januar 2006. "Regionplanerne 2005" vil således herefter fungere som de samlede overordnede bindende retningslinjer for kommunernes planlægning og konkrete administration i en overgangsperiode, indtil kommunerne har opdateret deres kommuneplaner efter de nye regler.

2.6. Regional udviklingsplanlægning

Aftalen om strukturreformen medfører, at regionsrådene skal udvikle en ny plantype, den regionale udviklingsplan, som skal være et helt nyt og strategisk værktøj, der dækker generelle og overordnede aspekter af relevante forhold for regionens udvikling. Udviklingsplanerne skal udgøre et inspirationsgrundlag og en samlet paraply for udviklingsinitiativer i regionen.

Udviklingsplanens indhold

Efter lovforslaget skal den regionale udviklingsplan beskrive en ønskelig fremtidig udvikling for regionens byer, landdistrikter og udkantsområder samt for natur og miljø, herunder rekreative formål, erhverv, inkl. turisme, beskæftigelse, uddannelse, samt kultur. Den regionale udviklingsplan vil således udtrykke regionsrådets vision for den samlede fremtidige udvikling af regionen på tværs af sektorområder og samtidig give et samlet fremtidsbillede af regionen og dens territorielle struktur.

Udover at beskrive den ønskelige udvikling foreslås det, at regionsrådet skal redegøre for de handlinger, som regionsrådet vil foretage som opfølgning på udviklingsplanen.

Som en del af den regionale udviklingsplan udarbejdes kortbilag, der med overordnede, ikke præcise udpegninger illustrerer udviklingsplanens indhold. Kortbilaget har ingen retsvirkning, men tjener alene som illustration.